

IZ VSEBINE

Druzi jih tovarištvo (stran 4)
Kreditiranje živilske proizvodnje (stran 5)
Novoletna jelka za predšolske otroke (stran 6)
Hrenovke niso iz pasjega mesa (stran 7)
Pomembnejši telesnokulturni dosežki (stran 9)

O osnutkih dopolnil ustave SFRJ in ustave SRS

Predsedstvo SFRJ je že 17. oktobra 1979 poslalo Skupščini SFRJ predlog, da se začne postopek za spremembo ustave. Skupščina SR Slovenije je na sejah zborov, 30. januarja 1980 sprejela odlok o začetku postopka za spremembo ustave SRS, na sejah zborov, 22. oktobra 1980 pa sklep, da se osnutek sprememb ustave SRS v besedilu, kot ga je zbor predložila komisija, daje v javno razpravo, ki traja do 31. januarja 1981. O tem je 28. oktobra 1980 razpravljalo predsedstvo RK SZDL Slovenije in sprejelo izhodišča in usmeritev za javno razpravo.

Namen predlaganih ustavnih sprememb, povezanih s pripravo, sprejemanjem in kasnejšim ureničevanjem je zlasti v tem, da se

JAVNA RAZPRAVA DO KONCA JANUARJA

okrepi samoupravni položaj delavcev in vseh delovnih ljudi v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, da se v polni meri uveljavi temeljna vsebina delegatskih razmerij, ustvarijo pogoji za celovitejšo razvijanje, krepitev in uveljavljanje osebnih in skupne odgovornosti za družbeno odločanje v vseh ustanovah družbenega dela in političnega sistema socialističnega samoupravljanja in da se hitreje demokratizira in podruži kadrovska politika, kar naj bi priložnost k uveljavljanju sposobnosti, znanja in dela ter k omejevanju teženj po

profesionalnem opravljanju in po privzajanju upravljaljskih funkcij.

Celotno razpravo o predlaganih ustavnih dopolnilih je treba tudi povezati z aktualnimi družbenoekonomskimi in družbenopolitičnimi vprašanji, posebej s celovito obravnavo odnosov in institucij našega političnega sistema. Gre tudi za to, da v razpravi usmerjamo delovne ljudi na bolj politično razmišljanje o reševanju aktualnih gospodarskih in drugih družbenih vprašanj, povezanih z ustavitvijo gospodarstva, načrtovanjem in s socialno varnostjo delovnega človeka.

Z razpravo o vsebini osnutka ustavnih dopolnil je treba povezati tudi opredelitve o vsebinskih dopolnitvah statutov občin. V zvezi s tem je skupščina občine Ptuj, na skupni seji vseh treh zborov, že sprejela sklep o ustanovitvi in imenovanju članov komisije za pripravo sprememb statuta občine Ptuj. Nadalje bo treba razmisliti o dopolnitvah statutov SIS in pri tem izhajati od samostojne vloge in odgovornosti teh skupnosti.

V javno razpravo o ustavnih dopolnilih in statutov občin je treba organizirano vključiti vse člane temeljnih in drugih vodstev družbenopolitičnih organizacij, člane delegacij tako za občinsko skupščino kot za skupščine SIS in člane samoupravnih organov.

Podelili najvišja občinska priznanja

Osnovna slovesnost v okviru 8. januarja — praznika občine Slov. Bistrica je bila letos 7. januarja v telovadnici v osnovni šoli Gustav Šilih v Laporju. Med gosti na slavnostni seji zborov občinske skupščine in vodstev družbenopolitičnih organizacij so bili nekateri vidni predstavniki družbenopolitičnega življenja Slovenije in sosednjih občin. Posebno toplo so v svoji sredini pozdravili preživele borce NOB in svojce padlih borcev Pohorskega bataljona, prav tako pa goste iz pobratenih občin Svetozarevo, Čičevac in prijateljske občine Bosanska Dubica.

Slovesnost so povežali tudi s 40-letnico ustanovitve OF. To je v uvodu poudaril tudi Mihael Spindler, predsednik skupščine občine Slov. Bistrica, ki je v nadaljevanju naglasil velik pomen praznika in rekel, da je to priložnost, ko vsi delovni ljudje, združeni v delovnih in drugih organizacijah, samoupravnih interesnih skupnostih in društvih, ocenijo svoje dosežke in potrdijo nadaljnje razvojne možnosti.

O uspehih preteklega leta in o razvojnih

možnostih v občini je na slavnostni seji spregovoril Adolf Klokočevnik, ki je med drugim tudi nakazal naloge v tem letu in v novem srednjeročnem obdobju.

Osnovni dogodek na slavnostni seji pa je bila prav gotovo podelitev priznanj in plaket občine najzaslužnejšim občanom, organizacijam in društvom za dosežene uspehe v preteklosti, zlasti pa še v letu 1980. Priznanja so prejeli:

- Naslov častnega občana občine Slovenska Bistrica so podelili pisatelju Antonu Ingoliču, rojaku iz Sp. Poljskave.

PLAKETO POHORSKEGA BATALJONA je prejel Boris Čizmek-Bor za zasluge, ki jih ima kot aktiven bорец in organizator NOB, pri prenašanju revolucionarnih tradicij NOB in za aktivni prispevek pri izgradnji naše domovine in socialističnih družbenih odnosov.

PLAKETO OBČINE SLOVENSKE BISTRICA je prejel kolektiv IMPOL Slov. Bistrica. Metalurgi z obronkov Pohorja kujejo na tradicijah kovačev in fužinarjev tudi danes velike uspehe, ki so pomembni ne le za kolektiv, temveč za gospodarstvo celotne občine.

NAGRADO POHORSKEGA BATALJONA je prejel Radio klub Slov. Bistrica, ki je kljub slabi tehnični opremljenosti v zadnjih letih dosegel vidne rezultate — ne le v slovenskem in jugoslovanskem prostoru, temveč se njegova dejavnost sliši skoraj na vse kontinente sveta. Njihovi člani so ekipno in posamezno osvajali vidna republiška in zvezna priznanja.

Priznanja občine Slovenska Bistrica so prejeli: za področje gospodarstva SGP Konstruktor TOZD Granit Slov. Bistrica, za področje vzgoje in izobraževanja tov. Stane Šega, za ohranjanje tradicij NOB dr. Lujo Polanec, prof. iz Maribora, za področje otroškega in socialnega varstva dr. Vera Korošec-Weber, za samoupravni in politični razvoj KS in občine Jože Zorko iz Zg. Poljskave in za področje telesne kulture TVD Partizan Poljčane.

Po končani slovesnosti so v kulturnem programu nastopili učenci OŠ Gustav Šilih Laporje. Slovesnost pa so končali s koncertom Korškega akademskega okteta, kar je bilo za vse pravo doživetje.

Viktor Horvat

Ormoški komunisti s svojim delom še niso zadovoljni

V reševanje poglobitvinih družbenoekonomskih in družbenopolitičnih problemov je bila usmerjena dejavnost ormoških komunistov v pokongresnem obdobju. S široko družbeno aktivnostjo so dosegli nekatere vidne uspehe na področju temeljnih problemov delovnih ljudi, pri uveljavljanju dohodkovnih odnosov in svobodne menjave dela. Uspeh je v tem, da delovni ljudje pogosteje in bolj odločno reagirajo na porajajoče probleme, predvsem tiste, ki jih neposredno prizadevajo. Težnja, da bi bila zveza komunistov bolj prisotna v vseh dogajanjih in tako bolj uspešna v svojih nalogah bo uresničena, ko se bodo komunisti nehali ukvarjati sami s seboj, kar je žal še vedno prisotno.

Komunisti se bodo lahko bolj uspešno spopadali s težavami na vseh področjih. Posegli bodo lahko v bitko za večjo produktivnost, se postavili na čelo delovnih ljudi v bitki za stabilizacijo gospodarstva, omogočili delovnemu človeku obvladovati pogoje in rezultate dela da bo postal osnovni nosilec družbene reprodukcije ter se bo sposoben odločno zoperstaviti negativnim

pojavi, ki jih nekateri žal še vedno podcenjujejo.

Komunisti brez težav znotraj svojih organizacij bodo bolj uspešni tudi v delovanju v fronti socialističnih sil, predvsem v krajevnih organizacijah socialistične zveze, njihovo prisotnost bo čutili v delu osnovnih organizacij sindikata in drugih družbenopolitičnih organizacij in društvih. Z vplivom v vseh omejenih sredinah bodo komunisti vselej v osrčju družbenih dogajanj, v konkretnem stiku z delovnimi ljudmi in občani.

Tako zvezo komunistov si v ormoški občini želijo in obenem ugotavljajo, da so v zvezi s tem pred težko nalogo. Spoprijeti se bodo morali predvsem s svojo organiziranostjo, odpraviti zgolj životarjenje nekaterih organizacij zveze komunistov in otepanje s starimi težavami oziroma pomanjkljivostmi. Nesprejemljivo je delo zgolj na podlagi pobud od drugod, brez prisotnosti samoiniciativne glede na veličino in raznolikost nalog zveze komunistov.

Da je znotraj osnovnih organizacij delo nepravilno zastavljeno pove spoznanje, da se v teh

organizacijah vse preveč ukvarjajo s prisotnostjo na sejah s plačevanjem članarine kar je že logična posledica članstva v zvezi komunistov. Malokje pa postavljajo vprašanje odgovornosti komunistov pri preseganju lokalističnih interesov, izpolnjevanju nalog delovne organizacije ali druge samoupravne sredine.

Pri oceni dela občinskih organov zveze komunistov v Ormožu ugotavljajo, da so zadnje organizacijske spremembe ugodno vplivale na njihovo delo.

V skladu s pričakovanji postaja komite občinske konference vse bolj izvršno politični organ, kar se odraža na izvajanju politike, sprejete na sejah konference, s političnim delom pa rešuje problematiko, porajajočo med dvema sejama konference. Čeprav možnosti še zdaleč niso izkoriščene, pa je delitev nalog na posamezne člane komiteja vendarle dosegla intenzivno delo na vseh področjih.

Občinska konferenca ZK je najvišji politični organ v občini. V Ormožu ugotavljajo, da kljub zmanjšanju števila članov še vedno ni v celoti zaživel. Člani konference so še premalo angažirani, prepuščeni sami sebi in premalo prisotni v okolju iz katerega izhajajo. To spoznanje vodi do ponovnega zaključka, da bo potrebno vso pozornost posvetiti idejnopolitičnemu usposabljanju članov zveze komunistov in utrjevanju zavesti in spoznanja, da se mora aktivnost slehernega komunističnega člana izražati v delu osnovne organizacije. S tem bo zagotovljena prisotnost komunistov v vseh družbenih dogajanjih. Le manjša nepazljivost na tem področju sproži vrsto novih problemov, zato je budno spremljanje tehkih dogajanj več kot nujno. JB

Priprave na tretji kongres

Dogovorjeno je, da bo III. kongres samoupravljavcev Jugoslavije od 16. do 18. junija letos v Beogradu. Kongres spada v čas, ko se samoupravljanje vse bolj uveljavlja kot revolucionarna in demokratična pridobitev današnjega časa, v čas nepretrganega boja za razvoj celovitega sistema socialističnega samoupravljanja in ustavitve gospodarstva na temeljih neposrednega odločanja delavcev o pogojih in rezultatih dela, na temeljih obvladovanja dohodka in splošnega družbenega napredka.

V javno razpravo so že dane smernice za pripravo III. kongresa in teze za njegovo vsebino. O tem je v ponedeljek, 12. januarja razpravljalo predsedstvo CK ZKS, v naslednjem obdobju pa bodo stekle aktivnosti v občinah, ki bodo segale v vsako temeljno organizacijo družbenega dela, v vsako celico našega samoupravnega sistema.

V okvirnih smernicah za pripravo III. kongresa samoupravljavcev Jugoslavije so opredeljeni smotri, ki jih na kratko povzemamo:

— da vsestransko proučimo, uveljavimo in izmenjamo pozitivne izkušnje, rešitve in dosežke pri razvoju socialističnih samoupravnih odnosov in družbenoekonomskem razvoju, in da na teh temeljih spodbudimo ustvarjalne pobude delavskega

razreda in bolj organizirano delovanje subjektivnih sil, da bodo iskale učinkovite rešitve za hitrejšo uresničitev sistema in za ekonomski razvoj;

— da kritično razčlenimo probleme, težave in vzroke zaostajanja pri izvajanju nalog, da bo vsakdo v svojem okolju in širše v družbi dobil odgovore na ta vprašanja;

— da razčlenimo način in vsebino dela sedanjih samoupravnih institucij, delegatski sistem in delo njegovih organov in odgovornost za sprejemanje ter izvajanje samoupravnih in družbenih odločitev na vseh ravneh;

— da razčlenimo učinek mehanizmov in instrumentov družbenoekonomskega in političnega sistema ter zahtevamo njihovo izpolnjevanje, v primerih, ko so se izkazali za neučinkovite, pa tudi njihovo zamenjavo;

— da kritično ocenimo uresničevanje svoje vloge, pravice, obveznosti in odgovornosti pri samoupravljanju in družbenoekonomskem razvoju.

V zvezi s temi smotri moramo najširše mobilizirati delavski razred in vse subjektivne sile družbe, da bomo v ustvarjalni akciji, konstruktivni in v demokratični razpravi ter izmenjavi mnenj določili smeri nadaljnjega ukrepanja.

Veselo na zimske počitnice ...

Foto: M. Ozmeč

Polletne počitnice do 2. februarja

Učitelje in učence je zadnji šolski dan pred polletnimi počitnicami presenetilo pa tudi nekoliko zmedlo sporočilo o podaljšanih zimskih počitnicah za en teden. Republiški komite za vzgojo in izobraževanje je upošteval priporočilo republiškega izvršnega sveta in tako tudi sprejel sklep o enotedenskem podaljšanih počitnic, s čimer bomo lahko privarčevali precej energije zlasti drage nafte. Podobne ukrepe so že pred tem sprejeli tudi v ostalih republikah. Tako se povsod po Sloveniji — izjema sta le Ljubljana in Maribor, začenejo zimske počitnice z začetkom tega tedna in končujejo ob koncu januarja.

Ukrep za podaljšanje počitnic je gotovo umesten ob že znanih težavah z energijo, le nekoliko prepozno smo ga sprejeli, oziroma z njim seznanili šolske kolektive. Sicer pa pravijo, da se bodo morali tudi v naglici znati inorganizacijo dela v tem času izpeljati tako, da ne bo večjih težav in motenj v delovanju tehničnih služb na šolah, pri izpopolnjevanju učiteljev in nenazadnje tudi v družinah samih. Slednje bodo imele verjetno še največ težav — kako zagotoviti otrokom doma ustrezni nadzor, prehrano in varstvo v času, ko so starši na delu.

V okviru planinskih društev, tabornikov, občinske zveze za telesno kulturo in podobnih organizacij bodo v prvem ali drugem tednu solarji odšli tudi na zimske tabore, iz Ptujja pa se bodo lahko vozili vsak dan še na Pohorje, kjer je za 1400 dinarjev poskrbljeno tako rekoč za vse. Tega izdatka za leden smučanja seveda vsi starši ne zmorejo in je pri mnogih zaenkrat le še želja, da sneg vendarle nekoliko bolj na debelo prekrije bližnje terene, ki so prav tako primerni za vse vrste zimskega veselja. Solarjem ga v teh dneh tudi v obilici želimo. mš

Obveščanje na področju sodelujočih občin

V ponedeljek, 12. januarja so se v delavskem domu Franc Kramberger v Ptujju prvič v letošnjem letu zbrali na svoji četrti redni seji, člani odbora za dokumentacijo in obveščanje pri koordinacijskem odboru za sodelovanje bratskih občin SR Slovenije in SR Hrvatske. Člani odbora iz občin Ptuj, Ormož, Čakovec, Pregrada, Varaždin, Krapina, Koprivnica in Slov. Bistrica so z zadovoljstvom prisluhnili uvodnemu poročilu predsednika odbora za dokumentacijo in obveščanje bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije, novinarja Francija Goloba, ko je ta povedal, da so pred letom sprejeti akcijski plan uspehi v celoti uresničeni. To spoznanje pa je v celoti potrdil tudi eden najzaslužnejših članov poobratenih občin, Feliks Bagar, ki je delo tega odbora ocenil kot najbolj uspešnega med skupno šestimi odbori.

Ob spoznanju, da so opravili vse predvidene naloge iz preteklega leta so člani odbora zagotovili, da bo svečana številka biltena Ormož 80 izšla že konec tega tedna ali prve dni prihodnjega. Bilten bo izšel v skupno 2000 izvodih, posamezne občine pa ga bodo sprejele po številki kot so ga naročile. Izdaja biltena je tudi vrh enoletne aktivnosti odbora za dokumentacijo in obveščanje.

Uresničitev preteklih nalog je člane odbora tudi vzpodbudilo, da že sedaj pričnejo razmišljati o prihodnjih nalogah v svojih občinah. Med najpomembnejšimi je nadaljevanje z radijskimi oddajami iz prijateljskih občin, saj so prav te v zadnjem obdobju, tudi po zaslugi visoke kvalitete pripravljavcev oddaj, postale pomemben dokument graditve prijateljstva med prebivalci prijateljskih občin, saj bodo tudi v prihodnje posvečale vso pozornost predstavitvam vseh prijateljskih občin kakor tudi spremljanju njihovih skupnih aktivnosti. Je pa to

tudi najbolj uspešna oblika širokega medsebojnega obveščanja. V novem obdobju, ki se pričeneja po zaključni, osrednji svečanosti 24. januarja 1981 v Ormožu, bo odbor za dokumentacijo in obveščanje aktivnosti ostal tudi v prihodnje v enotni sestavi. Svojo aktivnost pa nameravajo še povečati, saj je pred njimi še veliko več nalog kot doslej. To so potrdili tudi s s sprejetjem okvirnega akcijskega programa za letošnje leto, ko bo nosilec prireditev občina Čakovec.

Izbrali bodo dve številki biltena. Medtem ko bodo v prvem namenili največ pozornosti rednim aktivnostim tega obdobja, bo druga številka svečana, saj letos poteka že dvajseto leto teh srečanj. Posebno pozornost bo odbor za dokumentacijo in obveščanje posvetil tudi ureditvi zbrane dokumentacije, ki bo imela svoj sedež, s podpisom sporazuma, v Ptujju v Zgodovinskem arhivu. Na jubilejni osrednji svečanosti, ki bo letos septembra v Čakovcu pa bodo izdali posebno svečano številko biltena, v njem bo prikaz dejavnosti prijateljskih občin od leta 1961 do 1981.

Dosedanje ugotovitve odbora za dokumentacijo in propagando o koristnosti takšnega povezovanja občin so zelo velike. Veliko je tudi uspešnih rezultatov, ki se kažejo tako na gospodarskem, kulturnem in rekreacijskem področju. To so tudi področja, ki pomenijo smernice nadaljnjega povezovanja. Ugotovitev, da bo tako na področju informiranja kot v praksi v prihodnje potrebno posvetiti še veliko več pozornosti tudi povezovanju na gospodarskih področjih, je bila pomemben zaključek razprav in sklepov prve seje odbora za dokumentacijo in obveščanje v Ptujju.

Viktor Horvat

EMONA MERKUR PTUJ**Obetavni razvojni načrti**

V tej delovni organizaciji ugotavljajo, da so v preteklem letu zastavljene načrte presegle približno za 5 odstotkov. Tako predvidevajo, da so presegle celotni prihodek za 26 odstotkov glede na leto 1979, dohodek pa za 28 odstotkov, čeprav so se v letu 1980 srečevali s precejšnjimi težavami zaradi pomanjkanja blaga — bele tehnike, elektro materiala in z dolgimi dobavnimi roki pri prodaji pohištva.

Iz doseženih rezultatov so izhajali tudi pri pripravi letnega programa za to leto. Pričakujejo, da bodo še naprej težave z nekaterimi artikli, predvsem tehničnimi in da bo prišlo na trg do nekoliko manjšega povpraševanja.

«Zato smo si v načrte zapisali predvsem boljše organiziranost in tesnejše sodelovanje s proizvodnimi partnerji ter v okviru sestavljene organizacije Emona,» je povedal direktor DO Emona Merkur Ptuj Marjan Ostroško. «Ko smo v preteklem letu zasledovali prodajo smo ugotovili, da se je le-ta pričela umirati v zadnjih treh mesecih. Vendar zaenkrat še ni opaziti kakšnega večjega padca kupne moči, saj še vedno manjkajo artikli trajnejše rabe. Res pa je, da bo na zmanjšanje kupne moči v tem letu vplivala rast cen, ki je precejšnja.»

V sestavljeni in v delovni organizaciji ste že sprejeli srednjeročne plane. Kaj ste vanje zapisali?

«Res je, sprejeli smo jih že 23. decembra na nivoju sozda in delovne organizacije. Pomembno je predvsem, da v temeljih planov in v sporazumu o temeljnih plana v okviru sozda predvidevamo gradnjo E centra v predračunski vrednosti 100 milijonov din, obnovo vseh prodajal na območju mesta in sporazumevanje s proizvodnimi partnerji in dobavitelji v okviru sestavljene organizacije. S temi namreč sklepamo skupne sporazume in se tesno povezujemo za celotno srednjeročno obdobje. S tem tudi predvidevamo, da bomo v precejšnji meri izboljšali prekrbljenost ptujskega tržišča, posebej z artikli tehnične stroke.»

Kdaj bi naj pričeli z gradnjo nakupovalnega centra in kako ste v investicijskih načrtih predvideli nove zaposlitve?

«Sedaj, ko smo sprejeli omenjene dokumente predvidevamo, da bomo pričeli z izdelavo projektov in z nabavo zemljišča že v letu 1981. Samo gradnjo načrtujemo v skladu z rastjo nove stanovanjske soseske Rabelčja vas — zahod, predvidevamo pa, da bi morali gradnjo zaključiti v letu 1984.»

V E centru bi naj bilo zaposlenih okrog 60 delavcev, uporabne površine pa bo okrog 3000 kv. metrov. Zdrževanje sredstev za investicije poteka v našem sozdu po že usklajenem principu. S posebnim samoupravnim sporazumom združujejo investicijska sredstva vse članice sozda, delno pa bo prišlo tudi do neposrednega združevanja z blagovnim centrom. Predvidena je tudi udeležba banke, vendar le v deležu, ki je predviden po bančnih kriterijih.»

N. D.

NOVA, VENDAR HLADNA

Gradbeno podjetje Stavbar iz Maribora je pred iztekom osemdesetega leta končalo z deli pri gradnji druge faze stanovanjskega bloka v Skolibrovi ulici v Ormožu in predalo ključke uporabnikom. Sestindeset stanovanj s skupno koristno stanovanjsko površino 2027 kvadratnih metrov je veljalo 12.000 din za kvadratni meter, po pogodbi, ki je bila sklenjena med investitorjem — samoupravno stanovanjsko skupnostjo in izvajalcem, po sistemu »na ključ«.

Štirinajst različnih delovnih organizacij in samostojnih obrtnikov je poskrbelo, da so se stanovanjci vselili v solidno pripravljene bivalne prostore. Okolica bloka pa še naprej ohranja lastnosti gradbišča in tako bo do srede aprila, ko bo dograjena še tretja faza z osemnajstimi stanovanji in poslovnimi prostori.

Čeprav zadovoljni ob vselitvi v nova stanovanja, imajo novi stanovanjci razlog za slabo voljo. Le to povzročajo hladni radiatorji v njihovih domovih. Za informacijo o vzroku pričujočega stanja so se stanovanjci obrnili najprej na izvajalce, le ti so jih napotili h predsedniku

Stanovanjski blok v Skolibrovi ulici

kurilnega odbora v Skolibrovi, od tu pa so odšli k tajniku samoupravne stanovanjske skupnosti Ormož, Alojzu Kranjcu, opravili pa niso ničesar, ker kurilnega olja ni.

Kako to, da olja ni in kako dolgo ga še ne bo? Na to vprašanje je odgovoril tajnik Kranj: «Z izvajalcem del smo se dogovorili, da bodo predali stanovanja ogrevana, torej da bodo oni nabavili potrebno količino olja. Ko je postalo očito, da jim kuriva ne bo uspelo nabaviti, smo tudi mi napeli vse sile, vendar brez uspeha. Tako smo v situaciji, ko šestindeset novih stanovanj ni mogoče ogrevati, zagotovljen je le obtok mlačne vode v toplovodni napeljavi, kar jo varuje pred poškodbami, ki jih povzročijo mraz. V kolikor ne bo uspelo nabaviti kuriva do srede tega meseca, bo hladno celotno toplovodno omrežje, ki sedaj ogreva 47 stanovanj.»

Načrti za graditev bloka v Skolibrovi ulici so bili izdelani pred letom 1974 in z njimi je bil določen način centralnega ogrevanja. Očitno takrat niso predvidevali tako ozko odmerjenih količin nafte v osemdesetih letih. S preureditvijo kurilšč za kurjenje s trdimi kurivi pa bi bilo tudi obilo težav, ki se začinjajo že v sami gradnji, saj ni prostora za skladiščenje premoga niti depoja za pepel.

To so razmišljanja za dolgoročno rešitev, ki so bolj slaba tolažba za prizadete stranke, ki v tem trenutku še nimajo prave možnosti vpliva na vprašanja, ki se porajajo v ormožkem stanovanjskem gospodarstvu, vsaj dokler ne odlikujejo hišnega sveta in kot najbolj zainteresirani za dobro gospodarjenje prevzemajo svoj delež. Le učinkovito organizirani bodo stanovanjci zaščitili svoje interese in si omogočili prijetno bivanje.

Besedilo in posnetek: -m

Priprave na obravnave zaključnih računov za leto 1980

Bliza se čas, ko bo treba v delovnih organizacijah podati letna poročila o poslovanju v letu 1980, odločiti o delitvi dohodka in čistega dohodka za leto 1980, ter razporediti sredstva na posamezne sklade. Roki so določeni bodisi z zakonom o združenem delu, ki določa, da morajo delavci prejeti v razpravo letna poročila o poslovanju 15 dni pred iztekom roka. Zakon o knjigovodstvu pa določa da morajo biti do konca januarja zaključena vsa opravila v zvezi z letnimi popisi in inventurami.

V Gospodarskem vestniku števil 1 iz leta letošnjega leta, je kratek povzetek o vrednotenju zalog, ugotavljanju povprečnih cen, in ugotavljanju uporabnosti zalog. To pa še ni edino opravilo, ki čaka člane komisij. Njihova naloga ob sestavljanju poročila o letnem popisu je tudi v tem, da ocenijo ali so bile med letom zaloge pravilno varovane, racionalno rabljene in če postopek za njihov prehod iz skladišča do stroja — proizvodnje zagotavlja pravilno porabo surovin. Potrebno je tudi oceniti, kako je bila delovna organizacija v preteklem letu oskrbljena z repromaterialom, če je bil ta pravilno na razpolago in kateri vzroki so vplivali na neenakomerno dobavo. Sočasno pa mora komisija dati tudi predlog, kako naj se gospodari z zalogami v naslednjem obdobju.

Tu se nastaja vprašanje viškov in manjkov. V obeh primerih mora komisija pritegniti k sodelovanju samoupravno delavsko kontrolo, da ugotovi tako vzroke viškov, kot tudi vzroke

manjkov, ter odgovorne delavce predlaga v postopek v skladu s samoupravnimi določbami. Zavedati se je treba, da tako manjki kot viški kažejo na neodgovoren odnos do družbene lastnine eni strani, ali pa na preohlapne in nedodelane normative porabe na drugi strani.

Poseben problem predstavlja popis denarnih vrednosti, terjatev in obveznosti ter ažurnosti knjigovodstva, zato tudi določa zakon o knjigovodstvu in odlok o inventurah, da mora ta popis opraviti posebna komisija, za popis terjatev pa si mora knjigovodstvo preskrbeti s strani kupecev potrditev saldov. Naloga komisije pa je, da preveri realnost teh terjatev. Pri obravnavi terjatev komisija ne sme zamemariti popisa čekov in menic, pri tem ni dovolj, da ugotovi samo končno stanje, ampak je prav, da pregleda poslovanje s temi vrednostnimi papirji za celo preteklo leto in ugotovi, kako je ta promet vplival na likvidnost finančnega poslovanja. Ugotoviti mora tudi stanje izdanih menic in njihovo zapadlost in če se ta pokriva z zapadlostjo prejetih menic.

Pri popisu stanja blagajne mora komisija pregledati tudi vso ustrezno dokumentacijo, predvsem pa, kdo razpolaga z čeki, kako poteka izplačilo računov, odvod gotovine, ali so blagajniški prejemki in izdatki ustrezno likvidirani (pravilnik o knjigovodstvu), če je bilo poslovanje z gotovino med letom v skladu z odločbo o blagajniškem maksimumu, kako je

gotovina zavarovana, ali hramba ključev blagajne zagotavlja varnost. Ugotoviti mora tudi, kako poteka prevzem gotovine in dostava gotovine na zunanja delovišča itd.

O vseh svojih zapažanjih mora komisija sestaviti zapisnik. Glede na to, da drobni inventar prehaja v uporabo na različna delovna mesta, je potrebno ugotoviti, kako se ta inventar čuva, ali so delavci za inventar osebno zadolženi, kdo kontrolira stanje drobnega inventarja ob ponovnem vskladiščenju itd.

Isto velja tudi za osnovna sredstva. Pri teh bi bilo prav, da bi komisije ugotovile tudi njihovo tehnološko stanje in uporabnost ter izdelale predlog za dopolnitev oziroma za boljše koriščenje teh sredstev v proizvodnji, tako, da bi bile naprave v celoti izkoriščene. Komisija mora tudi v svojem poročilu ugotoviti, kako se ta sredstva vzdržujejo in kako vpliva vzdrževanje na podaljšanje njihove uporabnosti.

Io je samo nekaj opozoril na naloge komisij ob letnem popisu z namenom, da se odpravijo nepravilnosti, ki so se pojavljale pri letnih popisih v preteklih obdobjih, ko komisije pogosto niso v celoti opravile svojega dela, to je, niso ugotovile vrednosti, vzrokov viškov in manjkov in niso podale ocene o gospodarjenju s sredstvi v preteklem obdobju. Dobro opravljena inventura pomeni, da je s tem opravljen eden od najvažnejših postopkov v zvezi z zaključnim računom, to je ocenitev sredstev.

Janez Grandš

KO SO SPUŠČENE ŽELEZNIŠKE ZAPORNICE**Kaj se dogaja v kretniški postojanki**

Gotovo je že vsakdo med vami kdaj stal v koloni pred zaprtimi zapornicami pri železniških tirih. Gotovo je kdo med vami tudi eden tistih, ki jim ob nekajminutnem čakanju popuste živci in nestrpno pritisakajo na pedal za plin ali hupajo, nekateri se celo hudujejo nad delavcem, ki spušča in dviguje zapornice. Tudi nas je zanimalo, kaj se v resnici dogaja v času pred in med spuščanjem zapornic in zakaj so zapornice zaprte dolge minute preden pripelje vlak, ter smo se odpravili na obisk v kretniško postojanko št. 1 v Ptuj, kjer je bil takrat Franc Pičenko. Poprosili smo ga za razgovor, rad se je odzval in izvedeli smo tole:

«Moje delo je postavljanje kretnic, uvoznih in izvoznih signalov, dodatno pa se zapiranje in odpiranje železniških zapornic. To je delo v zvezi s prometom, kiščenje kretnic in tako dalje. Naj opišem moje, oziroma naše delo tik pred prihodom vlaka. Če ni premika na ptujski železniški postaji, če torej promet na tirih ni

oviran, mi prometnik nakaže vozno pot. Pogledam na predvideni čas prihoda vlaka in najmanj pet minut pred njegovim prihodom zaprem zapornice. Šele, ko so zapornice spuščene postavim uvozni signal v lego »prosto« potem pa v isto lego se njegov prednji signal, ki stoji iz smeri Kidričeve pred mostom preko Studenčnice. Tak je predpis in tega se je treba držati, čeprav preteče med tem pet ali še več minut. Če uvoznega signala in potem njegovega prednjega signala ne bi pravi čas postavil v lego prosto, to pa moram storiti pred spuščanjem zapornic, bi vlak ustavil, jaz pa pozneje odgovarjal za kršitev delovne dolžnosti.

To delo opravljam tri leta, kretnik pa sem bil že prej, vendar sem nekaj vmesnih let preživel na začasnem delu v tujini. V kretniški postojanki delam po dvanajst ur, v tem času pripelje mimo okoli trideset vlakov, k temu je potrebno pristiati še premik vagonov.

Lahko vam postrežem s podatkom, da so zapornice v enem dnevu, torej v 24 urah spuščene kar 8 ur. Delo v kretniški postojanki je torej precej naporno, čeprav ljudje mogoče mislijo drugače. Spuščanje in dviganje zapornic je namreč, kot sem že omenil, samo dodatno delo. Moram reči, da mi je kar neprijetno, ko vidim pred spuščeni zapornicami nestrpne ljudi in poslušam sirene avtomobilov. Neprijetno mi je, da morajo ljudje čakati, tudi mene to čakanje kdaj pa kdaj doleti, vendar se tu ne da nič pomagati. Sistem dela in naša mehanizacija je pač takšna. Med Pragerskim in Ormožem je tehnika že rahlo zastarela, vse naprave so še elektro mehanske, nekater kretnice še vedno prestavljamo ročno.

Naš plan predvideva, da bomo zaenkrat elektrificirali prago od Pragerskega do Kidričevega mogoče pozneje tudi naprej. Ko nam bo to uspelo, bo tudi naše delo lažje.»

Če ste prebrali ta sestavek vam

Eden izmed delavcev v kretniški postojanki Franc Pičenko.

je morda bolj jasno, kaj se dogaja, ko so zapornice spuščene, morda boste sedaj čakali malo manj nestrpno, če pa to ne, pa vsaj ne hupajte in se ne hudujte na kretničarja, ki je pri vsem tem najmanj kriv. Rešitev pa bo seveda prinesla načrtovana ptujska obvoznica, žal ne moremo reči kdaj. JB

Velika delovna zmaga majhnega kolektiva

Stoletna tradicija železarjev pod Pohorjem, v majhni vasi Ogljenšak pri Zg. Polskavi, je ob letošnjem prazniku občine Slovenska Bistrica dobila trdnješo in predvsem novo perspektivo razvoja, ki zagotavlja temu malemu kolektivu nove razvojne možnosti.

V sredo, 7. januarja so namreč v tem kraju predali njenemu predali njenemu namenu novo livnico. V novi proizvodni dvorani, ki ima okrog 400 kvadr. metrov uporabne površine, bo že v naslednjih dneh, takoj kot dobijo potrebno opremo, stekla proizvodnja. Tako bo 16 članski kolektiv Kovinar Ogljenšak omogočena sodobna proizvodnja. Do leta 1965 so v tem kolektivu izdelovali kmetijska orodja in še to v težkih delovnih pogojih in na zastarelih strojih. Potem so se odločili za preusmeritev proizvodnje. Tej odločitvi je botrovalo tudi spoznanje, da vse bolj primanjkuje mladih delavcev, ki bi se odločali za kovaški poklic.

Odločili so se za smer livarne, vendar je bilo potrebno izboljšati delovne pogoje.

Leta 1968 so prizidali obdelovalnico odlitkov, kjer so uredili tudi začasno kokilno livarno. Zaradi vse večjih potreb po

njihovih proizvodih, se je v letu 1979 kolektiv odločil, da bo z lastnimi sredstvi s pomočjo matičnega podjetja Kovinar Vitane, zgradil novo proizvodno dvorano. To so ob letošnjem prazniku občine Slovenska Bistrica tudi

uresnili in s tem dosegli svojo doslej največjo delovno zmago. Poleg proizvodne dvorane — livarne so tudi vsi drugi potrebni prostori, kot so garderobe, sanitarije, prostor za organizirano prehrano in podobno.

Celotna investicija je veljala 11 milijonov dinarjev, od tega samo gradbeni objekt 5 milijonov, ostali del stroškov pa je nakup opreme, zemljišča in dograditev stanovanja. Z uresničitvijo te investicije ne bodo bistveno spremenili proizvodnega programa, to je vplivanje barvnih kovin, bistveno pa bodo povečali proizvodne zmogljivosti. Povezano s tem načrtujejo tudi povečanje zaposlenih, od sedanjih 21 na 30 do konca letošnjega leta.

Kolektiv tudi tesno sodeluje s krajevno skupnostjo Zg. Polskava pri zadovoljevanju skupnih potreb delavcev, urejanju cest in drugih problemov.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

Ob čez sto let starih zgradbah je zrasla sodobna proizvodna dvorana

25 LET PTUJSKE TISKARNE

V soboto 27. decembra so se delavci Ptujске tiskarne zbrali na proslavi 25-letnice obstoja in razvoja te delovne organizacije, sedanje TOZD Perutnine Ptuj. Ob tej priliki je o razvoju tiskarne govoril predsednik delavskega sveta Vili Vidovič.

Ptujska tiskarna je bila ustanovljena 1. julija 1954. na pobudo takratnega okrajnega ljudskega odbora Ptuj. Tiskarstvo v Ptuj je seveda mnogo starejše, saj je prva tiskarna v Ptuj obratovala že v letih 1792—1795. Kasneje je v Ptuj znanih še več tiskarn.

Redno je začela sedanja tiskarna obratovati 1. maja 1956. Tehnično je bila zelo skromno opremljena, zato tudi težav ni manjkalo. Strojni park so le počasi izboljševali. Da bi dosegla hitrejši razvoj, se je novembra 1962 združila s Ptujskim tednikom, pa ne za dolgo. Ze čez pol leta sta se kolektivna razšla, saj se tiskarna ni bila sposobna tiskati tako obsežnega časopisa, zaradi slabe opremljenosti, denarja za nakup strojev pa ni bilo.

Leta 1977 se je Ptujska tiskarna združila s Perutnino Ptuj z željo po hitrejšem razvoju. Odločitev je bila pravilna, saj že tečejo priprave za gradnjo prve kartonažne tovarne in razširitve tiskarne.

Da je Ptujska tiskarna kljubovala vsem težavam je vsekar zaslugi dobrih delavcev, teh pa v tiskarni ne manjka, saj je na proslavi kar 14 delavcev prejelo priznanje za 25-letno delo v tem kolektivu. Štirje pa knjuje nagrade za 20-letno sodelovanje. Slavje pa so zaključili z družabnim srečanjem, ki so ga združili z zaključkom leta. Daje bilo srečanje res družabno, je poskrbel ansambel Jožeta Boranja, ki jih je zabaval z ubranim in neumornim igranjem.

L. C.

Delavci ptujске tiskarne zbrani na proslavi 25-letnice delovanja.

USPEL REFERENDUM V KS HAJDINA

Za napredek je bilo 66,53 odstotka glasujočih

V krajevni skupnosti Hajdina je v nedeljo 11. januarja potekal v vseh sedmih vaških odborih referendum, na katerem so se krajanje odločili za uvedbo novega samoprispevka, s katerim bodo v naslednjih petih letih zbrali okoli 15 milijonov din. Ker pa potrebujejo za realizacijo obsežnega programa razvoja te KS v obdobju 1981—85 okoli 35 milijonov din, bodo ostale sredstev zagotovili s samoupravnimi sporazumi SIS družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje.

V nedeljo je bil za KS Hajdina velik in pomemben dan, na katerega so se temeljito pripravljali skozi vsa lanska leta. Glasovalna mesta so bila lepo okrašena in ogrevana, tako, da občani niso imeli težkega dela. Prvi in najbolj hrabri občani so opravili svojo državljansko dolžnost že takoj po šesti uri zjutraj. Do 10 ure je bil obisk na glasovalnih mestih razmeroma skromen, kar pripisujejo izredno hladnemu zimskemu dnevu. Od 11. ure naprej pa so občani prihajali množično na svoja glasovalna mesta. Tako so prvi zaključili z glasovanjem v Gerečji vasi, kjer so do 13.20 glasovali vsi vpisani občani (razen zdomcev in JLA).

Zadnje glasovalno mesto pa so zaključili ob 18. uri. Povsod je bil obisk zadovoljiv. In kakšni so izidi referenduma?

V Gerečji vasi je od 358 vpisanih glasovalo 352 občanov ali 100 odstotkov (če odštejemo zdomce in JLA). Za je obkrožilo 70,4 odstotka glasujočih.

V Dražencih je od 352 vpisanih glasovalo 320 občanov ali 99 odstotkov če odštejemo zdomce in JLA. Za uvedbo samoprispevka se je odločilo 73,2 odstotka glasujočih.

Glasovalno mesto v prostorih OŠ Hajdina, kjer so se vaščani Skorbe izrekli za samoprispevek v več kot 90 odstotkih.

V Hajdošah je od 388 vpisanih glasovalo 333 občanov ali 94,6 odstotka. Za je obkrožilo le 47,1 odstotka občanov. V tej vaški skupnosti torej referendum ni uspel, kar je močno znižalo skupni uspeh KS.

V Skorbi je od 308 vpisanih glasovalo 296 občanov ali 100 odstotkov, če odštejemo zdomce in JLA. Za uvedbo novega samoprispevka se je odločilo kar 90,2 odstotka vseh glasujočih, kar je posledica enotnosti vaščanov pri skupni akciji gradnje doma krajanov.

V Slovenji vasi je od 332 vpisanih glasovalo 299 občanov

V Zgornji Hajdini pa je od 501 vpisanih glasovalo 449 občanov ali 97,1 odstotek. Za samoprispevek pa se je odločilo 61 odstotkov.

Na območju celotne KS Hajdina je od 2.822 vpisanih glasovalo 2.529 občanov. Za samoprispevek se je odločilo 1725 glasujočih ali 66,53 odstotka. Dodati je treba, da bi bil ta odstotek precej višji, če ne bi bilo slabega rezultata v Hajdošah. Kljub temu pa so vsi tisti, katerih delo je bilo tesno povezano z nedeljskim referendumom zadovoljni tako, kot vsi ostali krajanje, ki si želijo napredka.

Tako bodo v naslednjem srednjeročnem obdobju v KS Hajdina dali povdarka predvsem razvoju krajevne skupnosti. S sredstvi iz zbranega samoprispevka bodo sofinancirali obnovo telefonskega, električnega in vodo-vodnega omrežja, gradnjo transformatorskih postaj, regulacijo potoka Studenčnica, graditev trgovine, cestne razsvetljave, modernizacijo in vzdrževanje cestnega omrežja, gradnjo doma krajanov, vzdrževanja pokopališča ter gradnje mrliške vežice, za razvoj požarnega varstva, dejavnost gasilskih društev, SLO in družbene samozaščite ter za številne skupne potrebe krajevne skupnosti in posameznih vaških skupnosti.

M. Ozmeč

USMERJENO IZOBRAŽEVANJE

Dogovarjanje o dislociranih oddelkih

Izgleda da se aktivnosti na področju usmerjenega izobraževanja nekoliko umirjajo, saj je bodoča mreža šol sprejeta. Pa to ni tako, le dogovarjanje sedaj poteka na drugem nivoju — v posebnih izobraževalnih skupnostih, kjer se dogovarjajo o razporeditvi dislociranih oddelkov. Samostojne usmeritve so namreč potrjene. Tako bodo v centru srednjega usmerjenega izobraževanja v Ptuj letos v jeseni pričeli z izobraževanjem v naslednjih usmeritvah: kmetijski, metalurški, kovinarsko predelovalni, ekonomski in v družboslovni usmeritvi.

Potrjene samostojne usmeritve dajejo precej različnih možnosti izobraževanja, vezane pa so na potrebe ptujskega združenega dela. To z drugimi besedami pomeni, da bi naj v ptujski občini izobraževali za poklice, ki jih temeljne in druge organizacije združenega dela potrebujejo in se bo lahko večina mladine zaposlila doma. Seveda to ni odvisno zgolj od izobrazbe temveč tudi od možnosti za zaposlovanje. Zanje pa vemo, da bodo manjše kot doslej.

Kot je zapisano, tečejo sedaj dogovori za dislocirane oddelke. V posebnih izobraževalnih skupnostih se sedaj uporabniki in izvajalci pogovarjajo o naslednjih dislociranih oddelkih, v katerih naj bi izobraževali v ptujskem centru: zdravstvenem, pedagoškem, naravoslovno matematičnem in v tekstilno konfekcijskem. Seveda je še pregodaj reči, katere oddelke bodo imeli v CSUI in koliko v posameznih usmeritvah. To bo znano šele v drugi polovici februarja, medtem ko bi naj objavili vpis v prve letnike srednjega usmerjenega izobraževanja in v prve letnike višjih oziroma visokih šol 28. februarja — za celo Slovenijo.

Tako kot v drugih občinah tudi v ptujski občini prosvetni delavci ugotavljajo, da bi bilo delo dosti lažje, če bi bili vzgojnoizobraževalni programi dokončno izdelani. Sedaj so učitelji seznanjeni z njimi le informativno — pa vendar je to bolj kot nič! V CSUI Ptuj so pripravljivi v teh mesecih, ki so še na voljo, pomagati pri usmerjanju učencev v vpis. Nalogo sta sicer prevzeli skupnosti za zaposlovanje in izobraževanje ter zavod za šolstvo, obstaja pa bojazen, da sami vsega dela ne bodo zmogli. Posebej še na skupnosti za zaposlovanje, kjer samo dve delavki opravljata poklicno usmerjanje za osnovnošolce iz ptujske in ormoške občine. Tu bo torej potrebno napeti vse sile in združiti moči, da bo delo pravočasno opravljeno.

Ko bodo znane vse usmeritve v samostojnih in dislociranih oddelkih, pa čaka izvajalce in uporabnike še ena težka naloga. V pičlega pol leta se morajo dogovoriti o izvajanju vzgojnoizobraževalnih programov v organizacijah združenega dela. Izvajalske organizacije — šole in proizvodne delovne organizacije — se bodo morale na osnovi samoupravnega sporazuma dogovoriti o medsebojnih obveznostih pri izvajanju posameznih vzgojnoizobraževalnih programov. To še zdaleč ne bo lahko, saj morajo v organizacijah združenega dela določiti mentorje in inštruktorje, ki bodo opravljali izobraževalno delo v okviru svojih del in nalog. Vendar bi lahko že v marsikaterem delovnem okolju to uredili, saj je bilo v pripravah na usmerjeno izobraževanje tudi o tem precej razprav.

Tako bo torej treba še nekaj tednov počakati, saj bodo šele takrat dokončno znane vse usmeritve, ki jih bodo izobraževali v CSUI Ptuj. Že sedaj pa se je treba zavedati, da vseh predvidenih usmeritev najbrž ne bo moč izvajati. Ne samo zaradi materialnih, kadrovskih in prostorskih možnosti ampak predvsem zaradi načel, ki smo jih zapisali ob uvajanju usmerjenega izobraževanja ali po domače — reforme srednjega in visokega izobraževanja. V posameznih centrih je namreč potrebno izobraževati tiste kadre, ki jih združenega dela potrebuje in to v razmerju 70 proti 30 v korist proizvodnih poklicev. Tega razmerja pa se moramo držati v vseh okoljih, če resnično želimo izobraževati za delo in končno pričeti z ureditvijo prestrukturiranja gospodarstva.

N. D.

S SELEKTIVNIM PRISTOPOM ZAGOTOVLJENO NEMOTENO DELO SIS

Priprave na plansko obdobje 1981 do 1985, v katerega smo pravkar stopili, so se praktično začele že v letu 1979, ko so v prvem polletju vse skupščine samoupravnih interesnih skupnosti sprejele sklepe o pripravi planov, skupno z roki do kdaj morajo biti pripravljene tudi posamezni elementi teh planov. Takoj za tem pa smo v ptujski občini začeli tudi z intenzivnimi deli pri pripravi vseh ostalih dokumentov za to srednjeročno obdobje.

Med prvimi je bilo potrebno izdelati analize razvojnih možnosti, vključujoč tudi analizo preteklega obdobja skupaj z uspehi in nerealiziranimi nalogami. Vse to je služilo za izhodiščne možnosti oziroma za smernice pri izdelavi plana 1981-85. Omenjene analize so skupščine samoupravnih interesnih skupnosti — govorimo o družbenih dejavnostih, sprejemale že ob koncu leta 1979, kar je bilo tudi osnova za ponujene prve elemente za srednjeročno obdobje, ocenjena pa tudi prva sredstva, ki bi jih za take naloge potrebovali.

Po izdelavi teh elementov, ki so že v osnovi zahtevala večja materialna sredstva, smo izdelali prve osnutke samoupravnih sporazumov za katere je blizu devet mesecev tekla tudi priprava. V mesecu septembru so bili dani v razpravo in sicer v več variantah, ker je bila predvidena rast družbenega proizvoda 5,7 odstotka, rast skupne porabe za družbene dejavnosti pa 5,2 odstotka, to pomeni kar za 10 odstotkov počasnejšo rast. Vsa ta sredstva niso zadoščala in tudi potrebe v interesnih skupnostih so bile veliko večje zato so se na osnovi variantnih predlogov delovni ljudje in občani odločili za skromnejše razvojne možnosti v naslednjem obdobju. Vse to je tudi bilo osnova za izdelavo predlogov za to obdobje, ki so bili izdelani v mesecu oktobru in novembru nakar so bili ponovno poslani v razpravo v združeno delo.

Roki so bili zelo kratki in zato tudi dvakrat podaljšani, potrebno pa je še reči, da so predlogi v primerjavi z osnutki doživeli veliko sprememb, na katere so vplivale veliko manjše razvojne možnosti, usklajene z našimi stabilizacijskimi ukrepi in skupnimi naporji. Tako je predvidena rast družbenega proizvoda v naslednjih pet let le 4,3 odstotka, rast skupne porabe pa še vedno 10 odstotkov počasnejša. Iz tako ugotovljenih možnosti je bilo potrebno pristopiti selektivno k zagotavljanju sredstev za posamezne skupnosti s čimer je tudi razprave o predlogih so bile

ves mesec december, lahko rečemo, da zelo temeljite vseskozi, pa tudi to, da še vsi nosilci planiranja niso poslali svojih pristopov. Ob koncu decembra so skupščine samoupravnih interesnih skupnosti že ugotavljale sprejete predloge samoupravnih sporazumov. Ugotovljeno je, da je večina temelje planov sprejela in sicer okrog 70 odstotkov vseh podpisnikov ali toliko tudi vseh zaposlenih delavcev v ptujski občini. Dolge priprave in razprave so se tako uspešno končale, s čimer smo tudi zagotovili nadaljnje delo in naloge, ki jih imajo samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti občine Ptuj v tem in naslednjih štirih letih.

Ob sprejemanju dokumentov za novo plansko obdobje je bilo seveda potrebno temeljito analizirati izvajanje programa v minulih petih letih iz česar smo v osnovi lahko tudi izhajali pri zagotavljanju dejavnosti in pri nekoliko skromnejših možnostih za nove investicije. O tem nam je Mira MAUČIČEVA, — vodja planske službe pri skupnih službah samoupravnih interesnih skupnosti v Ptuj, med drugim dejala:

»Mislim, da je obdobje od leta 1976 do 1980 dokaj uspešno za področje družbenih dejavnosti. Tako na razvoju same dejavnosti kot pri investicijah. Takega tempa v naslednjih petih letih seveda ne moremo zagotoviti, vendar same možnosti razvoja opredeljene v temeljnih planov niso tako skromne.

V preteklih petih letih smo na primer na področju otroškega varstva zagotovili novih 480 mest s čimer smo znatno povečali družbeno zanjete predšolskih otrok v vrtec. Tudi v izobraževanju smo lahko ponosni na uspehe pri uvajanju podaljšanega bivanja, celodnevne šole in še zlasti pri investicijah. Tu je potrebno omeniti novo osnovno šolo v Markovcih in center srednjega usmerjenega izobraževanja v Ptuj, ki mu manjkata le še telovadnica in kuhinja. V lanskem letu so bila zbrana tudi sredstva za gradnjo osnovne šole v Trnovski vasi.

Za kulturo lahko sicer rečemo, da možnosti niso bile ne vem kako velike. Dejavnost je tekla sicer v predvidenih okvirih, vendar pa je bilo v celotnem slovenskem merilu storjeno veliko, kar je tudi rezultat odvajanja mnogo večjih sredstev za skupni program, kar pred letom 1975 ni bila praksa. Takrat smo združevali le manjša sredstva.

Na področju telesne kulture večjih investicijskih vlaganj nismo imeli razen pri izgradnji strelišča in obnovi najnovejših

prostora in naprav. Za rizikovalno skupnost je bilo značilno, da je potekalo financiranje prek skupnega republiškega programa in ni imela svojega samostojnega samoupravnega sporazuma kar pa je že uveljavljeno za to srednjeročno obdobje, ko se že pojavlja kot samostojni udeleženec.

Mi opravljamo še strokovna dela za skupnost socialnega varstva, ki se ne pojavlja s samostojnim samoupravnim sporazumom o temeljnih planov in ima le bolj usklajevalno nalogo med področji za katera je bila ustanovljena.

Za naslednjih pet let pa moram poudariti, da bo dejavnost tekla normalno in se na določeni področjih celo okreplila. Veliko manjše možnosti pa imamo na področju investicij, ki jih že sami predpisi tudi omejujejo. Predvideno imamo le gradnjo jasličnih oddelkov na področju otroškega varstva, v izobraževanju nadaljevanje gradnje srednješolskega centra in osnovne šole pri Lovrencu na Dravskem polju. Kultura bo v tem času skrbela predvsem za obnovo kulturnih spomenikov prve kategorije, kot je sanacija borlskega gradu, pripravila pa bo tudi dokumentacijo za gradnjo kulturnega centra oziroma prve faze prostorov za knjižnico.

Letos je nastala tudi sprememba pri obračunavanju prispevkov za leto 1981. Prispevne stopnje se razlikujejo od lanskoletnih in jih je potrebno na osnovi sprejetih sklepov obračunavati od 18. januarja dalje. Vemo, da veliko organizacij združenega dela dviguje osebne dohodek za pretekli mesec do 15. v naslednjem mesecu in veliko je tudi takih, ki imajo kompjutersko obdelane podatke za izplačila. V trenutku bi bilo potrebno preveliko sprememb sistemov, nove pa so tudi osnove za obračun. Do sedaj je bil prispevek za zdravstveno varstvo obračun v osebnem dohodku, po novem pa bo sprememba v tem, da ga bomo izplačevali iz dohodka na osnovi osebnega dohodka. Zaradi vseh teh sprememb in

možnosti boljšega pregleda na razporeditev dohodka in čistega dohodka za leto 1980 je ta novost tudi nastala.

Pri sprejemanju samoupravnih sporazumov o temeljnih planov in pri ugotavljanju sredstev za leto 1981 pri izračunu prispevne stopnje niso bili upoštevani predvideni presežki za preteklo leto. Nismo jih še niti poznali zato jih ni bilo mogoče opredeliti. V skladu s samoupravnimi sporazumi bodo ti poračuni narejeni in ustrezno zmanjšana tudi prispevna stopnja. Vse podatke bomo v mesecu marcu že poznali in bodo tudi upoštevani.

mš

PRIPRAVE NA POPIS PREBIVALSTVA

Tako kot v vseh drugih občinah na ozemlju SFRJ, so tudi v ptujski občini že stekle priprave na popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj. Popis, po stanju na dan 31. marca, 1981, je predpisan s posebnim zveznim zakonom.

Vsebinski popis bomo v Sloveniji dodali še nekatera vprašanja glede naših specifičnih potreb. Popis bo trajal od 1. do 15. aprila 1981, vodila pa ga bo občinska popisna komisija, ki jo je skupščina občine Ptuj že imenovala na zadnji seji. Na terenu pa bodo izvajali popis posebej usposobljeni popisovalci in to na konkretno določenih popisnih okoliših.

Popis bo zbral raznovrstne podatke o prebivalstvu, o posameznih skupinah, sestavi, gibanju, številu oseb, ki začasno delajo v tujini itd. Zato bodo popisovalci za vsakega občana izpolnili posebno popisnico, ki bo obsegala: priimek, ime, kraj in občino bivanja, kje dela, obiskuje šolo, spol, datum, kraj in občino rojstva, zakonski stan, pripadnost narodnosti ali etični skupini, mate-

rin jezik, pismenost, šolska izobrazba, število zivorojenih otrok, poklic, občasno opravljanje drugih del, družbeno ekonomski položaj, dejavnost in viri sredstev za preživljanje.

Popisovalci bodo tudi gospodinjstva, družine, posebej nekatere prvine kmečkega gospodarstva, zbrali podatke o obsegu, starosti in kvaliteti stanovanjskega fonda, o opremljenosti in naseljenosti stanovanj. Poleg tega bo popis zajel tudi podatke o delavcih po kraju zaposlitve, to je, kjer so bili dejansko zaposleni na dan 31. marca.

Zakon o popisu prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj določa, da je vsak občan dolžan dati vse zahtevane podatke. Podatke o odtotnih članih gospodinjstva pa praviloma daje tisti, ki so mu podatki najbolj znani, za otroke do 15 let starosti bodo dajali podatke starši ali skrbniki. Tisti občan, ki v časi popisa ne bo doma, bo prejel pisno obvestilo, da mora podatke sam posredovati pristojnemu občinskemu organu.

V popis bodo obvezno vključene

tudi vse delovne organizacije, kjer so občani zaposleni, to pa zaradi tega, ker vsak občan nima doma točnih podatkov o svoji delovni organizaciji oz. skupnosti. Zaradi tega bodo morale organizacije združenega dela in skupnosti vsakemu svojem delavcu do 20. marca dati podatke o imenu, naslovu in matični številki OZD ali skupnosti, podatke o enoti, kjer dela in o dejavnosti, v katero je OZD oz. skupnost razvrščena. Prav tako bodo morali vsakemu delavcu dati podatke o njegovi šolski izobrazbi, poklicu in stopnji delavčeve strokovne usposobljenosti. Te podatke ima kadrovska služba.

V zakonu o popisu je tudi določilo, da bo vsaka delovna organizacija ali skupnost oziroma odgovorne osebe, kaznovana z denarno kaznijo, če za popis potrebnih podatkov ne bodo dali svojim delavcem do 20. marca. Prav tako je lahko z denarno kaznijo kaznovan vsak občan, ki svojih podatkov ne bi hotel dati popisovalcu, prav tako v primeru, če bi dal netočne podatke in če bi onemogočil preverjanje podatkov.

O AKCIJSKEM PROGRAMU

Člani sveta za družbenopolitični sistem pri občinski konferenci SZDL Ormož so se sestali v četrtek, 8. januarja, da bi pripravili akcijski program za izvedbo javne razprave o ustavnih spremembah. Predsednik sveta, Miroslav Tramsšek je v uvodu poudaril pomen kolektivnega vodstva za krepitev vpliva delovnih ljudi v procesu samoupravnega odločanja, potrebo po nadaljnjem uveljavljanju delegatskih odnosov, ustvarjanje pogojev za uveljavljanje kolektivnega odločanja na vseh ravneh in nadaljnjo demokratizacijo kadrovske politike kot temeljni smisel ustavne preobrazbe.

Ker je časa za razpravo zelo malo, do konec

januarja, bodo v Ormožu spregovorili o ustavnih spremembah v delovnih organizacijah, kjer je nosilec akcije sindikalna organizacija v krajevnih skupnostih, tu pa bodo akcijo nosile krajevne konference SZDL.

Ob razpravi bo tudi prilika za oblikovanje končne ocene delovanja delegatskega sistema v minulem obdobju v občini Ormož.

Na seji sveta za družbenopolitični sistem so spregovorili tudi o organiziranosti regionalne zdravstvene skupnosti. Menili so, da je potrebno oblikovati ustrezno delegatsko skupnost na ravni podravskega občin.

m

Popis prebivalstva je vsakih 10 let, zadnji je bil po stanju 31. marca 1971. Takrat je vsak občan prejel tudi svojo matično številko na posebnem odrezku, to si naj pred popisom vsak tudi poišče, da jo bo lahko popisovalec uporabil. Obdelava podatkov iz popisa bo pozneje zagotovila točen vir najrazličnejših informacij na vseh ravneh, od naselja, krajevne skupnosti in občine pa do federacije. Prav zato je pred občinsko popisno komisijo in pred posameznimi popisovalci izredno pomembna naloga.

FF

IZ REPUBLIŠKE SKUPŠČINE

**POVRATNA
INFORMACIJA**

Na 50. seji zbora združenega dela skupščine SRS, ki je bila 31. decembra 1980, smo delegati obravnavali in sprejeli PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O OBLIKOVANJU SREDSTEV SOLIDARNOSTI ZA ODPRAVLJANJE POSLEDIC NARAVNIH NESREČ.

O vsebini besedila skupščinskega zakona sem že pisal v TEDNIKU od 25. decembra 1980. V tej kratki povratni informaciji želim samo podati stališče predlagatelja predloga zakona, to je izvršnega sveta Skupščine SRS. (do našega predloga iz Ptuja), ki je naslednje:

Delegati z območja občine Ptuj so v obeh zborih predlagali vsebinsko spremembo zakona glede uporabe sredstev v primerih naravnih nesreč znotraj republike. Osnovna vsebina predloga je v tem, da bi lahko z določenim zneskom obračunanih sredstev solidarnosti (20%) samostojno razpolagale občinske skupščine tudi v primeru, če nastala škoda ne presega 3% družbenega proizvoda občine.

V zvezi s tem predlogom pripominjamo, da obravnavani zakon ureja le vprašanje oblikovanja sredstev solidarnosti, medtem ko se problematika uporabe teh sredstev, v skladu s 3. členom navedenega zakona, ureja s posebnim družbenim dogovorom. Udeleženci tega dogovora so občinske skupščine, izvršni svet Skupščine SR Slovenije, Socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije, Zveza sindikatov Slovenije in Gospodarska zbornica Slovenije. Tak dogovor je bil sprejet ob koncu leta 1975 in je objavljen v Uradnem listu SRS, št. 29/75. Mnenja smo torej, da se omenjene pripombe delegatov nanašajo na problematiko uporabe sredstev solidarnosti, ki je podrobneje urejena z navedenim družbenim dogovorom, zato bi bilo treba odgovor na postavljeno vprašanje iskati v okviru navedenega družbenega dogovora, ne pa v spremembi tega zakona.

Imre VARJU

**Število bolnikov
povečano za več
kot polovico**

V zadnjih dveh tednih in tudi že v starem letu so bile čakalnice v zdravstvenih delovnih organizacijah nabitije polne, saj je bolezenska epidemija zajela kar vse starostne strukture prebivalcev. Težko je razumeti kako lahko zdravstveni delavci tako zahtevno delo opravijo kadar je pacientov preveč in kako to sploh zmorejo. Vemo tudi, da je precej zdravnikov bolnih, da imajo dopust in da jih je še vedno premalo.

V ptujski občini ordinirajo na petnajstih različnih mestih v splošnih ambulantah. Povprečna obremenitev v normalnih pogojih pride na enega zdravnika približno 40 bolnikov, sedaj, ko beležimo epidemijo čudne bolezni pa je ta obremenitev celo dvakrat do trikrat večja. Za boleznijo otrok so odprte tri ali štiri ambulante v dopoldanskem času in je tako v čakalnicah osnovnega zdravstvenega varstva vsaj v dopoldanskem času manj otrok.

V zadnjih dneh je bila obremenitev na zdravnika v osnovnem zdravstvenem varstvu v povprečju 90 pacientov, zdravstveno varstvo pa je seveda potrebno nuditi ves dan, tudi popoldan in ponoči. Tudi obiski na domu so se v zadnjem času precej povečali, saj je bilo 1. januarja hišnih obiskov 17, drugega januarja pa že 34. V povprečju pa je hišnih obiskov 10 (torej kar trikrat večja obremenitev). V zdravstvenem centru je nujno zdravstveno pomoč iskalo prvega januarja 150 bolnikov, drugega januarja pa 188.

Ob obisku v TOZD osnovno zdravstveno varstvo Ptuj so mi tudi dejali, da želijo, da vsi pacienti iščejo nujno pomoč takrat, ko je le to resnično nujno potrebna. Povedali pa so še to, da se uporabniki čisto pritožujejo nad zdravstvenimi delavci, da si ne vzamejo časa... Pri povprečni obremenitvi zdravnika — da doseže zdravnik svoj normativ, pride na enega bolnika le skromnih 5 minut časa — v tako kratkem času pa se zdravnik in pacient težko kaj pogovorita.

Pa še nekaj besed o tej »čudni bolezni«. Zdravniki ugotavljajo, da je to virusna, pravimo ji tudi gripa, čeprav so mnenja še deljena. Bolezen začne navadno naglo, z visoko temperaturo, mrzlico in bolečinami v udih, spremlja jo pekoč, suh in dražeč kašelj, pogosto pa je povezana še z neprijetnim nahodom, ki za gripo ni običajen. Prav zaradi prevelikega navala v ambulantah in obremenitve, ki ji zdravstveni delavci skorajda niso kos, priporočajo, da pacienti ne iščejo zdravstvene pomoči že takoj prvi dan, ampak naj dva dni počivajo v postelji, temperaturo znižujejo z aspirinom, imajo pa lažjo hrano in pijejo dovolj tekočine. Še-le če po dveh dneh zdravljenje ni uspešno in se pojavi še kašelj z obilnejšim izplunkom ali bolečinami v prsnem košu v obliki zbadanja (zlasti še pri otrocih in starejših) takrat poiščemo zdravstveno pomoč in če je le mogoče v dopoldanskem ordinacijskem času.

Za virozo specifičnega zdravila ni, res je, da ne škodijo limonada, topli čaj, med... bolezen je treba odležati. Če pa že pridemo v ambulanto, potem upoštevajmo pravila strpnosti in razumevanja, saj mora biti vedno nekdo prvi, nekdo pa zadnji.

N. Kotar

**Pregledali in ocenili
svoje delo**

V Destrniku smo v začetku leta izvedli reorganizacijo mladinske organizacije. Tako imamo sedaj skupno tri osnovne organizacije ZSMS — v Destrniku, v Desencih in v osnovni šoli. Mladi v vseh osnovnih organizacijah smo si zastavili pisan program dela, ki smo ga tudi izvedli.

Kulturna komisija je v marcu, skupaj s prosvetnim društvom pripravila igro. Udeležili smo se tudi kviza, ki ga je organizirala osnovna organizacija ZSMS Rogoznica za območje Slovenskih goric. Prav tako so izvedli tudi plesni tečaj. Vključili smo se v MDA Slovenske gorice 80, nekaj naših mladincev pa je sodelovalo na zveznih MDA. Udeležili smo se lokalnih delovnih akcij, urejevali mladinsko sobo, kopali jarke za kanalizacijo itd.

Sredi lanskega poletja smo izvedli memorial »Milan Pihler«, ob njem pa še vrsto nogometnih turnirjev. Ustanovili smo tudi rekreacijsko nogometno ligo v malem nogometu. V Trnovski vasi smo sodelovali tudi na prireditvi »Igre brez meja«.

S svojim delom smo lahko zadovoljni, čeprav bi bili lahko na nekaterih področjih še uspešnejši, vendar zaradi lastne neaktivnosti nismo popolnoma uspešni, res pa je tudi, da je večših »denar stvari vladar«, in ker ga nismo imeli, tudi nismo pri vseh načrtih uspeli.

Letos bi radi ustanovili mladinski klub, kjer bi mladi lahko preživljali svoj prosti čas ob ljubiteljskih dejavnostih. To je potrebno, saj marsikateri mlad človek danes prebija čas v neprimernem okolju, ali ga zapravlja v gostilni. Sicer pa smo si letošnji program dela zastavili precej realno, zato ga bomo kljub določenim problemom lahko izvedli, le volja do dela ne sme opesati.

Milan Zver

**KAKO Z ZMANJŠEVANJEM
ADMINISTRATIVNIH SLUŽB**

V številnih razpravah, zlasti pa na sejah Ck ZKS so bila izrečena opozorila na razraščanje administrativnih služb in na povečanje števila zaposlenih v tej službah. Zaradi tega je potrebno celovito analizirati dejansko stanje administrativnih služb v SR Sloveniji in ugotoviti vzroke nesorazmernega širjenja teh služb. Na podlagi ugotovitev in ocene je treba podvzeti sprone in dolgoročne ukrepe, ki naj zagotovijo, da bodo administrativne službe usklajene z dejanskimi družbenimi potrebami in možnostmi, ob sočasnem povečanju kakovosti in učinkovitosti dela teh služb.

Uresničevanje te naloge je izredno zahtevno in pomembno, saj je treba spodbuditi ustrezno aktivnost vseh družbenih struktur in organov, odgovornih za stanje in pristojnih za ukrepe, ki naj zagotovijo, da se bo družbena režija v celoti zmanjšala in omejila v družbeno sprejemljive okvire. Delo mora potekati sočasno, izhajati je treba iz enotnih meril, kar bo omogočilo tudi celovito analizo stanja in usklajene ukrepe.

Za uresničitev te naloge je v okviru republike in v občinah treba oblikovati strokovno politična telesa, ki bodo trajneje delovala za najbolj racionalno zasnovano administrativnih in drugih služb na vseh ravneh. Izvršni svet SO Ptuj je že imenoval ustrezno komisijo, ki jo vodi podpredsednik jizvršnega sveta Franc Krajnc. Naloge te komisije bodo predvsem v naslednjem:

PRIPRAVITI ANALIZO SLUŽB

Najprej bo treba razčleniti delovanje vseh služb, ki predstavljajo družbeno režijo. V organizacijah združenega dela so to delovne skupnosti skupnih služb, vendar je tu treba najprej razmejiti in opredeliti naloge, ki dejansko pomenijo administrativno delo. Posebej je treba razčleniti administrativno delo v neproizvodnih dejavnostih, t. j. v delovnih skupnostih, kjer prevladuje administrativno delo, kot so banke, zavarovalnice, nekatere družbene dejavnosti itd., prav tako strokovne službe gospodarskih zbornic in drugih združenj.

Nadalje bo analiza zajela delovanje administrativnih služb v samoupravnih interesnih skupnostih s področja družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje, krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije, društvene organizacije in društva, službo družbenega knjigovod-

stva, upravne organe in strokovne službe občinskih skupščin in izvršnih svetov, pravosodne organe in druge strokovne službe.

VSEBINA ANALIZ

Razčleniti je treba značilnosti razvoja in delovanja administrativnih služb v posameznih obdobjih in pokazati vzroke za širjenje služb, povezano s povečanjem števila delavcev v neproizvodnih dejavnostih. Podatke je treba prikazati primerjalno za posamezna obdobja. Posebej je potrebno analizirati tudi zakone in druge predpise ter samoupravne splošne akte, ki so podlaga za delo administrativnih služb. Ob tem je treba ugotoviti, v kolikšni meri so opredeljeni postopki, zahtevane evidence, potrdila, soglasja in drugi podobni akti in postopki, razlog za povečanje administrativnega dela.

Posebej je nujno oceniti, katere naloge služb, obseg, način in postopke za delo določajo zakoni in drugi predpisi in samoupravni splošni akti, ki se nanašajo na širša področja dela ter v kolikšni meri je vrsta in obseg nalog in način njihovega izvrševanja odvisna od delavcev, zaposlenih v administrativnih službah. Nadalje, kako na obseg administrativnega dela vpliva sistem zbiranja in obdelave podatkov in delovne služb predpisi in obstoječa informiranja; — v kolikšni meri vplivajo sistemski predpisi in obstoječa organizacija dela v upravnih organih, da se na posameznih področjih zahtevki občanov obravnavajo v dolgih postopkih in z mnogimi družbeno neutemeljenimi zahtevami.

Posamezne vrste administrativnih služb bodo obdelali tako, da bo razviden tudi njihov razvoj glede na organizacijske oblike in položaj, krog organov in organizacij — uporabnikov njihovih storitev, oblike in načine delovnih povezav z drugimi organi ali službami, ki opravljajo enake naloge ali delujejo vzporedno na istem področju, način planiranja in programiranja dela in tehnično opremljenost za delo.

Kadrovski vidik administrativnih služb bi naj pokazal način oblikovanja aktov o sistemizaciji del in nalog, posebej glede na način ugotavljanja potrebnega dela, vpliv dejavnikov, za katere službe opravljajo delo, na obseg dela teh služb in na zaposlovanje, nadalje število in kvalifikacijsko strukturo delavcev, ki opravljajo strokovno delo, posebej tehnična in pomožna dela,

razmerje med zahtevanim znanjem in dejansko usposobljenostjo delavcev ter kadrovska politika in njeno izvrševanje v praksi.

Širjenje števila zaposlenih v administrativnih službah bi morali oceniti tudi z vidika načina pridobivanja sredstev oziroma dohodka delovnih skupnosti, vsebino dohodka, način njegove delitve in osebnih dohodkov, učinkovitost in produktivnost dela administrativnih služb in odvisnost osebnih dohodkov o dejanskih rezultatih dela. Pri tem je treba napraviti primerjave osebnih dohodkov z delavci v proizvodnih dejavnostih, oceniti izobraževanje in štipendiranje.

V analizi bo posebej obdelan vidik stroškov za delo administrativnih služb, zlasti še v razmerju do družbenega proizvoda. Take primerjave bodo posebno zanimive za posamezna področja, npr. urbanizem, gradbeništvo, stanovanjsko gospodarstvo, zlasti delež administrativnega dela v primerjavi s proizvodnim.

UGOTOVITVE IN PREDLOGI

Na podlagi zbranih podatkov in njihove analize bo tudi moč oceniti vzroke za prekomerno povečevanje administrativnega dela. Izhajajoč iz tega bo treba sproiti oblikovati predloge za zmanjšanje nepotrebnega administrativnega dela in za organiziranje učinkovitejših administrativnih služb, da bi njihov obseg v skladu z dejanskimi družbenimi potrebami in gospodarskimi možnostmi.

Delo bo teklo uspešneje, če bodo komisije probleme obravnavale sproti in oblikovale predloge ukrepov za rešitve. Potrebno bo tudi uporabljati že zbrane podatke in za konkretne rešitve oblikovati potrebne delovne skupine, pritegniti strokovnjake in podobno. Pri tem bodo v veliki meri tudi strokovne službe Zavoda SRS za statistiko, SDK in Gospodarska zbornica Slovenije, Izvršni svet Skupščine SRS in drugi.

Pri svojem delu bo občinska komisija sodelovala z ustreznimi organi in delovnimi telesi v občinah, posamezni udeleženci pa bodo v okviru svoje odgovornosti skrbeli za izvajanje stališč, mnenj in predlogov. Na podlagi ocen o posameznih problemih, posameznih vrst služb, bo potrebno napraviti celovit pregled stanja in vzrokov za širjenje administrativnega dela in na podlagi tega podvzeti odločne ukrepe za zmanjšanje administrativnega dela oziroma služb.

(Povzeto iz gradiva)

V PTUJSKI VOJAŠNICI NOVA GENERACIJA MLADIH VOJAKOV**DRUŽI JIH TOVARIŠTVO**

Aliu Ramadan iz Kumanovega

Mite Šterjov iz Štipa

Slavoljub Stepanović iz Lebana

Pred kratkim je tudi v ptujsko vojašnico Dušana Kvedra prispela nova generacija mladih vojakov. Iz vseh koncev lepe domovine so prišli, zato smo se tudi tokrat odpravili mednje in pokramljali o tem in onem.

Aliu Ramadan iz Kumanovega v Makedoniji: „Še pred kratkim sem bil v civilu, sedaj pa nosim uniformo. Prvič sem v Sloveniji in v tako veliki družbi fantov iz vse Jugoslavije. Čeprav je Ptuj razmerno malo mesto mi je všeč, kolikor sem ga do sedaj sploh videl.

Tudi v kasarni sem zadovoljen s prijatelji, od prvega dne se dobro razumemo in skupaj premagujemo začetne nevšečnosti in domotožje.

Mite Šterjov iz Štipa v Makedoniji: „Tudi jaz sem prvič v Ptuj in všeč mi je, da je to staro zgodovinsko mesto. Prvič, ko bom imel priložnost si ga bom temeljito ogledal. Tudi prvi vtis o tej vojašnici je dober, starešine nas razumejo, hrana je dobra, življenje je pač vojaško. Pozdravljam vse kolege in starešine v naši emoti in jim želim veliko osebnih in delovnih uspehov.“

Slavoljub Stepanović iz Lebana v južni Srbiji: „Ze ob samem prihodu v Ptuj so me prevzele čudovito ohranjene stare zgradbe. Prispel sem dopoldne in sem si tako lahko ogledal mesto. Ljudje so prijazni

in upam, da bom kmalu našel med njimi kakšnega prijatelja. Vojaški kolektiv pa je zaživel normalno, prijatelji smo, vsi kot eden, dobro se razumemo, saj nas druži isto — ljubezen do domovine, do Tita.“

Slobodan Djukanović iz Cetinja v Crni gori: „V Ptuj bi ostal še po odsluženju vojaškega roka, ker je zelo podoben mojemu Cetinju. Pogoji v kasarni so odlični, družba je dobra. Tudi ljudje v mestu so z nami dobri, tako, da se sploh ne počutim, kot v tujem mestu. Če bo tako lepo do konca, bom zelo zadovoljen. Normalno je, da je treba precej delati, da se je treba pokoravati disciplini, a to ni težko če imaš dobro voljo.“

Endre Horvat iz Subotice SAP Vojvodina: „Ko sem dobil poziv za Ptuj, sem se ustrašil, kje je le to. Nikoli še nisem slišal za to mesto. Sedaj sem vesel, ko vidim, da kasarna in mesto živita skupaj. Slišal sem, da mestna mladina tesno sodeluje z vojniki. To je tudi moj prvi kontakt s Slovenci in moram reči, da so mi všeč vaši ljudje. Prepričan sem da bom do konca vojaške službe našel med Ptujčani precej prijateljev.“

Vladimir Matković iz Slavonije v Hrvaški: „Ze ob samem prihodu se mi je Ptuj prikupil. Ne vem, morda zato, ker je tako malo, kot moje rodno mesto Nova Gradiska.

Vsak pač najde neko primerjavo z domačim okoljem, tako ti je lažje pri srcu. Opazil sem, da je v mestu precej mladih, predvsem deklet in upam, da jih bom kaj še spoznal.

V enoti smo zelo enotni, pravi vojniki smo in ponosni smo na to.“

Aleš Krumpetar iz Kranja: „Vesel sem, da sem ostal v Sloveniji, Ptuj pa sem poznal že iz šole in raznih izletov. Všeč so mi tudi ljudje, pa starešine v vojašnici. Zares smo Jugoslavija v malem, saj smo iz raznih krajev naše domovine, raznih narodov in narodnosti. Vsi smo eno...“

M. Ozmec

Aleš Krumpetar iz Kranja

Vladimir Matković iz Slavonije

KREDITIRANJE KMETIJSKE IN ŽIVILSKE PROIZVODNJE

Vsem združenim kmetom članom kmetijske zadruge Ptuj so iz te organizacije poslali sporočilo, naj se v mesecu januarju 1981 prijavijo pospeševalni službi v zadrugi, če želijo svoje gospodarstvo preusmeriti v tržno proizvodnjo in zato najeti kredite za govedorejo, prašičerejo, stroje,

vinogradništvo, sadjarstvo in kmečki turizem.

Investicije, ki bodo imele značaj združevanja dela, sredstev in zemlje v proizvodne skupnosti. Uvedbe novih tehnologij, zlasti na manj razvitih območjih, bodo dodatno stimulirane od Samo-

upravne interesne skupnosti za pospeševanje kmetijstva.

Kredite bo odobraval hranilno kreditna služba Kmetijske zadruge Ptuj pod pogoji, ki jih določa samoupravni sporazum o kreditiranju naložb v kmetijstvo in živilsko proizvodnjo v SR Slo-

veniji. Rok prijave je 30. januar 1981.

Alojz Valenko, vodja pospeševalne službe kmetijske zadruge Ptuj je povedal, da je to sporočilo kmetovalcem zato, da bi bil razvoj kmetij usklajen z razvojem, ki so ga načrtovali v kmetijski zadrugi.

Sodobno urejen hlev

foto: JB Bo ta vinograd zajet v skupinsko obnovo?

Foto: Ciani

PREDNOST USPOSABLJANJU IN BOLJŠEMU IZKORIŠČANJU

Glede na opredeljene osnovne naloge združenstva v zasebnem kmetijstvu bo tudi naslednje srednjeročno obdobje, ki smo ga pravkar začeli, potekalo v smislu krepitve družbenoekonomskih odnosov na vasi, socialne in družbene varnosti kmetov ter na številnih drugih področjih življenja in dela v kmetijstvu.

V kmetijski zadrugi Ptuj si prizadevajo, da bi razširili in okrepili sodelovanje s kmeti, ki so se vrnili iz začasnega dela v tujini. Da bi povečali kmetijsko proizvodnjo in prodajo kmetijskih pridelkov bo pospeševalna služba zadruge preusmerjala kmetije po programu zbiranja sredstev in financiranja za to obdobje. Tudi na področju dohodkovne povezanosti s kmeti v procesu oskrbe z reprodukcijskim materialom, bo potrebno še mnogo naporov. Usposobitev zemljišč za intenzivno blagovno proizvodnjo s hidro in agromelioracijskimi deli, komasacijo, namakalnimi sistemi in nakupom zemljišč za združene kmete, združevanje zemlje, dela in sredstev združenih kmetov, tudi zemljišč, ki sedaj niso obdelana, obdelava travnih površin, širitve živinoreje na lastnih kapacitetah krme in močnih krmilnih, je ena izmed težkih in zahtevnih nalog našega kmetijstva. V skladnejšem razvoju manj razvitih območij Slovenskih goric in Halož, bodo po ureditvi nekaterih osnovnih pogojev, predvsem infrastrukturnih, pristopili k uvajanju kmečkega turizma kot dopolnilne dejavnosti na tržno usmerjenih kmetijah. Prizadevali pa si bodo še organizirati in uresničevati pobude za uveljavitev domače obrti kot dopolnilne dejavnosti pri združenih kmetih. Sredstva bodo združevali še za področje SLO in DS ter utrjevali in krepili pogoje delovanja za uspešno in učinkovito izpolnjevanje nalog na tem področju.

V skladu s samoupravnim sporazumom o združevanju kmetov in delavcev kmetijske zadruge Ptuj se bo tudi v tem obdobju članstvo zadruge povečalo. Do leta 1985 načrtujejo usmeriti v tržno proizvodnjo vseh 3124 po občinskem odloku zaščitene kmetij. Poglobljali in utrjevali bodo samoupravne in ekonomske odnose v interesu članstva, kar naj bi tudi vzpodbujalo kooperante, ki z zadrugo sodelujejo le občasno, da bi se čvrsteje in trajneje združevali kot člani.

Pri ustanavljanju kmečkih proizvodnih skupnosti bodo še vedno prevladovala strojne skupnosti, saj so stroji dragi, strojno spravilo pa hitreje in cenejše. Načrtujejo pa še mlekarske, poljedelske, živinorejske, melioracijske in trsničarske skupnosti, pa tudi že dobro delujoča trsničarska skupnost v Juršincih bo pridobivala nove člane ter tako povečevala obseg proizvodnje cepljenk na tržišču.

Na osnovi evidentiranih kmetij, kjer obstaja možnost po delni ali celotni preusmeritvi v tržno proizvodnjo kmetijska pospeševalna skupnost predvideva preusmerjanje kmetij na celotnem območju zadruge, hitreje bo na manj razvitem območju, kjer je preusmerjanje zastajalo. V obdobju do leta 1985 načrtujejo preusmeriti 1045 kmetij leta 1985 bo tako preusmerjenih 1403 kmetij ptujске občine.

Naloge usposabljanja kmetijskih zemljišč so v kmetijski zadrugi uskladili z načrti kmetijske zemljiške skupnosti Ptuj, ki je nosilec kmetijske zemljiške politike v občini ter obseg del posredovali sovlagateljem. Melioracije na območju Pesnice, Polskave in Dravinje so zajete v družbeni plan socialistične republike Slovenije kot prioritetni področji za pridelovanje hrane v Sloveniji. Obsegel je razdeljen v dve prioriteti in nakazana je še možnost pridobitve mednarodnih kreditov. Zraven novih nalog ostajajo še nerealizirane naloge na področju Pesnice, sredstva pa so že zagotovljena. Med nove naloge sodijo melioracije v Pesniški dolini v velikosti 491 ha in bodo izvajana v prvih treh letih tega petletnega obdobja, melioracije na območju Polskave — 515 ha so načrtovane v letih 1983, 1984 in 1985. Druga prioriteta sta območji Polskave (345 ha) in Dravinje (400 ha), dela pa so predvidena v zadnjih dveh letih tega planskega obdobja. Dela so ovrednotena po ha 100.000 din, sredstva pa bodo zagotavljali iz prispevka zveze vodne skupnosti Slovenije, kredita kreditne banke Maribor — poslovne enote Ptuj in kredita Kmetijske živilske razvojne skupnosti.

Na melioriranih površinah (1751 ha) bo izvedena še komasacija, izvedbo komasacije zagotavljata izvršni svet SR Slovenije in IS občine Ptuj v posebnem dogovoru o izvajanju geodetskih del v letih 1981—1985 ter Kmetijska zemljiška skupnost z regresno pravico.

Ob kanalu Srednja Drava II bi 50 ha zemljišč usposobili še z namakalnim sistemom (v Gorišnici 30 ha v letu 1984 in v Markovcih 20 ha v letu 1985).

Z namenom, da vsa zemljišča, ki sedaj niso iz različnih vzrokov izkoriščena, vključimo v proizvodni proces, predvidevajo v povezavi z združenimi kmeti za organizirano kmetijsko proizvodnjo nakup zemljišč po Kmetijski zemljiški skupnosti, vendar pa še ni dogovorjeno glede virov financiranja izvedbe te naloge. V letu 1981 bi na ta način pridobili združeni kmetije 56 ha kmetijskih površin, v letu 1982 133, v letu 1983 177, v letu 1984 225 in v letu 1985 264 ha.

N. Kotar

V petih letih podvojili članstvo

Kljub temu pa v občinski organizaciji zveze komunistov Slovenije Ptuj niso zadovoljni z doseženimi rezultati. Predvsem zavoljo tega ne, ker je med člani vse premalo kmetov — le osem, čeprav je ptujška občina kmetijska. Zato je bila pri komiteju OK ZKS ustanovljena posebna delovna skupina, ki bo pripravila analizo kadorvanja kmetovalcev v vrste zveze komunistov. Ob tem je treba poudariti, da ne gre za enkratno akcijo, ki bi naj v določenem roku pokazala rezultate. Nasprotno, kontinuirano akcijsko delovanje na področju sprejemanja novih članov, posebej kmetovalcev je stalna naloga.

Ugotovitve kažejo, da precej mladih kmetovalcev potem ko zaključijo šolanje, ostaja izven aktivnega družbenopolitičnega dogajanja. Pa ne po svoji krivdi. Mnogi sicer aktivno sodelujejo v samoupravnih organih krajevnih skupnosti, pa v kmetijski zadrugi, v aktivnih združenjih, v delegacijah in tako

dalje. Pa vendar je še vedno precej takih, ki so aktivni le v društvi ali pa še tam ne. Člani delovne skupine so menili, da je potrebno v vseh družbenopolitičnih organizacijah, krajevnih skupnostih, društvih pritegniti k delu mlade ljudi, ki ostajajo na kmetijah ter s skupnimi močmi utrditi ustrezno samoupravno organiziranost v vseh okoljih, da bi lahko uresničili v razvojnih programih zastavljene cilje. Ni namen sprejemanja članov zgolj v povečanju članstva. Gre za to, da se bodo mladi komunisti, posebej kmetovalci, zavestno in s polno odgovornostjo borili za spreminjanje družbenoekonomskih odnosov, za razvoj in napredok naše najpomembnejše panoge — kmetijstva. To pa so tudi naloge, ki izhajajo iz programa dela zveze komunistov in ostalih družbenopolitičnih organizacij, iz programov družbenopolitične skupnosti in kmetijskih delovnih organizacij.

N. D.

V KRAJEVNI SKUPNOSTI MARKOVCI

Uspešni pri izvajanju nalog

Večkrat smo poročali o obsežnih nalogah, ki so si jih v krajevni skupnosti Markovci postavili v minulem srednjeročnem obdobju. Predsednik sveta KS Konrad Janžekovič uspešno izvedbo ocenjuje:

»Menim, da je obdobje, to je sedaj že za nami, eno izredno uspešnih. Praktično smo izvedli vse, kar smo zapisali v programe, z izjemo gradnje otroškega vrtca, kar ni bilo odvisno le od nas. Tako v novo obdobje stopamo z novimi akcijami.

Med najpomembnejše in največje akcije v minulem obdobju lahko uvrstimo asfaltiranje cest, praktično so vse cestne povezave v naši krajevni skupnosti modernizirane, gradnjo nove šole in vso problematiko, ki smo jo reševali ob gradnji hidroelektrarne Srednja Drava II v Forminu. Ob tem smo podpirali in sofinancirali akcije društev in organizacij, teh pa je na našem območju kar precej, zraven pa reševali še manjše komunalne probleme.

— Sredi minulega leta so krajan na referendumu sprejeli samoprisevek, s katerim boste zagotovili del sredstev za izvedbo nalog srednjeročnega programa za obdobje, ki ga začnemo. Katere osnovne naloge ste si postavili za omenjeno obdobje?

»Referendumsko obdobje z novim samoprisevkom se praktično pokriva s srednjeročnim programom, razlike je le šest mesecev. Naš program za novo obdobje je nadaljevanje programa prejšnjega obdobja. Znova smo vanj uvrstili vzdrževanje cest, ureditev vodovodnega omrežja, avtobusnih postajališč, odvoz smeti in odlagališča, sofinanciranje izgradnje transformatorskih postaj in ureditve nizkonapetostnega omrežja, telefonsko omrežje, sredstva za izgradnjo vrtca pa smo preusmerili na ureditev asfaltnih prevlek, saj bomo v tem obdobju dokončno asfaltirali vse pomembnejše cestne povezave. Znatna sredstva bomo namenili tudi na področje SLO in družbene samozasčite ter sofinanciranje programov društev in organizacij — temu področju bomo namenili kar prek milijon dinarjev. Ob teh nalogah pa bomo seveda urejevali in izvajali sprotne zadeve, to pa bo točneje opredeljeno v naših letnih programih.

Društvena aktivnost — pihalna godba PD Bukovci

I. kotar

— Sredstva samoprisevka ne bodo zadoščala za financiranje izvedbe vseh nalog, zato boste k izvedbi pritegnili tudi združena sredstva. Ali ste na tem področju usklajeni?

»Menim, da smo usklajeni s programi samoupravnih interesnih skupnosti. Praktično smo vezani le na programe interesnih skupnosti elektrogospodarstva, PTT in lokalne skupnosti za ceste. Med organizacijami združenega dela pa sodelujemo s Kmetijsko zadrugo Ptuj, ki bo v Bukovcih zgradila posebno stavbo. Naš program je tako usklajen in letos že izvajamo prvi del.

— Območje, ki ga zajema vaša krajevna skupnost, je precej široko. Ali lahko usklajujete interese in želje krajanov z različnih območij?

»Lahko. Včasih sicer pride do težav, vendar jih lahko rešimo. Menimo, da s sedanjim načinom združevanja sredstev lahko postopoma naredimo veliko več kot v primeru, da bi vsako leto zbrana sredstva delili na manjše dele. Ob obravnavi letnih in srednjeročnega programa se dogovorimo in nato izvedemo letne programe. Prednost imajo vsekakor tisti kraji, ki več prispevajo k skupnim sredstvom.

— Pred krajan je izvedba prvega leta srednjeročnega programa. Kaj boste uredili?

»Iz preteklega leta nam je od bistvenih nalog ostala ureditev kino dvorane, tu smo bili odvisni od obstojnosti strehe celotnega zadrugnega doma. To je sedaj opravljeno in v prvih pomladanskih mesecih bomo našo nalogo izvedli. No, zraven bomo dokončno uredili še mrliško vežo. Ostalih nedokončanih nalog pa ni.

Med novimi nalogami pa so vzdrževanje cest, polaganje asfaltnih prevlek, izgradnja dveh trafo postaj, razsvetljava ter sofinanciranje delovanja društev in organizacij zlasti na področju civilne zaščite.

V pogovoru smo večkrat zasledili dejavnost društev in organizacij. To delo je namreč zelo razvejano in lahko zatrdimo, da dejavnost popolnoma opravičuje namenjena sredstva. Seveda vseh potrebnih sredstev krajevna skupnost ne more zagotoviti, zato je pomemben prispevek samih društev in organizacij, združena sredstva pa namenjajo za sofinanciranje izvedbe posameznih akcij.

Izvedbo nalog v posameznih vaseh vodijo vsaki odbori SZDL in vaški odbori krajevne samouprave v povezavi s svetom krajevne skupnosti. V tem času sta najbolj aktivna vaška odbora v Bukovcih in Stonjcih, saj vodita akcijo pri izvedbi ureditve vodovodnega omrežja, kar je potrebno zaradi znižanja podtalnice ob izgradnji hidroelektrarne.

(Foto: I. kotar)

PRESEDSTVO KK SZDL HEROJA LACKA ROGOZNICA

Izboljšati obveščanje krajanov

Predsedstvo KK SZDL Heroja Lacka Rogoznica je ugodno ocenilo vsebino razprav in udeležbo na zborih krajanov, ki so koncem decembra obravnavali predlog srednjeročnega plana razvoja krajevne skupnosti za obdobje 1981—1985. Krajan so predloženi predlog srednjeročnega plana razvoja, o katerem se je pričela razprava že 1978 leta, podprli, izpostavili pa so nekatere pereče probleme, na primer: zakaj Lokalna skupnost za ceste ni položila druge plasti asfalta na cesto skozi Žabjak? Problem kanalizacije na Rogoznici in v Žabjaku; varnost v cestnem prometu ob slovenskogoriških čepadnicah v mestu Ptuj; gradnja športnega igrišča na Rogoznici; zoženo cestišče na cesti 8. avgusta čez most nad potokom Rogoznica itd. Predsedstvo SZDL je tem vprašanjem posvetilo precejšnjo skrb in podprlo pobude in predloge krajanov.

V oceni zadnjih zborov krajanov pa se je predsedstvo SZDL zavezalo za boljše obveščanje krajanov v prihodnje, zlasti pa za tesnejše stike članov vaških odborov SZDL in vaške samouprave

s krajan. TI KK SZDL je ustanovljen Koordinacijski odbor za obveščanje krajanov, ki bo v kratkem pričel s svojim delom in bo težišče svoje aktivnosti usmeril na področje čim hitrejšega in čim razumljivejšega obveščanja krajanov, kot je to že poudarjeno v programu del SZDL.

Predsedstvo SZDL je tudi obravnavalo naloge ob izvajanju dopolnilnega pouka krajanov za naloge na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite ter o sklicu druge seje KK SZDL, ki se bo sestala 1. februarja 1981. Na seji KK SZDL bo razprava o programski usmeritvi dela in financiranja družbenopolitičnih ter družbenih organizacij in društev v letu 1981.

Med pobudami in sprejetimi sklepi pa velja posebej omeniti predlog, da se ob otroškem vrtcu Jožefa Lackove posadijo štiri drevesa v spomin na tovariša TITA, ki bodo simbolizirala ime TITO. S tem bodo v krajevni skupnosti Heroja Lacka Rogoznica obeležili tudi 40. obletnico ustanovitve OF slovenskega naroda.

FB

Sredstva za novoletno praznovanje predšolskih otrok 1980 so prispevali

1. Ostanek iz leta 1979	7.004,25
2. Ptujška tiskarna	2.340,—
3. Os. šola Podlehnik	1.200,—
4. RK Ptuj	90,—
5. TOZD Dom učencev	720,—
6. Dimnikarsko podjetje	450,—
7. Obrtno združenje Ptuj	5.000,—
8. Komite obč. konf. ZK	120,—
9. Društvo prij. mladine Celje	10.960,—
10. G—G. Maribor	1.700,—
11. Javno pravobranilstvo	90,—
12. Združene lekarne Ptuj	960,—
13. DEM TOZD Formin	1.140,—
14. Zdravstveni center Ormož—Ptuj	2.100,—
15. Sodniki za prekrške	390,—
16. Opekarna Ptuj	4.800,—
17. Os. šola Tone Znidarič	1.920,—
18. Skupnost socialnega skrbstva	660,—
19. Delavska univerza	150,—
20. Cestno podjetje MB Ptuj	2.520,—
21. CSVI Ptuj TOZD kovinarska	870,—
22. AGIS Ptuj	38.000,—
23. Služba družbenega knjigovodstva	1.600,—
24. Center SUI Ptuj	900,—
25. Os. šola Videm	1.000,—
26. Os. organizacija Radio—Tednik	600,—
27. KBM posl. enota Ptuj	4.680,—
28. Klub mladih	30,—
29. Obč. konferenca ZSMS Ptuj	60,—
30. TVI Majšperk	7.500,—
31. Delta Ptuj	10.980,—
32. Os. šola Markovci	1.140,—
33. KK Ptuj	41.040,—
34. Komunalno podj. TOZD servisi	1.800,—
35. Komunalno podj. TOZD vodov.	660,—
36. Komunalno podj. TOZD N. gradnje	1.980,—
37. Komunalno podj. TOZD skup. službe	880,—
38. Komunalno podj. TOZD avtopark	2.180,—
39. Projekta inženiring Ptuj	2.250,—
40. SS SIS Ptuj	700,—
41. Os. šola Cirkovce	780,—
42. Os. šola Leskovec	630,—
43. Lik Savinja	1.400,—
44. Mercator, Izbira Panonija	25.820,—
45. Perutnina Ptuj	38.220,—
46. Os. šola Desternik	480,—
47. Os. šola Juršinci	750,—
48. TGA TOZD KK	1.500,—
49. TGA TOZD pred. SSP	3.020,—
50. TGA TOZD glinica	7.500,—
51. TGA TOZD proizvodnja	9.780,—
52. TGA TOZD vzdrževanje	10.020,—
53. TGA TOZD DSSS	7.360,—
54. TGA TOZD promet	3.000,—
55. TGA TOZD sklad SP	1.840,—
56. Uprava inšpek. Ormož—Ptuj	690,—
57. SO Ptuj — uprava	5.040,—
58. TNZ SO Ptuj	1.230,—
59. Oddelek za ljudsko obrambo	630,—
60. Obč. ZPM Ptuj	30,—
61. Os. šola Cirkulane	960,—
62. KS Boris Zihert Ptuj	5.000,—
63. TGO Gorenje Velenje	21.440,—
64. Kom. podj. TOZD niz. gradnje	990,—
65. Kom. podj. TOZD DSSS	440,—
66. Kom. podj. SSP	330,—
67. Kom. podj. avtopark	1.090,—
68. Kom. podj. servisi	900,—
69. Konus Ptuj	510,—
70. TAM Maribor	3.000,—
71. Os. šola Dornava	1.050,—
72. Os. šola Ivan Spolenjak	900,—
73. Os. šola Hajdina	765,—
skupaj	320.259,25

SLOVENSKA BISTRICA

Upokojenci so premalo vključeni

Pri društvu upokojencev Slovenska Bistrica ugotavljajo, da je na njihovem območju še vedno nad 30 odstotkov upokojencev, ki niso vključeni v društvo. Ob tem je nerazumljivo dejstvo, da je večina med njimi takšnih z višjimi pokojninami, kar govori, da so bili v času redne zaposlitve aktivni ustvarjalci družbenega življenja, danes pa ostajajo ob strani dogajanja, čeprav bi lahko prav oni, na osnovi bogatih življenjskih izkušenj, še veliko prispevali za skupne, družbene interese.

Viktor Horvat

Nastop pevcev in godcev, kmečka gostija in še kaj!

Letošnje, že 20. tradicionalno kurentovanje s karnevalom se po pestrosti prireditve ne bo razlikovalo od prejšnjih. Organizacijski odbor te velike kulturno turistične prireditve načrtuje za 23. januar nastop ljudskih pevcev in godcev — prireditve bo v gledališču v Ptujju, 14. februarja pa bodo izvedli pravo kmečko gostijo. Da bi bila tokrat res prava gostija, so povabili mlade pare, da se prijavijo in sklenejo zakonsko zvezo po starih kmečkih običajih, ki marsikje že tonejo v pozabo. Tako si Folklorno in Turistično društvo Ptuj prizadevata za ohranjanje tradicij naših babic in dedov. Obe društvi sta tudi organizatorja vsakoletnih prireditvev na pustno nedeljo in na pustni torej.

Na pustno nedeljo — 1. marca, bo tako kot je že običaj, dopoldan nastop etnografskih skupin od

KURETOVANJE '81

blizu in daleč, iz domovine in tujine. Seveda je sedaj težko reči, katere skupine bomo poleg domačih videli v Ptujju, saj dogovori o sodelovanju še niso dokončno sklenjeni. V popoldanskem karnevalskem spredu pa bo nastopilo okrog 30 skupin delovnih organizacij, društev, šol in posameznikov.

Seveda pa se bodo v organizacijo skorajda vseh prireditvev vključili tudi gostinci. — V privatnem in družbenem sektorju, ki vsako leto poskrbijo za gostoljubljen sprejem 40.000 gostov, ki prihajajo na nedeljske pustne prireditve v Ptuj.

N. D.

Še vedno stiska v osnovnih šolah

Ptujski osnovni šoli Franc Osojnik in Ivan Spolenjak se še vedno ubadeta z veliko prostorsko stisko in delno tudi s troizmenskimi poukom kar seveda močno vpliva na širitev posameznih dejavnosti in izvenšolskih aktivnosti pa tudi na posodabljanje samega pouka. V naslednjih petih letih je sicer predvideno, da bomo poleg novogradnje šole pri Lovrencu, zbrali tudi sredstva za adaptacijo ene izmed ptujskih osnovnih šol ob dejstvu, da bo večina samoprispevka namenjena za gradnjo druge faze srednješolskega centra.

Tako kot v OŠ Franc Osojnik, se na Bregu iz leta v leto tolažijo z obljubami, da bo vendarle prišlo do dozidave. V program so prišli že pred devetimi leti in kot kaže so jih nujnejši posegi v dotrajane šolske zgradbe v občini tudi stalno odpravili od možnosti, da se končno začnejo dela še pri njih. V naslednjem srednjeročnem obdobju predvidevajo, da bodo imeli v OŠ Ivan Spolenjak na Bregu okrog 18 oddelkov in celo do 520 učencev, kar predstavlja okrog 29 otrok na oddelk. Šola nima telovadnice, je brez ustreznih prostorov za kuhinjo in delavnice, nima možnosti za podaljšano bivanje šolarjev v katerega bi lahko že sedaj vključili blizu 135 učencev. Če bi lahko naštevali težave, ki spremljajo oba kolektiva. Le z veliko razumevanja in tudi s pravilno porazdelitvijo učencev na vse štiri ptujске osnovne šole bomo z razpoložljivimi sredstvi do leta 1985 zmogli najnujnejše. Na predvideno novogradnjo osnovne šole v Ptujju pa ne moremo niti računati — govore med drugim tudi planski dokumenti ptujске izobraževalne skupnosti za to obdobje.

mš

OBRAČUN FINANČNEGA POSLOVANJA

Novoletna jelka za predšolske otroke

Odbor za praznovanje »Novoletne jelke« za predšolske otroke pri občinski zvezi ZPM Ptuj, je na seji, 9. januarja 1981 podrobneje pregledal celotno poslovanje z obračunom finančnega poslovanja. Pri tem je ugotovil, da se je na posebni žiro račun za praznovanje »Novoletne jelke« steklo skupno 320.259,25 din. Od tega je bilo nabavljeno pri Mladinski knjigi materiala v znesku 189.307,20 din. Pri DO MIP pa za 122.257,40 din, za prevoz dedka Mrza po enotah VVZ pa so porabili 1000 din. Skupaj torej 312.564,60 din, neporabljenih sredstev pa je ostalo za 7.694,65 din.

Predšolskim otrokom je bilo skupno razdeljeno 5.629 paketov. Odbor se javno zahvaljuje vsem delavcem v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, ki so prispevali sredstva za praznovanje dedka Mrza in za obdaranje predšolskih otrok. Seznam objavljamo posebej.

Številni malčki iz Ptujja in okolice so v spremstvu staršev z veseljem sprejeli dedka Mrza s spremstvom, ki se je za nekaj minut ustavil pred Mercatorjevo Blagovnico v Ptujju

Foto: M. Ozmeč

Dedek Mraz je obiskal tudi otroke v Kidričevem in jim prebral nekaj spodbudnih navodil o pridnosti, ubogljivosti in učenju

Foto: mk

DARILO ZAVODU DR. MARIJANA BORŠTNARJA

Mandarine iz Titovih vrtov

V zavodu dr. Marijana Borštnarja v Dornavi so bili prijetno

presenečeni nad nepričakovanim in neobičajnim darilom, ki so jim

ga v imenu predsedstva SFRJ izročili predstavniki ptujске občine — predsednik dr. Cveto Doplihar, podpredsednik skupščine občine dr. Mitja Mrgole in predsednica OK SZDL Marica Fajt.

Predsednik Tito je vsako leto obdaril določene vzgojne ustanove z mandarini, ki so jih pridelali v njegovih sadovnjakih. Tako je vedno znova dokazoval veliko ljubezen do mladega rodu. Predsedstvo SFRJ nadaljuje to tradicijo in tako je prišla tokrat vrsta na osebje in gojence vzgojne vrstne ustanove v Dornavi. Predsednik SO Ptuj jim je ob izročitvi darila v imenu predsedstva zaželel srečno novo leto 1981 ter mnogo uspehov pri nadaljevanju njihovega humanega dela. Za darilo in dobre želje se je zahvalil ravnatelj zavoda Lenart Klenovšek in dejal, da so darila zelo veseli in jim bo velika vzpodbuda pri nadaljnjem delu.

JB

V imenu osebja in gojencev se je za darilo zahvalil ravnatelj Lenart Klenovšek

Otroci korektivnega oddelka VVZ Ptuj, zaverovani v svoje — zanje izredno pomembno — delo. (foto OM)

Obisk v korektivnem vrtcu

Dedek Mraz je sicer že odšel na zaslužen počitek, pa vendar je

prav, da se ga še enkrat spomnimo. Posebej še, če govorimo o korektivnem oddelku Vzgojno-varstvenega zavoda v Ptujju. Tudi otroke tega oddelka je obiskal, jih obdaril in pohvalil njihovo znanje. Pripravili so cel kup risbic, na katerih so ga upodobili, tudi pesmice znajo in še marsikaj. Pa se ob prehodu starega v novo leto ni spomnil nanje le dedek Mraz. Otroke in tovarišice so obiskali tudi predstavniki Skupnosti socialnega skrbstva občine Ptuj, jih skromno obdarili in se poveselili z njimi. Otroci so bili daril veseli in kaj hitro prišli v spretne roke, ki jim običajno pomagata tovarišici, papir in lepilo — in že je pokukal s papirja dedek Mraz.

N. D.

SLOVENSKA BISTRICA

Več skrbi mladim

Pri OK ZSMS Slovenska Bistrica ugotavljajo, da se veliko mladih, med njimi tudi takšnih, ki so v osnovnih organizacijah na osnovnih šolah aktivno delovali v mladinskih organizacijah, po končani šoli ne vključujejo v delo osnovnih organizacij ZSMS v sredinah kjer nadaljujejo šolanje ali pa se zaposlujejo.

Med osnovnimi vzroki za takšno stanje navajajo odgovornejšo dolžnosti, ki jih sprejemajo ob nadaljevanju šolanja ali pri vključevanju v proizvodne procese. Nemalokrat je za njihovo neaktivnost v novem okolju kriva sama osnovna organizacija ZSMS v sredinah kamor takšen mladinec pride, saj ga zaradi slabe aktivnosti organizacije ta ne pritegne.

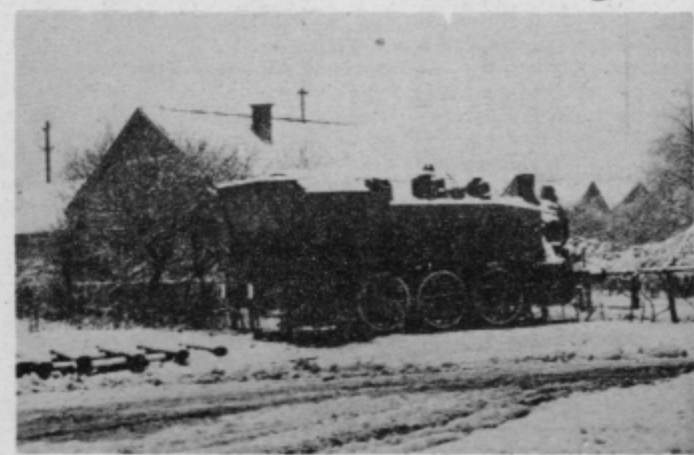
Da bi problem premajhnega vključevanja mladih po končani osnovni šoli v nadaljnje delovanje v mladinski organizaciji na srednjih in višjih šolah, v delovnih organizacijah ali krajevnih skupnostih, v največji meri rešili, je OK ZSMS Slovenska Bistrica sklenila v letošnjem letu posvetiti temu vprašanju veliko večjo pozornost. Predvsem si bodo prizadevali zagotoviti na vseh osnovnih šolah v občini zadostno število mentorjev in njihovo stalno usposabljanje za delo z mladimi. V vseh osnovnih organizacijah ZSMS v šolah, delovnih kolektivih in krajevnih skupnostih pa bo potrebno posvetiti več pozornosti pravilnejšemu pristopu k mladim, ki zapuščajo osnovne šole, s tem pa jih tudi aktivno vključevati v njihova nova življenjska in delovna okolja.

Viktor Horvat

Starka počiva v Veliki Nedelji

Kje so že časi, ko so po železnih tirih drvele lokomotive na paro in puhale goste oblake dima, saj in isker. Tisti, ki se še spominjajo teh črnih lokomotiv, moramo priznati, da je bil takrat pogled na vlak bolj zanimiv, morda tudi vožnja z njim bolj pestra. V tem je gotovo tudi vzrok, da predstavljajo takratne lokomotive sedanjim rodovom pravo zgodovinsko vrednost. Eno takih odsluženih lokomotiv so pred kratkim »razstavili« v Veliki Nedelji, ob cesti proti Ormožu, predtem pa je nekaj let že počivala na mariborski železniški postaji. Sedanjih električnih in dizelskih lokomotiv gotovo ne bomo tako razstavili, ko bodo opravile svojo nalogo.

JB

92,8 odstotni uspeh v polletju

Tudi v osnovni šoli Franc Osojnik v Ptujju so bili v petek zjutraj nekoliko presenečeni nad sporočilom o podaljšanih polletnih počitnicah. Kljub temu pa pravijo, da so ga sprejeli z razumevanjem in v prepričanju, da je ukrep potreben za izboljšanje naše energetske bilance.

Za ta šolski kolektiv je značilna izredna prostorska stiska, ki se manifestira na različnih področjih. Kljub temu pa so v letošnjem šolskem letu uspeli močno razgibati tako imenovane prostorske dejavnosti, ki segajo od športnega, kulturnega, do matematičnega in nenazadnje tudi samoupravnega področja. Vsa društva in organizacije na šoli delujejo po delegatskem sistemu, s čimer je šolarjem samoupravljanje približano tudi v praksi, ne pa le prek teoretičnih oblik seznanjanja z njim.

Za ta čas je značilna tudi ugotovitev, da so zlasti mestni otroci premalo seznanjeni s fizičnim delom in ga tudi ne znajo v dovoljni meri ceniti. O tem vprašanju so govorili tudi na šte-

OŠ FRANC OSOJNIK

vilnih učiteljskih konferencah in se odločili, da je potrebno tak odnos do fizičnega dela spremeniti. Učenci in učitelji se že vključujejo v razne delovne akcije, zlasti minula jesen je bila z njimi zelo bogata — spravilo jabolok, sladkorne in rdeče pese, grozdja in delovne akcije v sami krajevni skupnosti so že prva šola praktičnega dela s katerim je potrebno nadaljevati tudi v prihodnje. Starši otrok oziroma šolarjev imajo pravičen odnos do teh akcij in doslej podobnih nespornostim ni bilo. Sicer pa je sodelovanje šole in staršev zelo dobro, mnenje pa enotno, da mladi rod mora znati delati in fizično delo tudi spoštovati.

„Mi se zavedamo, da je mnogo lažje naučiti mladi rod novo snov kot pa jih vzgojiti v prave osebnosti,“ je med drugim dejala Matilda Si-

moničeva — pomočnica ravnateljice OŠ Franc Osojnik. „Vzgojni vplivi prihajajo iz vseh strani, od doma, okolja. Vse to močno vpliva na šolarja in zato se moramo toliko bolj truditi, da bomo otroke vzgojili v prave bodoče samoupravljavalce, v poštene in delovne državljane. Pri tem so zelo pomembni tudi medsebojni odnosi, pomoč boljših slabšim učencem in podobno.“

Tovarišica Simoničeva je opozorila tudi na številne nevarnosti, ki v tem času groze otrokom. Ribnik v Ljudskem vrtu še vedno ni ustrezno napolnjen z vodo. Le izredna sreča je preprečila pred nedavnim, da ni prišlo do težjih posledic. Tanek led je popustil pod učenko, ki je kar po sredi prečkala ribnik. Vsa opozorila pa dostikrat ne zaležejo in je v tem času še potrebno poostri kontrolno nad vsemi zaledenimi površinami, da ne bi bilo nepozno in morda kakšna klop v drugem polletju prazna. Vrnitev vseh šolarjev, spočitih in zdravih bo največje zadovoljstvo staršev in učiteljev.

mš

Učenci se bolj potrudijo ob koncu leta

OŠ TONE ŽNIDARIČ

Osnovno šolo Tone Žnidarič v Ptujju obiskuje v letošnjem šolskem letu 774 otrok, v njeno okrilje spadata tudi podružnični osnovni šoli v Vitomarcih in Trnovski vasi. Na šoli je 27 oddelkov — 12 za nižjo stopnjo in ostalih 15 višje stopnje ter dva oddelka podaljšane bivanja. Kot pravijo je veliko težav predvsem z vozači, ki jih je nekaj prek 100 v šestih, sedmih in osmih razredih. Ti učenci se zaradi naporne poti skorajda ne morejo vključevati v razne izvenšolske dejavnosti, dostikrat pa imajo še težave z obvladovanjem učne snovi. Prihajajo iz različnih okolij in tudi z različnim osnovnim znanjem.

V letošnjem šolskem letu v OŠ Tone Žnidarič

v Ptujju nimajo problemov s prostori, kar jim seveda omogoča nekoliko lažje in boljše delo. Verjetno pa bo v naslednjih letih še potrebno premisliti o šolskih okoliših in tudi enakomerni porazdelitvi otrok na vse štiri mestne šole. Vse to bo imelo za posledico dvoimenski pouk, ker je predvidena novogradnja v naselju Rabelčja vas — zahod izpadla iz tega srednjeročnega programa.

Za polletni uspeh v OŠ Tone Žnidarič sicer pravijo, da bi lahko bil boljši, izdelalo je 96,67

odstotkov učencev. Vse to je v tem času pogojeno z nekoliko zmanjšanim interesom za doseganje čimboljših ocen v prvem polletju, kar se bo ob koncu leta gotovo spremenilo, ker takrat šolarjem ni vseeno kakšno spričevalo prinesejo domov, niti kakšno bodo priložili k dokumentom ob vpisu v različne šole in poklice.

V okviru taborniške in planinske organizacije so takoj v začetku polletnih počitnic otroci v petek že odšli na smučanje, naslednja skupina pa bo krenila 16. januarja. Odziv je bil zelo dober in je pričakovati, da bo naklonjeno tudi vreme vsem, ki jim zasluženi počitek na snegu še kako dobrodošel.

mš

KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA ORMOŽ

Pihalni orkester Ormož se je pod vodstvom dirigenta Slavka Petka predstavil občinstvu na že tradicionalnem koncertu, ki ga pripravijo tik pred iztekoma leta. Izbor del, s katerimi so nastopili, je v prvem delu nesporno dokazoval kakovostno raven ansambla, zaigrali so »Bitka na Neretvi« Nikice Kalogjere? »Krigerjevo svito« A. Dena, »Vidjoko« Vasilija Mirka, »Vaško Svito« Janka Gregorca in »Koračnico narodne obrambe« Vinka Savnika. V drugem delu podrguro uro trajajočega koncerta so mladi godbeniki izvajali »lažja« dela med njimi »Tratata« Bojana Adamiča, »Grenko reko« Mikisa Teodorakisa, venček »Pod staro lipo« Vinka Štrucla in druge.

Koncert je obenem tudi pregled doseženega v preteklem letu, ko so bili uspešni tudi v širšem slovenskem prostoru.

Predstavi ob rob je potrebno dodati še: na koncert so vabili zelo

okusni plakati, oblikovalca Nina Kovačoviča in lično urejena vitrina v kateri so razstavljena pisna potrdila dosežkov po zasedbi

mladega, po glasbenem znanju pa odraslega pihalnega orkestra iz Ormoža.

Besedilo in posnetek: — m

Vaja na odru

Starejši slovenski časopisi

Ob stoletnici začetka izhajanja Ljubljanskega zvona je Ljudska in študijska knjižnica v Ptujju pripravila razstavo STAREJŠI SLOVENSKI ČASOPISI. Razstava bo v študijskem oddelku knjižnice od 20. januarja do 20. februarja 1981, vsak dan od 7. do 19. ure, v soboto pa od 7. do 12. ure.

Razstava zajema obdobje od prvih Vodnikovih Ljubljanskih Novic pa do leta 1914, do začetka prve svetovne vojne. Velja si jo ogledati, vstop je prost.

Uprava Ljudske in študijske knjižnice Ptuj

ODMEV NA PRISPEVEK IZ ORMOŽA „JEZIK NAŠ VSAKDANJI“

V letošnji prvi številki Tednika smo objavili prispevek J. Skaza iz Ormoža, ki pod naslovom »Jezik naš vsakdan« obravnava pogovorni jezik Ormožanov. V predzadnjem odstavku je tudi citiral stavek iz oddaje ormoškega radia.

V zvezi s tem nam je uredništvo Radia Ormož sporočilo, da so pregledali vse oddaje za nazaj in ugotovili, da takega stavka v svojih oddajah sploh niso uporabili, zato sklepajo, da si ga je dopisnik enostavno izmislil in ga pod navednicami zapisal kot citat.

Pozdravljamo prizadevanja bralcev, da bi bila naša govornica in napisana beseda jezikovno kar najlepše izražena, da bi bil naš slovenski jezik čim lepši, vendar stvari morajo biti resnične in dokazljive, če koga citiramo. Imena posameznih krajev in naselij pa pišemo tako kot je to zapisano v zakonu (Ur. list SRS št. 35/64).

Uredništvo

GLEDALIŠKA PREDSTAVA V DESTRIKUI

Prejšnjo nedeljo smo imeli v Destriku priložnost videti skupino društva mariborskih umetnikov, med njimi tudi priljubljenega gledališkega igralca Volodja Peera. Skupina je s svojimi humorističnimi točkami navdušila gledalce.

Večina gledalcev je menila, da bi lahko društvo pogosteje prirejalo podobna gostovanja po naših odrih na podeželju. To bi omogočilo ljudem na vasi, da bi videli gledališke umetnike na domačem odru, saj večina nima možnosti obiskovati predstave v mestih.

Milan Zver

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE

Hrenovke niso iz pasjega mesa

Dne 2. oktobra lani je izšla v dnevniku Delo tale notica: »Slastni hot dogi. Prodajni pult pred bistrojem hotela Slon je verjetno najdonosnejše mesto s hot dogi v Ljubljani. Vsak dan imajo namreč 8000 do 10000 prometa, kar pomeni, da prodajo 600 do 700 hot dogov. Prodajalec ima največ dela okrog pol dne.«

Tisti, ki je to zapisal v časniku, je uporabil pač izraz, ki je za zdaj v rabi. Ta raba pa je slaba in izvira iz duševne lenobe, ki je v povojnih letih značilna za velika območja slovenskega jezikovnega življenja. Kakor koli že gledamo na prevzemanje tujih besed, gotovo je res dvojje: 1. sprejemati jih moramo kar se da malo; 2. mnoge sploh niso primerne za tak prevzem v naš jezik. Zlasti za izraze iz živih jezikov mora veljati, da jih je treba praviloma prevajati ali poiskati zanje ustrezne domače izraze. Če se tega vodila ne bi držali, bi se nam v besedju nabiralo zmeraj več tujih izrazov, ki za Slovenca nimajo nazorne vsebine in si jih mora samo mehanično zapomniti. Povsem nesprejemljivi pa so izrazi, katerih glasovna sestava ali pisna oblika se bjeje s slovensko.

Angleški izraz »hot dog« je iz pogovornega jezika in šalljivo namiguje, da naj bi bilo meso v takšnih klobasah pasje. Slovar DZS iz leta 1968 izraz prevaja kot »hrenovka v zemlji«. Takšna zveza je za ime pač preokorna, zato predlagamo, naj se izdelek imenuje VROČA HRENOVKA. To ime naj uporabljajo tisti, ki to jed izdelujejo in prodajajo, pa gá bodo gotovo sprejeli tudi kupci.

Razsodišče vabi vse posameznike, društva, ustanove in organizacije, ki jim skrb za slovenski jezik ni tuja, naj predloge in pobude za boljše jezikovno izražanje pošiljajo na naslov:

Sekcija za slovenščino v javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDL Slovenije, 61000 Ljubljana, Komenskega 7.

Dober slovenski jezik naj bo naša skupna skrb!

NENAVADNA ZGODOVINA KIDRIČEVEGA

17. nadaljevanje

Spomladi 1954 so pridelali prvo glinico, novembra istega leta pa je iz elektrolitskih peči priteknel prvi aluminij. Uradno so odprli tovarno 21. novembra 1954. Tedaj je dnevno porabila okrog 140 vagonov surovin, goriva in pomožnega materiala.

GOSPODARSKI POMEN TOVARNE

Nova tovarna na kmetijskem območju ptujškega okraja je postala njegov ponos. Kako ne bi bila, saj je bila prva tovarna aluminija v Jugoslaviji in ena največjih te vrste v Evropi. Aluminij pa je bil še tako potreben za razvoj industrije v Jugoslaviji.

Ni potrebno posebej poudarjati, kaj je tovarna pomenila za ptujski okraj! Že med gradnjo in montažo strojnih naprav je bilo v tovarni zaposlenih 828 delavcev. Leta 1955, ko je tovarna pričela polno obratovati pa je število delavcev naraslo na 1258. V naslednjih letih je število delavcev neprestano raslo in čez deset let jih je delalo v tovarni že 1832, čez dvajset pa 1870. Leta 1979 je bilo v tovarni zaposlenih 2057. V teh številkah ni zajeta temeljna organizacija združenega dela Livarna Trbovlje, ki se je pridružila TGA leta 1976 in je imela leta 1979 zaposlenih 168 delavcev.

Delež TGA v skupnem družbenem proizvodu in številu zaposlenih v ptujski občini kaže na njen gospodarski pomen v občini.

Leta 1959 je bil družbeni proizvod TGA v občini izkazan z 22,8 odstotka in z 21,6 odstotka vseh zaposlenih. V letu 1967, ki je bilo leto svetovne aluminijske krize, je znašal družbeni proizvod TGA v občini 15,7 odstotka, na tovarno pa je odpadlo 19,6 odstotka zaposlenih v občini. Leta 1969 je znašal družbeni proizvod TGA v občini 29,3 odstotka in je odpadlo na tovarno 20 odstotkov zaposlenih v občini, kar je najvišji gospodarski prispevek TGA v občini v času delovanja tovarne.

V naslednjih letih opažamo postopen padec, ki je dosegel višek v letu 1973, ko je spet primanjkovalo električne energije, kar se kaže v 15,8 odstotka družbenega proizvoda in 17,5 odstotka zaposlenih v občini, to je 1875.

Tovarna glinice in aluminija Boris Kidrič v Kidričevem je prispevala v letih obratovanja veliko finančnih sredstev za pospeševanje industrije v občini, za gradnje cest, za šolstvo, telesno vzgojo, zdravstvo in kulturo.

RAZVOJ TOVARNE

Proizvodnja v tovarni glinice in aluminija Boris Kidrič se je dvigala iz leta v leto z modernizacijo tehnološkega postopka in z gradnjo novih objektov.

Da se je tovarna rešila dragega uvoza nujne tvarine za pridobivanje aluminija — anodne mase, je začela leta 1957 graditi svoj obrat anodne mase in ga je leta 1958 zaključila. Že prvo leto obratovanja je obrat anodne mase pridelal 816 ton te snovi, kar je krilo potrebe tovarne.

Leta 1958 so pričeli modernizirati tovarno glinice. Spremenili so tehnološki postopek s tem, da so prešli od stolpnega na kontinuirani Bayerjev postopek za luženje boksita. Naslednje leto pa so uvedli avtomatsko upravljanje v tovarni glinice, ki je prispevalo k enakomerni

Delavci pri rekonstrukciji tovarne leta 1963.

Foto arhiv Tednika

kvaliteti glinice, zvišanju proizvodnje in zmanjšanju porabe toplotne energije.

Prvo fazo rekonstrukcije tovarne glinice za proizvodnjo 90.000 ton letno so končali leta 1963. Tako se je dvignila proizvodnja glinice od prvotne za sto odstotkov.

Leta 1960 so dvignili v tovarni aluminija kapaciteto elektrolize A od prvotnih 15.000 ton na 20.000 ton letno. Nato so zgradili leta 1963 novo elektrolizo — B in s tem dvignili proizvodnjo aluminija na 45.000 ton letno.

Nadaljevanje prihodnjic

Mladi v Malahorni

Mladi v kraju Malahorna živijo na dokaj medsebojno odmaknjenih kmetijah pohorskega predela nad Oplotnico. Trdo kmečko delo je samo v izjemnih primerih dovoljevalo srečanja tamkajšnjih prebivalcev, med katerimi je tudi precejšnje število mladih.

Da bi prekinili mrtvilo v družabnem življenju, so mladi v sodelovanju s sosednjimi naselji Gorica in Brezje ustanovili enotno osnovno organizacijo ZSMS Malahorna—Gorica—Brezje. Osnovna organizacija sedaj deluje že tri leta, njena aktivnost pa je rasla in padala, odvisno od števila mladih iz teh krajev. Skromni rezultati iz kmetijstva, nekoliko boljši iz gozdarstva so vzrok, da mladi v teh krajih ne ostajajo za stalno doma, temveč odhajajo v industrijske kraje občine Slovenska Bistrica, od tu se najbolj vztrajni na delo vozijo vsakodnevno in zato porabijo velik del dneva.

Ob pogostih menjavah kadrov so bili tudi delovni uspehi te osnovne organizacije spremenljajoči, prav gotovo pa dovolj močni, da so krajani v Malahorni, Gorici in Brezju na Pohorju začutili njihovo prisotnost in z njimi zaživeli boljše čase tudi na družbenopolitičnem in kulturnem področju. Pomemben prispevek kraju so mladi dali tudi z organiziranjem skupnih delovnih akcij, usmerjenih predvsem na urejanje medkrajevnih cest. Med najpomembnejšimi akcijami pa je bilo odkritje spomenika borcu NOB Viktorju Piskniku v kraju Malahorna, ob tem so prevzeli tudi skrb za nadaljnje vzdrževanje in urejanje okolja.

Kljub temu, da se mladi pri svojem delu srečujejo z pomanjkanjem prostorov za sestajanje, sestajajo se kar po domovih svojih staršev, redno organizirajo sestanke in proslave ob vseh pomembnejših praznikih. Poskrbeli so tudi za letoletno obdarovanje predšolskih otrok. Prav gotovo najbolj bogato pa je spoznanje, da so uspeli vzpostaviti dobre odnose vaščanov pri organiziranju raznih prireditev in tudi delovnih akcij. Tesneje pa so se povezali z mladimi iz drugih krajev občine Slovenska Bistrica.

Viktor Horvat

KS OLGA MEGLIČ

Srečanje starejših krajanov

Ob koncu leta, 26. decembra 1980 smo v naši krajevni skupnosti povabili vse nad 70 let stare krajanje ter člane Zveze borcev našega terena na srečanje ob koncu leta. Pester kulturni program so izvedli pionirji naše KS pod vodstvom tovarišice učiteljice. Posebno lepo je izzvenela pesem o Jugoslaviji.

V imenu krajevne skupnosti je navzoče pozdravil Vlado Šilak, predsednik sveta krajevne skupnosti. Vsem prisotnim, predvsem pa članom ZB se je zahvalil za vse kar so žrtvovali za svobodno domovino in jim zaželel v letu 1981 veliko zdravja in sreče. Program je nadaljeval tamburaški orkester DPD Svoboda Ptuj, ki je zaigral več pesmi pod vodstvom dirigenta Franca Hribernika.

Po programu je bila skromna zakuska ob kateri so se prisotni poveselili in zaželeli srečno novo leto. V imenu starejših občanov in članov ZB se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sodelovali pri izvedbi programa in pogostitvi. Posebej so se izkazale mladinke iz naše KS, ki so pripravile dvorano in pomagale pri strežbi.

Martin Kokol

SLOV. BISTRICA

Letovanje pionirjev iz Svetozareva

V času od 7. do 30. januarja '81 bodo v zimsko rekreativnem središču občine Slovenska Bistrica, pri Treh kraljih na bistrškem Pohorju, na počitnicah dve skupini, s po dvajset pionirjev, predstavnikov osnovnih šol iz pobratene občine Svetozarevo.

Osnovni namen takšne izmenjave letovanj pionirjev iz pobratene občine je utrjevanje bratskih in prijateljskih vezi, spoznavanje gospodarskega in drugih oblik razvoja občin in tudi ta, da se pionirji svetozarevske občine preizkusijo v zimskih športih. Mnogi med njimi bodo prav tukaj spoznali osnove smučanja. Prvič se bodo seznanili tudi z gospodarskim, kulturnim in zgodovinskim razvojem občine Slovenska Bistrica.

V času bivanja v bistrški občini bodo obiskali tudi nekatere kraje. En dan pa bodo preživeli na domovih svojih vrstnikov. Tega dne bodo skupno z njimi odšli v šole, kjer se bodo seznanili z delom in življenjem v njih.

Mladi iz Svetozareva bodo organizirali poseben pohod od Treh kraljev do Osankarice, kjer si bodo ogledali spominski muzej NOB. Od tukaj bodo nadaljevali pohod do Treh žebeljev, na kraj poslednjega boja legendarnega Pohorskega bataljona. Tukaj bodo položili venec in izvedli kulturni program. Ob zaključku letovanja pa bodo kot že nekaj let nazaj, povabili vrstnike bistrške občine na letovanje v poletni rekreacijski center občine Svetozarevo, v Buljarice pri Petrovcu na moru v črnogorskem primorju.

Viktor Horvat

Upokojenci MIP

Leto je minulo in naše podjetje Merkator-Izbira-Panonija pod skupnim imenom MIP nas je 24. decembra 1980 povabilo na srečanje upokojencev in nas pogostilo ob zaključku leta. Direktor Franc Tomanič nas je pozdravil v imenu združenega podjetja in nam zaželel zdravja, sreče in uspehov polno novo leto 1981.

Seznanil nas je z uspehi podjetja MIP v preteklem letu. Iz poročila smo lahko razbrali, da so dobro gospodarili, saj so planirani promet v letu 1980 prekoračili za 289 milijonov din. Seveda gre tu precej na račun podražitev raznega blaga. Kljub težavam in pomanjkanju nekaterih artiklov, se je podjetje trudilo ustreči potrošnikovim željam po blagu, ki ga je večkrat primanjkovalo. Tovariš direktor nas je tudi seznanil z novimi investicijami, predvsem o gradnji novih trgovin in modernizaciji že obstoječih ter skladišč.

MIP šteje danes že 13255 aktivnih delavcev in okrog 100 upokojencev, ki smo ponosni, ko vidimo uspehe naših namestnikov. V letu 1981 jim želimo še veliko delovnih uspehov. Tudi Ferdo Lovrec nam je čestital k novemu letu in nam razdelil darilne bone in časopis Informator, v njem so izčrpnimi podatki o poslovanju podjetja. Za vse to se upokojenci MIP-a najlepše zahvaljujemo. Seznanil nas je tudi o možnosti koriščenja njihovih letovišč, seveda pred in po glavni sezoni. Za ta letovanja sprejema prijave odbor za rekreacijo pri MIP-u.

Ob tej priložnosti se v imenu upokojencev zahvalim za izlet, ki nam ga je MIP organiziral v mesecu juliju. Pod vodstvom tov. Petka smo si ogledali Kumrovec, Čateške toplice, kjer smo se nekateri kopali, medtem pa so nam mip-ovi kuharji pripravili odlično kosilo. Obiskali smo tudi Otočec na Krki. Vseh čas smo veselo prepevali in se zadovoljni vrnili v naš stari Ptuj. Takšnih iskrenih stikov in akcij si želimo še v bodoče.

Upokojenci MIP-a
(K. M.)

Klic na pomoč v skupnem interesu

IZ CIRKULAN IN LESKOVCA

Novoletna želja prebivalcev iz cirkulanskega in leskovskega predela asfaltirane ceste Cirkulane—Ptuj, čez Okič in Videm ter asfaltirane ceste Ptuj—Videm—Okič—Cirkulane, pa tudi vozniškov tovornih in osebnih avtomobilov in njihovih sopotnikov, v obeh smereh po tej cesti, je in ostane za to in za naslednje zime, da bi naj redno pluzili sneg. To naj bo zapisano v programu del delovne organizacije — Komunalnega podjetja Ptuj, saj je to del obvezne skrbi za varnost vožnje in pešhoje vseh koristnikov te ceste.

Splošno je namreč znano, da pelje ta cesta čez Okič, to je hriboviti predel Haloz, po ostrih in strmih ovinkih, čez zaledenele dele ceste; tukaj je velik cestni promet motornih vozil po dnevu, v mraku in ponoči, pa tudi pešcev, otrok na poti v šolo, delavcev na poti v službo, mlajših in odraslih prebivalcev na poti na avtobusno postajo in dalje po opravkih v Cirkulane, Leskovca in Ptuj.

Ko izostane po tej cesti pluzenje novozapadlega snega, so se vozniki motornih vozil, vpre-

ge in pešci prisiljeni prebijati po nepluzeni cesti in v najboljšem primeru po gazi izza lažjega ali težjega tovornega avtomobila in poznejših vozil; večina voznikov pa nekaj dni počaka, ko bo mogoče brez posebnega tveganja priti na svoj cilj čez Okič.

Ožja ali širša gaz motornih vozil ostane nekaj dni odtočni jarek za vodo staljenega snega, čez noč pa nastane iz tega odtočnega jarka gladka ledena površina, ki pomeni resno nevarnost za voznike motornih vozil, ki tvegajo, da se povzpejo na vrh v Okiču, enako zjutraj za šolarje in delavce na poti na avtobus, v mraku, po nezgaženem snegu na obeh straneh gazi ali po snegu med kolnikoma, zvečer pa zopet za pešce, ki jih v temi pripelje avtobus v smeri Leskovca ali Cirkulane in Pristave iz smeri Cirkulane, Da se je

marsikdo v teh pogojih, otrok—šolar in odrasli znašel na tleh v odtočnem zamrzlem jarku ni potrebno posebej poudarjati.

Vsak objektivni voznik ali potnik po tej cesti, v takih okoliščinah, v Halozah, bo vse te navedbe lahko potrdil in soglašal z javnim klicom na pomoč. Redno pluzenje novozapadlega snega na tej cesti je potrebno, ko v navedenem primeru ne pomaga nagib ceste za odtok snežnice s cestne površine, saj se tudi deževnica v ugodnejših vremenskih razmerah razliva po površinah ceste, v zimskem času pa tukaj nastaja za voznike in pešce ter za vozila resno nevarna ledena površina.

Upanje je, da bo ta javni klic na pomoč dosegel tudi odgovorne in pristojne za javni cestni promet v haloškem predelu, kjer poteka promet za oskrbo z mlekom (Mlekarna Ptuj), z mesom („Perutnina Ptuj“), z gradbenim materialom, z osebnim prometom vseh, ki so tukaj doma in vseh drugih, ki so navezani na to asfaltirano cesto.

J. V.

Delo konference mladih v vzgoji in izobraževanju pri OK ZSMS Ptuj

V petek in soboto, 26. in 27. decembra, je bil organiziran dvodnevni seminar konference mladih v vzgoji in izobraževanju, ki se je odvijal v Klubu mladih Ptuj. Seminar je vodila predsednica konf. mladih v vzg. in izobraževanju (KMVI) Diana Bohak.

Predložen je bil naslednji program:

1. Mednarodni položaj SFRJ
2. Usmerjeno izobraževanje
3. Študentska politika, kadrovske potrebe v občinah
4. Priprava in vodenje sestankov
5. SLO in DSZ
6. Samoupravljanje na šoli
7. Aktualne naloge KMVI

V KMVI so združene OO ZSMS iz šol. Večinoma smo bili osnovnošolci, nekaj udeležencev pa je bilo tudi iz srednjih šol. Zalostno pa je to, da se predavanje niso udeležili delegati iz najbližjih šol. Učenci smo povabljeni tovarišem iz raznih področij zastavljali vprašanja ter se pogovarjali o težavah v samoupravljanju na šolah.

Izvedeli smo nekaj več o mednarodnih odnosih, o interesih velesil, o nalogah neuvrščenih, o vojnih žariščih in hladnih vojnah. Predaval je tov. Dimče Stojčevski. O usmerjenem izobraževanju je predavala tov. Meta Puklavc. Seznanila nas je s sistemom usmerjenega izobraževanja. V prvih dveh letih je za vse usmeritve predvidenih 2000 šolskih ur, od tega le 500 specifičnih za izbrano usmeritev. Zato se je možno šele po dveh letih odločiti za poklic, čeprav prepisovanje iz ene usmeritve v drugo ni zaželeno. Velik povdarek bo dan predmetu

osnovne tehnike in proizvodnje. Vsak učenec bo moral v prvih dveh letih vsako leto opraviti 14 dnevno prakso v proizvodnji in bo resnično postavljen v vlogo delavca-proizvajalca. Predmet samoupravljanja se temelji marsikozma se bo ocenjeval opisno. Pri oceni bo upoštevana tudi učenčeva dejavnost in prizadevnost v izvenšolskih dejavnostih.

V Ptuj bomo izobraževali v petih ustanovah: ekonomski, družboslovni, kovinsko predelovalni, metalurški in kmetijski. Mogoče pa nam bo uspelo dobiti tudi dislocirane oddelke v zdravstveni, matematično naravoslovni in pedagoški usmeritvi. Za dislocirane oddelke pa tečejo še usklajevanja v regiji, predvsem z Mariborom. Sprejet bo tudi nov zakon o ocenjevanju, izpitnih rokov in vpisu. Izvedeli smo tudi veliko o štipendiranju. Imamo tri vrste štipendij: kadrovske, ki jih razpisujejo marca in aprila delovne organizacije, če-le te ne dobiš, šele tedaj lahko prosiš za štipendijo iz združenih sredstev. Podeljujejo jih glede na dohodek družinskega člana. Učenci in študentje lahko dobimo tudi Titove štipendije. O tej temi je predavala tov. Cita Kostreševsek.

Seznanili smo se tudi o tem, kako pripravljamo in vodimo sestanke, kako pritegnemo ostale k razpravi, ki naj bodo kratke, jasne in jedrnat. S tem delom nas je seznanil tov. Franc Zadavec.

Z nalogami s področja SLO in DSZ nas je seznanil tov. Meglič. Seznanil nas je tudi s sistemom izobraževanja v vojaških šolah. Glavni povdarek je dal sistemu SLO in DSZ v šolah in sodelovanju učencev pri tem. Učenci bi morali imeti svojega delegata v komiteju za

LO in DSZ in vsi bi morali biti seznanjeni z nalogami v izrednih razmerah. Ugotovili smo, da se v vseh šolah to ne izvaja dosledno. S samoupravno organiziranostjo na šolah in vlogo učencev pri tem, nas je seznanil tov. Joco Tarbuk.

Ob koncu seminarja smo sprejeli določene sklepe. Na vseh os. šolah moramo organizirati mladinske ure o usmerjenem izobraževanju in o tem seznaniti vse učence osnovnih razredov. Pomagati nam morajo mentorji in razredniki. S pomočjo strokovnjakov s posameznih področij bi naj pripravili predavanja o vojaških poklicih, štipendijah, samoupravljanju itd. Organizirati moramo tudi razprave o nadaljnjem razvoju pionirske organizacije, seveda s pomočjo mentorjev. Gradivo je bilo objavljeno v Mladini. Mladinci se moramo v vseh aktivnostih povezovati s pionirji. Vse osnovne šole naj redno pošiljajo delegate na javne tribune, ki jih organizira občinski center, marksistični krožki in na šolo mladih peres, ki jo organizira Občinski center za obveščanje in propagando. V nekaterih šolah so že ustanovljeni marksistični krožki, ki aktivno delujejo, v ostalih pa jih še moramo ustanoviti. Mentorji so lahko tudi učenci iz srednjih šol.

V šolah moramo vprašati učence ali so zainteresirani za MDA, ker bi potem poskusili organizirati pionirsko brigado. Tako smo uspešno zaključili seminar.

Marijica in Danica Šeruga,
OŠ Videm pri Ptuj,
dopisniški krožek

Sodelovanje med COP in mladinskimi organizacijami, ki delujejo v krajevnih skupnostih

O delovanju mladinskih organizacij je v našem časopisu kar precej napisanega. Opažamo, pa, da se s prispevki oglašajo le nekatere osnovne organizacije mladine, čeprav vemo, da se s težavami, uspehi in neuspehi srečujejo tudi drugod.

Kdo je torej kriv, da nismo obveščeni z delovanjem mladine na vseh področjih, v vseh osnovnih organizacijah mladine?

V centru za obveščanje in propagando smo že dalj časa razmišljali, kako prirediti reševati probleme, ki se pojavljajo na področju obveščanja v mladinskih organizacijah, v krajevnih skupnostih. Večina članov centra za obveščanje in propagando nas deluje tudi na tem področju in zato poznamo probleme, s katerimi se srečujejo mladi v KS. To so največkrat prostorske in kadrovske težave, pa tudi (ne)povezanost med vodstvom OO ZSM in ostalimi člani, sodelovanje med ZSM in ostalimi DPO in društvi v KS, druge mladinske organizacije se že leta vrte okrog nerešenih problemov — kdo bi sploh pomislil na obveščanje?

In ravno dobra obveščanost vseh članov mladinske organizacije ter vseh, ki pri svojem delovanju prihajajo v stik z mladino, bi lahko

mного prispevala k hitrejšemu in uspešnejšemu reševanju težav.

V centru za obveščanje in propagando smo ustanovili skupino za obveščanje znotraj področne konference mladih v krajevnih skupnostih.

Lansko leto, konec novembra in v začetku decembra je ta skupina sklicala dva posveta za mladince — informatorje. Obeh posvetov se je udeležila približno tretjina vabljenih. Neuspeh?! Resda smo v centru pričakovali večji odziv na naša vabila, vendar smo kljub temu z začetnim sodelovanjem zadovoljni. Na oba posveta smo povabili mladince-referente za informiranje, oz. predsednika OO ZSM, udeležili so se jih večinoma predsedniki. Z njimi smo se najprej pogovarjali o tem, kakšne so naloge komisij za obveščanje v OO ZSM in kaj te komisije trenutno res delajo. Obveščanje je v večini mladinskih organizacij še vedno omejeno predvsem na raznašanje vabil za sestanke, pisanje plakatov za mladinske plesse. V nekaterih osnovnih organizacijah pa so že storili korak naprej, saj občasno izdajajo glasila.

Vemo, da izdajanje glasila ni preprosta naloga. Zahteva veliko truda, pa tudi časa, ki ga morajo mladi žrtvovati preden je glasilo dokon-

čano. Mnogokrat pa nato končen uspeh ni takšen kot smo pričakovali, saj so informacije v glasilu zastarele nezanimive. Zato smo se dogovorili, da glasila mladinci izdajajo občasno npr.: (ob krajevnem prazniku) in se pri izdajanju glasila povežejo tudi z ostalimi DPO in društvi ter osnovno šolo, ki delujejo v krajevni skupnosti.

Z udeleženci smo se dogovorili, da se bomo sestajali vsaka dva meseca. Drugi mladinci namreč menijo, da je boljše, da v centru za obveščanje in propagando zberemo podatke o delovanju mladinskih organizacij in jih mi nato posredujemo širši javnosti. Mladinci — referenti za obveščanje, oz. tisti, ki se bodo vseh sestankov udeleževali nam morajo posredovati zanimivosti, ki so se v minulih dveh mesecih zgodile v njihovih sredinah, hkrati pa vam morajo okvirno povedati, kaj nameravajo početi v naslednjih dveh mesecih.

S sodelovanjem med COP-om in osnovnimi organizacijami mladine smo pričeli, gotovo se vam bo še kje zataknilo, toda z dobro in močno voljo nam bo tudi obveščanje v teh sredinah uspelo izboljšati in predvsem približati vsem mladincem (in ostalim, ki to želijo).

Slavica Pičkerko

Vstopnice za kopanje po nižjih cenah

V ptujskih toplicah so bile za praznovanje starega in novega leta vse rezervacije razprodane, pa tudi število kopalcev se je v teh dneh precej povečalo, saj je bilo dnevno kar 500 kopalcev. Mnogičen obisk toplic pričakujejo tudi sedaj, ko smo začeli s tritedenskim šolskim počitnicami.

Dnevno je sedaj v ptujskih toplicah ob delovnikih 200 in več kopalcev — k temu so mnogo prispevale tudi cenejše vstopnice za kopanje, ki jih lahko delovni ljudje in občani občine Ptuj dobijo v delovnih organizacijah ali delovnih skupnostih kjer delajo ali pa v krajevnih skupnostih kjer živijo. Vstopnice za kopanje so cenejše za 10 dinarjev pri odraslih in mladini, pa še opozorilo, da si lahko vstopnice za kopanje kupite v skupnih službah krajevnih skupnosti mesta Ptuja v Jadranski ulici. Povedali so nam namreč, da iz zunanjih krajevnih skupnosti ni bilo nikoli interesoventov — res pa je, da si jih tudi krajani zunanjih krajevnih skupnosti priskrbijo v Ptuj o pri taki ali drugačni priložnosti.

Ko smo že pri toplicah naj zapišemo še to, da tudi fizioterapija dobro teče in je dnevno povprečno 30 pacientov — urediti pa bo seveda potrebno še primerne prostore za vaje (telovadnico).

N. Kotar

Odgovor na članek „Deska s plakatом namesto šipe“

OBJAVLJENO V 1. LETOŠNJI ŠTEVILKI TEDNIKA NA STRANI 10

Hvalevredno je iskanje napak in kritika, ki je umestna. Ob sliki in tekstu članka „deska s plakatом namesto šipe“, pa bi prizadeti le radi nekaj pripomnili.

Naročilo za popravo šipe je bilo poslano v steklarstvo takoj, ko je bila šipa razbita, vendar ob pomanjkanju tega in onega, tudi stekla ni bilo v zalogi.

»Občani se šalijo, da bodo morali najbrž prispevati potreben delež za novo šipo« — tako v tekstu, mi v šoli pa bi bili hvaležni, če bi nam ta-isti občani poslali kar manjkajočo šipo, če je mi zaradi pomanjkanja na tržišču ne moremo dobiti. Kar zadeva samozasečito pa še to:

Sola ima dvojna vrata, tudi notranja so zaklenjena. Morda pa je trdnost lesa le večja od trdnosti šipe? Priporočamo tovarišu dopisniku, da se oglasi v prihodnje na kraju dejanja, na pogovor s »kršitelji«, preden jih s sliko in tekstom ožigosa v javnosti. kolektiv OŠ Kidričevo

Leto 1980 so pričeli strelci (foto B. Rode)

Izjemno uspešni so bili mladi motokrosisti (foto B. Rode)

V Ptuj je prišlo do odločitve o mladinskem državnem prvaku (foto Čiani)

POMEMBNEJŠI TELESNOKULTURNI DOSEŽKI IN PRIREDITVE V LETU 1980

V letu, ki se je začelo, želimo na telesnokulturnem področju ob približno enakih sredstvih kot v letu 1980 obdržati tudi enako raven dejavnosti in poskušati doseči kvalitetnejše premike tako na športnorekreativnem kot športno-tekmovalnem področju ter zlasti na polju čiste rekreacije. Zato vam želimo v današnji številki obuditi spomin na pomembnejše telesnokulturne, športne dosežke in prireditve v letu 1980.

JANUAR

V začetku januarja smo v novem strelišču za zračno orožje pri

državno reprezentanco. Ustanovili smo Atletski klub Ptuj.

MAREC

Aeroklub Ptuj je dobil novo jadralno letalo DG 100 Elan. Strellec Štefan Laura je osvojil občinsko Zlato puščico.

Sahistka Lidija Horvat je na republiškem prvenstvu za pionirke osvojila drugo mesto. Športni delavci PK Toplice so se znova izkazali kot odlični organizatorji, tokrat z izvedbo absolutnega prvenstva Plavalne zveze Jugoslavije. Pričela so se ligaška tekmovanja v nogometu in rokometu, s tekmovanji pa so pričeli tudi kartisti in motokrosisti.

ne bomo stopili s poti, ki smo si jo zažrtali pod njegovim vodstvom.

Na Korantovem pokalu, tradicionalnem tekmovanju letalskih modelarjev v Markovcih, so slavili Celjani pa tudi Ptujčani niso ostali brez prvih mest. Pionirke RK Drava so v finalu republiškega tekmovanja šolskih športnih društev osvojile tretje mesto. V skupini A medobčinskih nogometnih rekreacijskih lig je zmagala Hajdina.

JUNIJ

V juniju so se končala ligaška tekmovanja v rokometu in nogometu. Članice RK Drava so izpadle iz severne skupine II. ZRL, nogometaši Drave pa iz enotne republiške lige ter povzročili veliko skrbi nogometnim delavcem ptujske občine. Nogometašem — rekreativcem Hajdine uvrstitev v finale republiškega tekmovanja za zmagovalca rekreacije ni uspela.

Atleti in atletinje Ptujja so se izkazali na RP za starejše mladinke in mladince.

Na dirki za DP v kartingu na kartodromu v Hajdošah je med mladinci v kategoriji do 100 ccm zmagal tekmovalac AMD Ptuj Armando Hvala. Strelci in strelke so se solidno uvrstili na RP v streljanju s pištolami.

Igralke NTK Petovia so se po reorganizaciji tekmovalnega sistema z zmago na kvalifikacijskem turnirju v Ptujju uvrstile v medrepubliško namiznoteniško ligo, lahko jo imenujemo druga zvezna liga.

APRIL

Aprila smo izvedli spomladansko občinsko prvenstvo v krosu v Cirkulanah. Sahisti ŠD Izbrina so na republiškem pokalnem tek-

Na občinskih krosih je največ mladih (foto B. Rode)

movanju osvojili peto, sahistke pa tretje mesto z enakim številom točk kot zmagovalke. Na DP v namiznem tenisu v Splitu so igralke NTK Petovia osvojile šesto mesto. Nadaljevala so se ligaška tekmovanja.

MAJ

V tem mesecu smo izgubili najdražjega prijatelja telesne kulture in športa tovariša Tita. Tudi športniki, športnice in telesnokulturni delavci smo obljubili, da

Nogometaši so se združili po izpadu Drave (foto B. Rode)

telovadnici Mladika izvedli republiško prvenstvo v streljanju s standardnim zračnim orožjem. Normo za nastop na državnem prvenstvu so od strelcev in strelk ptujske občine dosegli Trstenjak, Inanovič, Lazar in Planinc. Od dosežkov pa velja omeniti dve prvi mesti Učakarjeve.

Za tem smo odlično organizirali in izvedli tradicionalni turnir republik in pokrajin v streljanju s standardnim zračnim orožjem, novo strelišče je zelo dobro prestalo preizkušnjo najboljših jugoslovanskih strelcev in strelk.

Na odprtem prvenstvu Zagreba v namiznem tenisu, ki je neuradno državno prvenstvo za pionirke in pionirje, so predstavnice NTK Petovia dosegle uvrstitve v polfinale, kar je lep dosežek. Ligaška tekmovanja so potekala le v kosarkah.

FEBRUAR

V začetku februarja je strellec Alojz Trstenjak na DP v Zenici osvojil naslov jugoslovanskega mojstra. Na DP v šahu za članice je Tatjana Vaupotič, članica ŠD MIP, dosegla delitev 12. do 15. mesta in bila najboljša debitantka in najbolje uvrščena predstavnica naše republike.

Športni delavci Plavalnega kluba Toplice so ob širši pomoči v Ptujskih toplicah odlično izvedli finale pokala Plavalne zveze Jugoslavije.

Kegljavka Silva Razlag se je po vrsti izločilnih turnirjev uvrstila v

Namizni tenis je zamenjal rokomet v drugi ligi (foto L. Canjko)

AVGUST

Na sedmem ptujskem padalskem pokalu Podlehnik 80 je v kombinaciji dnevnih in nočnih skokov zmagala ekipa Maribora, med posamezniki pa Kranjec iz Murske Sobote, Vindiševa in Sešerkova sta na RP za članice v atletiki osvojili tretji mesti.

AMD Ptuj je uspešno izvedlo mednarodno tekmovanje v kartingu za nagrado Ptujja in v počastitev občinskega praznika. Športnih prireditev v okviru praznika je bilo več.

Motorni piloti AK Ptuj Krepfl, Cestnik, Hojnik in Kralj so na najpomembnejšem tekmovanju jugoslovanskih motornih pilotov, Jugoslovanskem aeroralliju za pokal maršala Tita, dosegli izjemen uspeh. Posadka Krapfl — Cestnik je zmagala, dvojica Hojnik — Kralj pa je bila druga. Začela so se ligaška tekmovanja v rokometu in nogometu.

SEPTEMBER

V tem mesecu so se nadaljevala ligaška tekmovanja v rokometu in nogometu ter tekmovanja v republiških in državnih prvenstvih v atletiki, motokrosu in kartingu. Na finalnem tekmovanju za atletske pokal Slovenije je Marija Sešerko zmagala v skoku v dalja-

vo. Letalski modelarji AK Ptuj so osvojili Stajerski pokal.

OKTOBER

Obiskali so nas člani jugoslovanske A reprezentance v alpskem smučanju. Proglasili smo najboljši v delavskih športnih igrah — to sta Agis in Perutnina. V finalu APJ je Sešerkova osvojila tretje mesto v skoku v daljavo pri starejših mladinkah. Na jesenskem občinskem prvenstvu v krosu je sodelovalo 308 udeležencev in udeležencev, največ v mlajših kategorijah. Rokometašice RK Drava so v četrtfinalu pokalnega tekmovanja RZS premagale najboljšo slovensko ekipo — Alples iz Železnikov.

NOVEMBER

Modelarji AK Ptuj so drugič zapored osvojili mednarodno tekmovanje Pokal republike v Zagrebu. Rokometašice Drave so po podaljškem izgubile pokalno polfinalno srečanje z Novim mestom, s porazom proti Burji pa izgubile jesenski naslov v republiški ligi. Nogometaši Ptujja so osvojili jesenski naslov v vzhodni skupini republiške lige. Slabo vreme je prekinilo srečanja v vseh nogometnih ligah, tudi rekreacij-

skih. AK Ptuj je pridobil novi hangar.

Ekipe šahovskega društva MIP je v republiški ligi osvojila prvo mesto in se tako uvrstila v drugo zvezno šahovsko ligo. Tatjana Vaupotič po dodatnih partijah ni uspelo osvojiti naslova mojstra šaha.

Tone Novak je osvojil republiški naslov v boksu v težki kategoriji. S tekmovanjem so končali kartisti in motokrosisti z državnim in republiškim naslovom mladih motokrosistov AMD Ptuj.

DECEMBER

Mladinke RK Drava so na zimskem republiškem prvenstvu osvojile drugo mesto. V počastitev Dneva JLA smo izvedli številne športne prireditve, med njimi tudi ekipno prvenstvo LAO v šahu.

Ob omenjenih pomembnejših športnih dosežkih in prireditvah pa smo v ptujski občini izvedli veliko tekmovanj na občinski ravni v vseh starostnih kategorijah, akcij rekreativnega značaja — skratka dejavnost je bila dokaj široka in pestra. Pričakujemo da bo tako tudi v letu 1981, morda celo bolj.

I. kotar

Za stanovanje je potrebno varčevati

Skoraj ni družine, ki bi lahko z lastnimi sredstvi kupila stanovanje ali zgradila hišo, zato bi vas želeli seznaniti z možnostmi namenskega varčevanja za stanovanje pri temeljnih bankah združenih v Ljubljansko banko. Varčujete lahko z rednimi mesečnimi pologi ali z enkratnim pologom. Varčevati je potrebno vsaj dve leti. Pravico do posojila za stanovanje si lahko pridobite tudi s prodajo

prihranjenih deviznih sredstev in vezavo njihove dinarske protivrednosti ali z vezavo dinarjev.

Če se odločite varčevati za stanovanje ali hišo z rednimi mesečnimi pologi, dobite npr. po štirih letih na privarčevani znesek kar 200 % posojila in še 40 % za ohranjanje realne vrednosti hranilne vloge.

Na vsa vprašanja o varčevanju vam bodo odgovorili v vaši banki.

ljubljska banka

DOGODKI IZ MOJEGA OTROŠTVA

Ko še nisem hodila v šolo, sta moja starša delala v tujini. Kadar sta za praznike prišla domov, sta nama pripovedovala, da bova tudi midva šla z njima. In res sta naju vzela s sabo. Ko smo prišli tja, z bratom opazovala planinsko mesto. Po tednu dni sva se navadila na ta kraj in zdelo se nama je, da sva doma.

Nekega dne nama je mama kupila veliko plastično ribo. Riba je bila na baterije in je plavala v vodi. Razmišljala sva, kje bi bilo dovolj vode, da bi lahko plavala. Nato sva se spomnila na park, v katerem je bil velik bazen, ki je bil globok pol metra. Veselo sva gledala v vodo in se smejala ribi, ko je plavala. Naenkrat se je riba sredi bazena ustavila. Pokvarila se je. Žalostno sva se pogledala in pomislila, kako bo mama huda. Nato je brat veselo zakričal: „Ze vem, ze vem, kaj bova storila!“ Podvihal je hlačnice in šel v vodo po ribo. Ko se je vrnil je bil že pri kraju, me je prosil, da bi mu podala roko. Ponudila sem mu roko, a mu je spodrsnilo in obadva sva dofnila v vodo. Ko sva vstala, mu je še enkrat spodrsnilo in spet sva padla v vodo. Končno sva z ribo pribobacala iz vode. Bratu sem zablačala, da ga bom zatožila, ker je on kriv, da sem mokra. Bilo me je zelo sram, saj sva šla vsa mokra skozi mesto. Ljudje so se obračali za nama ter se smejali.

Zvečer sva mami povedala, kaj sva doživela. Mami se je zdelo to smešno in ni kaznovala brata. „Se vama vsaj ne bo treba umivati pred spanjem,“ je dejala.

Natalija Vogrinec
OŠ Hajdina,
literarni krožek

MOJA PRVA VOŽNJA Z LETALOM

Za vsakega je posebno doživetje vožnja z letalom. Tako je bilo tudi zame.

Bilo je nekega poletnega dne. S prijatelji smo se odpravili v Moškanjce. Tam smo si ogledali železniško postajo. Ogledali smo si tudi letališče, kjer je bilo mnogo letal. Neki pilot nas je vprašal, če bi se radi peljali z letalom. Rekli smo, da bi se zelo radi peljali, ampak nas je preveč. Rekel je, da nič zato in da bo rekel še kateremu drugemu pilotu, da bi mu pomagal. Spravili smo se v letalo. Zabil je motor in že smo poleteli. Peljali smo se tudi nad Ptujem. Iz letala smo si lahko ogledali prelepo Dravsko in Ptujsko polje. V Moškanjcih smo se zelo veseli skobacali iz letal, se zahvalili pilotoma in se odpravili domov.

Vožnja z letalom je zelo prijetna, saj z višine vidiš svet pod sabo veliko lepše kot pa na zemlji.

Jožek Zmauc, 6/b,
OŠ Olga Meglič, Ptuj

Tudi jaz sem oblozila
novoletno jelko
VINTAR, LARHEN 4. e. vse.
OŠ TONE ŽNIDARIČ PTUJ

BILI SMO NA KOLINAH

V soboto smo šli na kolino. Ko smo prišli k stari mami sem se namalicali. Potem smo šli v hlev. Stric je zabodel pujska. Prašič se je še dolgo držal. Potem smo ga dali na mizo. Stric in očka sta mu najprej slekla kožo. Potem sta mu rezala slanino. Nato pa še meso, jetra in črevesa. Potem smo naredili krvavice in salame. Jedli smo kolinsko juho, pečeno meso, krvavice, pecivo in kompot. Otroci smo gledali televizijo, odrasli pa so igrali karte. Domov smo šli ob 12. uri ponoči.

Sašo Žitnik, 4/c,
OŠ Tone Žnidarič

MOJ DOM

Moj dom stoji na hribu čisto na koncu vasi Majšperka. Potem se začne vas Savinsko. Moj dom stoji v lepem okolišju. Od drevč je že odpadlo veliko listov, nekaj jih je še ostalo na drevčih, ki kljubujejo snegu in mrazu. Na hribu so veliki travniki in njive. Ko opazujem gozd, vidim kako je v čudovitih barvah.

Moja hiša je velika in bele barve. Ima šest velikih oken in nekaj malih. Ima dva vhoda. Prvi vhod je iz verande drugi pa iz garaže. Ima štiri sobe. Imamo veliko garažo in štiri male kleti. V verandi imamo veliko sliko Triglava. Imamo polno rož in rožic. Imamo tudi velik balkon.

Moja mamica dela v tovarni volnenih izdelkov Majšperk. Moja mamica je šivilja, ki šiva blago v vreče. To blago gre naprej v obdelavo. Jaz popravljam športno kolo. Tudi se učim in pomagam mami. Moj brat Peter hodi v prvi razred osnovne šole Majšperk. Rad dela matematiko in piše stavke. Mama čita razne knjige in Večer. Moj atički dela v TGA Kidričevo. Dela v oddelku elektroliza.

Moj najboljši kotichek je v moji sobici. V moji sobici imam razne stvari: „Knjige o zgodovini, knjige, razne pravljice in električni vlak. Igram se z vlakom, berem knjige in pišem spise. V moji sobici imam medvedka, ki leži na moji postelji. V moji sobici imam omaro in dva kavča. Z lego kockami gradim hiše in mostove. Igram se tudi s keglji in žogo.

Edvard Brglez, 3/b
OŠ Majšperk

REVŠČINA JE BOLEČA

Bilo je v mrzlih zimskih dneh. Vsi otroci smo imeli tople obleke in čevlje, le en deček je bil skromno oblečen in slabo obut. Njegovi starši so se vdajali alkoholu, zato je bil deček zelo revčen. Revščina ga je hudo bolela. Dobil je občutek manjvrednosti in bil prepričan, da ga nihče ne mara. Tudi sošolci so ga zasmehovali in večkrat pretepali.

Ko smo nekdo šli iz šole, so se ga spet lotili. Metali so ga v sneg in ga premetavali sem ter tja kakor lutko. Solze so se zaiskrile v njegovih temnih očeh in izpovedovale njegovo nemoč. Takrat se mi je hudo zasmilil. Priskočil sem mu na pomoč in ga branil pred hudobnimi sošolci: „Vas ni sram! Ali ne vidite njegove revščine?“

Nekateri sošolci so umolkneli, drugi pa grdo jezicali. Nisem se menil za njihovo hudobijo. Ko sem pomagal nesrečniku na nogo, sem videl v njegovih očeh tudi lakoto. Odločil sem svoj sendvič in mu ga ponudil. Z veseljem ga je sprejel. Deček se mi je s pogledom zahvalil in hitro odšel proti domu.

Danes sva dobra prijatelja. Če le morem, mu vselej pomagam. Tudi drugi sošolci so spoznali njegovo veliko revščino, zato ga nihče več ne grduje.

Borut Šegula, 6. b
OŠ Franc Bešak Gorisnica

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

MOJA KNJIŽNA POLICA

Ko sem še bila majhna sem dobila od staršev zelo veliko slikanic in knjig. Ze takrat sem imela rada knjige, ki jih čuvam še sedaj. Imam jih rada, ker so okno v svet. Iz knjig se marsičesa naučim. Najraje berem pravljice in partizanske knjige. Ob branju partizanskih knjig sem doživela in se naučila, kaj prinaša vojna. Spoznala sem hrabrost in trpljenje naših ljudi, ki so ljubili svojo domovino. Borili so se zanjo, čeprav so morali zato umreti.

Knjige imam zložene v omari. Imam že precejšno zbirko. Vse sem že prebrala enkrat, nekatere pa tudi večkrat. Vesela sem kadar dobim kakšno novo, ki jo hitro preberem. Starši vedo, da sem ljubiteljica knjig. Zato mi jih z veseljem kupijo. Med počitnicami sem skoraj vsak dan brala knjige. Včlanjena sem v Mladinsko knjižnico, kamor sem si jih hodila izposojevati. Najbolj mi je ostala v spominu knjiga z naslovom Deček z dvema imenoma. Pisatelj opisuje borbo slovenske matere za svojega sina, ki so ga posvojili nemški starši.

Doma imam knjige: Svetovne pravljice, Pravljice iz mače preje, Moje akcije, Majhne besede, velike reči, Zlata slikanica, Deklica delfina in lisica Zvitorepka in Mali upornik, ter še mnogo drugih. Želim, da bi vsi otroci radi brali knjige, jih čuvali in spoštovali.

Alenka Čerček, 6/b,
OŠ Olga Meglič, Ptuj

MOJA PRABABICA

Moja prababica ima štiriinosemdeset let. Je zelo stara. Zelo rada dela. Doma goji: kokoši, svinje, krave. Včasih pravi, da sem poredna, a je vedno vesela. Joj, kako zdelane roke ima.

Irena Ljubeč, 4/c,
OŠ Tone Žnidarič,
Ptuj

MOJA STARA MAMA

Moja stara mama je stara 71 let. Je vedno dobre volje. Ima sive lase in sive oči. Lase ima spletene v čop. Rada se sprehaja po gozdu. Najraje pase krave, kuha in popravljajo po stanovanju. Z sestro Andrejko se učita pisati in se igrafa. Rada bere časopis.

Irena Lovrenčič,
OŠ Vitomarci

OB NOVOLETNI JELKI
Goran Gorard 4.c.
OŠ Tone Žnidarič

NAŠ RAZRED JE SPREGOVORIL

„A veste, da je včeraj Miha zapustil Darjo?“ Blebta stara stena svojim prijateljicam. „Darja me je celo zmočila, ko je pretakala solze za njim.“ se hihita zgubljen klop v kotu, ki je bila celo izrezana s srčki in začetnicami imen. „Revica uboga, kako jo je mogel zapustiti?“ „Pa tako lep par,“ se šudijo okna. „Psti, tišina, čistilke prihajajo. Te rade vlečejo na ušesa,“ jih miri stari umivalnik.

Po hodniku se zaslišijo koraki in v razredu vse potihne.

Čez nekaj časa pa zamro na stopnišču. „Danes je bilo vroče. Borut je dobil cvek!“

„Njemu podobno.“

„Saj dekleta niso nič boljša!“

„Kar tri so dobile pri fiziki dvojko.“

„Oh, oh zmeraj sem imel fiziko pet!“ gobeza in se hvali novi barvi televizor. Ni bil začen med stvarmi v razredu, ker se je zmeraj napihaval.

„Prosim spite, ker bo jutri spet naporen dan.“

„Treba bo slediti učnim uram in držati pesti za mučenike pred tablo!“

Jasmina Ivezič, 8/a,
OŠ Olga Meglič,
Ptuj

KADIM — ODRASEL SEM

Ko se začne mladostnik razvijati v odraslega človeka, si domišlja, da je že povsem zrel. Telesno mogoče je, a duševno prav gotovo ni. Zato na vsak način hoče vzbujati pozornost. Da bi bil videti starši, posnema starejše ljudi. Tako mnogi začnejo kaditi. Ni redkost, da vidiš šolarčka, ki že pridno vleče čik, poln škodljivih snovi, in se mu to zdi imenitno, ker pač ne ve, da je učinek takšnega poskusa biti odrasel drugačen. Vsak pameten človek si bo rekel: „Ja, ta pa prav gotovo ni niti toliko zrel, da bi presodil, kaj je prav in kaj ne.“ Ampak tu se ne da nič pomagati. Že od nekdaj se je otrokom zdela sila imenitno pokaditi pipo tobaka. Koga pa ni še zamikalo nekaj, kar je prepovedano! Ne rečem. Enkrat si poskusil. Dobro. Videl si, kako je to. Radovednosti, je zadoščeno. Huje je, če je cigareta na dnevnem redu.

Najhuje pa je to, da ljudje kadijo v zaprtih prostorih, da mi nekadilci ravno toliko trpimo kot oni, ki si zavestno uničujejo zdravje.

Pa ta dim! Če kdo blizu tebe kadil, se obleka navzame tega vonja in ne moreš se ga znebiti tako hitro.

Videti kaditi otroke in mladostnike je žalostno, še bolj pa je to, da ne vedo, kako s tem škodujejo svojemu mlademu, razvijajočemu se organizmu.

Ali ni že dovolj strupov v ozračju? Na eni strani tovarne, avtomobili, na drugi pa kadilci. Pa koliko govorimo o čistem zraku.

No, sveta ne bom obrnila. Ampak naj ljudje ne mislijo, da vsi mladi kadijo! Meni je vedno slabo, če zavoham ta presneti dim, in mi še na misel ne pride, da bi kadila.

Mislím, da si zdravniki niso izmislili teorij o škodljivosti kajenja. S cigareto v ustih ne dokazuješ svoje zrelosti. A kaj moremo! Mladost je čas, ko nisi več otrok. Vendar tudi odrasel še nisi.

Danica Šeruga, 8/a,
dopisni krožek,
Videm pri Ptujju

ANICA Z ELENIK. 3/C

TITO

Tito, ti si nam pomenil vse,
ti si nam bil drugi oče,
z nami se boril si,
z nami kruh delil si.

Ti si priboril svobodo,
s tabo smo zgradili novo Jugoslavijo,

tebe smo imeli radi
in te spoštovali.

Mnogo se je krvi za svobodo prelilo,
mного solz za tebe potočilo.

Simona Vidovič,
literarni krožek,
OŠ Hajdina

JELKA

Jelka prša je z gozdov,
kam napred domov,
tam okrašena sedi
in se daril veseli.

Ko Novega leta več ni,
jelka samotno sedi.
Ko novo leto bo zopet prišlo,
jelka vesela spet bo.

Katja Arko, 4/a in
Ivančič Metka, 4/a,
OŠ Tone Žnidarič, Ptuj

MOJE PRVO SREČANJE Z VOJAKOM

Ko sem bil še zelo majhen, ne vem, koliko let mi je bilo, sem se prvič resnično srečal z vojakom. Bilo je na proslavi v Mostju. Zbrala se je množica ljudi in vojakov. Opazoval sem te čudne može v olivno zelenih uniformah, z rdečo zvezdo na kapah in s puškami na ramah. Kar naprej sem spraševal: „Kdo so, zakaj so tukaj, zakaj imajo puške, zakaj ne razumem njihovega pogovora?“ Mamica je potešila mojo radovednost z odgovorom: „To so Titovi vojaki, sinovi naše domovine, puške imajo zato, da bi, če bi bilo treba, branili našo domovino.“ Seveda nisem bil zadovoljen z odgovorom. „Povej mi, zakaj jih ne razumem?“ „Govorijo v srbohrvaškem jeziku, ki ga vsi odrasli ljudje razumemo?“ Seveda tudi zdaj nisem kaj dosti razumel, toda, da so Titovi vojaki, mi je zadostovalo.

Nenadoma sem se iztrgal iz maminih rok, stekel k vojakom in jih gledal, gledal in gledal. Eden izmed njih je opazil moj zamaknjeni pogled in rekel po naše: „Pridi bliže, mali, da vidiš puško!“ Ni mi bilo treba dvakrat reči in že sem bil ob njem. Dal mi je puško in pritisnil sem lahko na petelina. Puška je bila brez nabojev. Se in še bi jih opazoval, a kaj, ko je bilo slovesnosti konec in vojski so morali v vojašnico. Doživel sem še več srečanj z vojski, a to prvo je ostalo v najlepšem spominu.

Branko Rožkar, 6/a
OŠ Slovenjgoriške čete,
Juršinci

MOJ BODOČI

„Adijo“, zakličem v sobo in že sem pri vratih.

„Počakaj,“ zaslišim mamo. Zadrženo pogledam in se vrnem. „Domov pridi že pred eno,“ povzdigne glas. „Presenečenje te čaka.“

„No, prav,“ si rečem in že sem na dvorišču.

„Oči, pa, pa ... „se nasmehnem očetu, ki je kot izgubljena ovca pri avtu.

„Silva pridi sem. Pa tiho bodi, da naju ne sliši mama,“ govori s tihim glasom. „Domov pridi točno ob enih. Presenečenje! Velja?“

Prikimam in si mislim svoje. Koliko presenečenj me še danes čaka? Le kaj to pomeni? Pa saj je vseeno, se nasmehnem sama sebi in stečem za cesto in za hišo, kjer me že čaka on. Pozdraviva se in z nasmehom na ustnicah hitiva v mesto.

Se pet minut. Oh, sem že doma. Odpiram vrata, ko mi nasproti priteče mama: Le kje tako dolgo hodiš, smrklja? Pogledaj koliko je ura! Hitro pridi v sobo in se lepo pripravi. Obisk dobiš.“

„Obisk? Oh, vedno ti obiski,“ nejevoljno zamrmram. Stečem mimo mame v sobo, kjer me pozdravi oče. Pričakovala sem ga.

„Obleči si novo obleko, dobiš obisk!“

„Kaj obiski? Še enega?“ Oče me prestrašeno pogleda: „Kako še enega? Saj bo samo eden.“

Pogledam ga in si rečem: „No, prav, pa ne bom povedala ničesar o „maminem“ obisku.“

Naenkrat zazvoní. Dolg, počasen zvon. Zvon pričakanj. Lepo oblečena (Če bo očetu in mami všeč, mi je figo mar) skakljam kot srnica v dnevno sobo. Mama že čaka pred vrati, prime me pod roko in me „naznani“.

„To je moja hčerka Silva,“ reče in pokaže name s prstom.

„Tole pa je ... „Ime mi gre skozi ušesa. „Želim vama veliko uspeha v bodočem zakonu.“

Groza! Le kaj si misli, da se bom poročila s tem tepcem neumnim. Posmehljivo gledam oba in spreporim:

„Nak, moj bodoči mož ne bo nikoli, če bi se pojavil pred ogledalom. Ti, mama, pa me pusti na miru in sebi izbiraj snubce. Ne pa meni!“

Zaloputnem z vrati, nakar se zaletim v očeta, ki govori:

„Tole je moja hčerka in tole je Janez ...“ se nasmehe in spači, kolikor le more svoj okrogel obraz. „Želim vama, da bi se dobro razumela v zakonu!“

To pa je že preveč. Obrnem glavo proti izvoljencu in ga nagovorim: Oh, kakšen lepoteč. Če bi te ali vas slučajno srečala zvečer na cestí, bi omedlela. Zelena srajca, črna kravata, rdeče hlače, lakasti čevlji ... res, enkrat za modno revijo.

KOŠARKA

Previsok poraz

DRAVA — SAVA 57:72 (34:32)

V nezakurjeni dvorani Mladika so domače igralke izgubile proti vodeči ekipi Save iz Kranja.

Po začetnem metu so domačinke kaj hitro prešle v vodstvo, saj je bilo v 2' 6:0. Zlasti so presenetile s prodorno in hitro igro, ki je gostje zmedla. Te so se zlasti v prvem delu izkazale z grobo igro, ki pa sta jo poprečna sodnika Lihteneker iz Maribora in F. Potočnik iz Slovenskih Konjic kaj malo kaznovala.

Vse do 14' so domačinke vodile, nakar 3' nismo videli koša ob izenačenem rezultatu

25:25, gostje pa so nato povedle in rezultat se je menjaval v prid ene kot druge ekipe. Na odmor so odšle igralke s košem prednosti za domačinke.

V nadaljevanju vse do 27' je bila igra enakovredna. Tedaj pa so domače igralke nekaj krat pripravile ob netočnih metih žogo v napadu, kar je zadostovalo gostjem, da so si pridobile dovolj prednosti in visoko vodstvo. Domačinkam je žal zmanjkalo sapa kar pa ne opravičuje poraza, saj je imel trener na voljo še dovolj spočitih igralok, ki sploh niso stopile v igro in bi nekaj mi-

Šesto mesto v SKL — ekipa članic KK Drava (foto I. kotar)

nutni predah igralkam prve peterke nedvomno dobrodošel. Prav tako sta zatajila oba visoka centra, kar v prvem delu ni bilo tako opazno kot v nadaljevanju, ko tako pod svojim kot pred nasprotnikovim košem nista prestregale visokih-odbitih žog, kar so

gostje s pridom izkoristile. Za Dravo so nastopile Vogrinc 18, M. Širec 15, Pajenk 14, Kukovec 6, Dobrijevič 4 in Petrovič; za Savo pa Žagar 16, Kuzma 14, Baligač 13, Oblak 10, Drinjakovič 11, Verlak 8 in Mladenovič.

anc

Smučarski tečaji za otroke

V ponedeljek se je na terenih pri Arehu na Pohorju pričel enotedenski smučarski tečaj za otroke med 6. in 14. letom starosti, ki ga izvaja Zveza telesnokulturnih organizacij občine Ptuj.

Včeraj pa se je za otroke, mladino in odrasle na Primožu nad Vuzenico v bližini Malih Kop začel osemnedevni smučarski tečaj, ki ga izvajata TVD Partizan in Planinsko društvo Kidričevo.

Lahko zapišemo, da je zimska dejavnost tudi v naši občini precej pestra, saj nekateri vadijo in smučajo organizirano (seveda tudi za več denarja), drugi pa zimske radosti preživljajo na bližnjih domačih hribovih. V prihodnje pa bi veljalo temu načinu preživljanja prostega časa (zlasti zimskih počitnic) posvetiti več pozornosti in čimveč naših občanov, zlasti mladih, vključiti v organizirano zimsko rekreacijo — na snegu seveda.

Pred odhodom na smučarski tečaj (foto M. Ozmeč)

I. kotar

OBNOVLJENA PRODAJALNA BOROVO

LAŽJA IZBIRA, VEČJI IZBOR

Vsi, ki v tem času kupujejo obutev in so obiskali tudi prodajalno tovarne obutve Borovo v Ptuj, so prijetno presenečeni. V tej prodajalni so namreč obnovili, olepšali prostor in kar je najpomembnejše, prešli na samopostrežni način izbire. Tako si kupci lahko ogledamo praktično vse vrste in modele obutve, izbira je tako veliko lažja pa tudi hitrejša.

Obnovitev prodajalne so narekemale zahteve, saj je bila notranja oprema precej dotrajala, in za sedanje razmere neprimerna. Tako tudi v tej prodajalni, v Ptuj je že od leta 1947, gredo v korak s časom. V minulemu letu so fizični obseg prodaje povečali za 5. finančni pa za 20 % več kot leto poprej. To pa pomeni za 12 milijonov dinarjev prometa oziroma 44 tisoč parov prodane obutve različnih vrst, največ gumijaste.

Ptujska prodajalna je ob obnovitvi prešla tudi v takome-novani višji rang med prodajalnami Borova. To pa pomeni možnost širšega izbora obutve in povečanje števila zaposlenih.

Samopostrežni način je veliko ugodnejši za kupca. Vendar pa v tej prodajalni še nimajo izkušenj, kaj takšen način pomeni za prodajalca, ali bo lažje ali pa težje kot prej.

I. kotar

V prodajalni je sedaj tudi prijetneje

(foto I. Ciani)

VRTEC NA SNEGU

Smučarski klub Ptuj je razpisal tečaj smučanja za otroke od 4. do 6. leta starosti, ki niso v organiziranem družbenem varstvu (v vzgojno-novarstvenih zavodih), pod nazivom Vrtec na snegu.

Tečaj bodo vodili klubski vaditelji, potekal pa bo na poligonu pod ptujskim gradom. Trajal bo 6 dni, od prihodnjega ponedeljka do sobote, vsak dan dve pedagoški uri in sicer od

14.30 do 16. ure. Starši bodo pred začetkom vsakodnevne vadbe otroke predali v varstvo vaditeljem in jih ob koncu vadbe odpeljali.

Cena-tečaja je 435 dinarjev, znesek pa pred prijavo vplačate na žiro račun Kluba mladih s pripisom za smučarski tečaj. Številka računa je 52400-678-81963. Otrok ali otroke lahko prijavite vsak dan pri Mariji Lukman na skupnih službah SIS družbenih dejavnosti, Raj-

čeva 6. Lahko pa informacije dobite prek telefona na številko 771-564. Zadnji rok za prijavo je ponedeljek 19. januarja do 10. ure, saj se bo isti dan popoldan tečaj že pričel.

V primeru, da snežne razmere ne bodo ugodne, bodo tečaj prestavili za teden dni in bi se pričel 26. januarja.

I. kotar

ARMANDO HVALA DRŽAVNI PRVAK

KARTING

V soboto je bila na sedežu AMZ Slovenije v Ljubljani slovesnost ob proglasitvi šampionov v vseh avtomoto športih, ki so širom Jugoslavije na številnih prireditvah navduševali s svojimi mojstrskimi vožnjami na tisoče ljubiteljev tega atraktivnega športa. Ob tem je bila rečena splošna ugotovitev, da smo dosegli vsestranski napredek in razvoj, da pa je tudi neresnost in neodgovornost nekaterih društev, ki so se neodgovorno vedla do tekmovalnega koledarja z odpovedmi prireditve, k sreči pa so se v nekaterih disciplinah našli dodatni organizatorji.

Nastop ptujskih tekmovalcev v kartingu preteklo leto ni bil tako blesteč, predvsem je ekipo pestila praznina v kategoriji 125 ccm, kjer ni bilo na nekaterih tekmah niti predstavnika, ki bi prinesel v ekipnem seštevku nekaj točk več, ter tako boljše uvrstitve.

V juniorski konkurenci so nastopali za AMD Ptuj 4 mladinci, kjer

Državni prvak v kartingu ARMANDO HVALA

je z odličnimi vožnjami osvajal lovorike mladi nadarjeni tekmovalce

Armando HVALA, ki je bil v 6 dirkah 4 krat prvi in 2 krat drugi. Na 12. mesto se je uvrstil Anton Babič, 13. Erih Blaževič, ki je vozil le prvi dve dirki, nato pa je ostal brez stroja in 15. Albin Kostanjavec.

V seniorski konkurenci sta nastopala že znana prekaljena tekmovalca Dušan Korošec, ki se je predvsem z odličnimi vožnjami na zadnjih dirkah uvrstil na 8. mesto in tako ponovno dokazal, da stroj ne igra vloge, če tekmovalcu služi stroj. Uroš Langerhole se je uvrstil na 10. mesto, kar je solidna uvrstitev glede na težave, ki jih je imel skozi vso tekmovalno sezono s strojem.

V kategoriji 125 ccm pa sta nastopila in to dvakrat Stanko Kores, ki je na 27. mestu in enkrat Josip Moharič, ki se je uvrstil na 30. mesto. Tako je končna uvrstitev v dr-

žavnem prvenstvu ekipno in posamezno naslednja: AMD-Moste Ljubljana 597 točk S. Slanđer—Celje 537 točk, Postojna 427, Ptuj 380, Koprivnica 376, Nova Gorica 330, Subotica 328, Zagreb 248, Piran 243 točk itd.

100 ccm juniorji ARMANDO HVALA prvak SFRJ 146 točk, Aleš Pepl—Celje 130, Boris Brenčič Moste—Lj 104, ... 12. Anton Babič 59,13 Erih Blaževič 44 in 15. Albin Kostanjavec 40 točk;

100 ccm seniorji Anton Rotar Moste—Lj 192 točk, ... 8. Dušan Korošec 132, 10. Uroš Langerhole 128 točk;

125 ccm Mirko Živec Moste—Lj prvak SFRJ 196 točk, ... 27. Anton Kores 30, 30. Josip Moharič 19 točk.

Na tej svečanosti je bilo AMD Ptuj proglašeno za najboljšo društvo, ki je preteklo leto organiziralo športno prireditev in je prejelo posebno priznanje.

anc

OBČINSKO PRVENSTVO V KOŠARKI

V finalu OŠ Tone Žnidarič in Franc Osojnik

Minulo soboto je v telovadnici Mladika potekal turnir druge skupine ekip, ki nastopajo na letošnjem občinskem prvenstvu v košarki za pionirke in pionirje. Rezultati:

— pionirke: Tone Žnidarič — Kidričevo 21:13, Tone Žnidarič — Dornava 38:6, Tone Žnidarič — Majšperk 31:21, Majšperk — Dornava 35:4, Majšperk — Kidričevo 17:14 in Kidričevo — Dornava 27:4. Vrstni red: 1. Tone Žnidarič 6 točk, 2. Majšperk 4, 3. Kidričevo 2 in 4. Dornava brez točk.

— pionirji: Tone Žnidarič — Gorišnica 60:17, Majšperk — Dornava 19:15, Tone Žnidarič — Majšperk 60:6, Gorišnica — Majšperk 22:21, Dornava — Gorišnica 16:15 in Tone Žnidarič — Dornava 62:9. Vrstni red: 1. Tone Žnidarič 6, 2. Majšperk 2, 3. Gorišnica 2, 4. Dornava 2 točki.

»Mrtva žoga« pri pionirkah (foto I. kotar)

Občinskega zmagovalca tako pri pionirjih kot pionirkah bo dal takomenovani play off sistem. To pomeni, da se bosta zmagovalca turnirjev (v obeh primerih sta to ekipi OŠ Franc Osojnik in Tone Žnidarič) med seboj pomerila štirikrat, za ostala mesta pa bosta po dve srečanji.

S srečanja pionirjev Kidričevo — Olga Meglič (foto I. kotar)

Z letošnjim tekmovalnim sistemom so organizatorji (KK Drava — komisija za osnovnošolsko košarko in ZTKO) tekmovalce skrajšali in tako pocenili, saj je ligaški sistem veliko bolj naporen in seveda dražji.

I. kotar

PROGLASITEV NAJBOLJŠIH V MOTO ŠPORTU

Pred kratkim je Avto moto zveza Slovenije v Ljubljani na priložnostni svečanosti proglasila najboljše v vseh zvrsteh moto športa na republiških prvenstvih. Prireditve so se udeležili tudi najboljši tekmovalci AMD Ptuj. Priznanja so prejeli: Armando Hvala za 2. mesto v kartingu (juniorji), Dušan Korošec za 3. mesto v kartingu (100 ccm člani), Damir Prstec za 2. mesto v motokrosu (50 ccm) in ekipa mladih motokrosistov za osvojen republiški naslov v kategoriji do 50 ccm. Proglasitve najboljših v državnem prvenstvu pa se bosta udeležila Hvala in Prstec.

I. k.

Smučarski tečaji za šolarje in cicibane iz Ormoža

Za šolarje in šest letne cicibane iz Ormoža so temeljna telesnokulturna skupnost, osnovne šole in VVZ občine Ormož organizirali smučanje na Pohorju v zimskih počitnicah. Starejšim šolarjem so namenili šestdnevno smučanje, tečaji pa so za šolarje od osmega do enajstega leta in za šestletne cicibane. Za udeležence so organizirani prevozi z avtobusom iz Ormoža, tečaje pa vodijo smučarski vaditelji iz smučarske šole Branik. Tečaj za predšolske otroke traja dve uri in pol vsak dan, šolarji pa se učijo smučati po štiri ure dnevno. Za udeležbo na smučarskem tečaju so predšolski otroci prispevali 600 din, šolarji pa 1.300.

m

Kdaj športno zabavna prireditev

Tako v svetu kot v domovini izbiramo ob koncu leta v domačem kraju najboljše športnike in športnice, ki so tekom leta za barve kluba odnosno kraja dosegali v športnih panogah dosežke in uspehe. Mnogi ljubitelji športa v občini Ptuj se sprašujejo, kaj je z tradicionalno izbiro najboljših športnikov pred nekaj leti dala v raznih krajih občine kvalitetne športno-zabavne prireditve.

Ni namen ugotavljati in razpravljati zakaj nekateri znani ptujski telesnovzgojni delavci niso bili več zainteresirani za omenjeno prireditev, saj je znano, da je prišlo to predvsem na račun tehničnih športov, ki že nekaj let v občini dominirajo.

Naključni TKS Ptuj, ki je bila ob koncu preteklega leta je bilo s tem v zvezi postavljeno delegatsko vprašanje, ki pa ni dobilo odgovora. Bilo je zavedeno in bo odgovor dan na prihodnjem zasedanju skupščine za kar pa bo spet minil čas in spet bo minilo leto ko ne bo vsem športnikom in športnicam dano javno priznanje za njihove napore in prizadevanja, da v prostem času želijo doseči čimboljše uspehe-dosežke. Ob tem pa tudi priznanje vsem neumornim amaterskim vaditeljem in trenerjem, ki večino svojega prostega časa žrtvujejo naši mladini.

Nedvomno bi kazalo sprejeti primerni pravilnik o izbiri in kriterije za najboljšega športnika in športnico leta kot v ekipni konkurenci med telesnovzgojnimi društvi in pri šolskih športnih društvih. Prav bi bilo, da se takšna oblika priznanja ponovno uvede ter da priznanje vsem športnikom in telesnovzgojnimi delavcem, ki si to zaslužijo.

anc

TV spored

TV LJUBLJANA

PETEK, 16. JANUARJA:

10.00 Zimski šolski spored; 13.15 Zimski šolski spored (do 14.15/30); 17.15 Poročila; 17.20 Olimpiada smeha, ameriška risana serija; 17.30 Čez tri gore; Pevski i bor 80 (zamejski zbori); 18.20 Obzornik; 18.30 Sodobna medicina: Tobak—naslada in pokora; 19.00 Ne prezrite; 19.15 Risanka; 19.24 TV nocjo; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 20.00 A. Marodič: Naša krajevna skupnost—Minivrtce; 20.45 Jazz na ekranu: Joe Henderson, Quartet; 20.55 T. Hardy: Župan v Castebridgeu, angleška nadaljevanja; 21.45 V znamenju; 22.00 Nočni kino: Dillinger je mrtev, italijanski film;

Za SOBOTO, 17. januarja nam RTV ni poslala

NEDELJA, 18. JANUARJA:

7.55 Poročila; 8.00 Čebelica Maja; 8.25 Beli kamen, švedska otroška serija; 8.55 Washington za zaprtimi vrati, serijski film; 10.25 Kitzbühel: Slalom za moške, prenos 1. teka; 11.40 TV kašip; 12.00 Kmetijska oddaja; 12.55 Kitzbühel: Slalom za moške, prenos 2. teka; 16.15 Slike s samotnih kmetij, dokumentarna oddaja; 16.35 Poročila; 16.40 Igre na snegu, posnetek; 17.40 Športna poročila; 17.50 Hordubal, češki film; 19.15 Risanka; 19.22 TV nocjo; 19.24 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 20.00 M. Smoje: Veliko mesto, nadaljevanja; 21.20 Vrnitev, dokumentarna oddaja TV Skopje; 22.00 V znamenju; 22.20 Jazz na ekranu; 22.40 Športni pregled.

PONEDELJEK, 19. JANUARJA:

10.00 Zimski šolski spored; 13.15 Zimski šolski spored; 17.10 Poročila; 17.15 Vrtec na obisku; Ciciban smuča; 17.30 Človekovi prijatelji, poljudno znanstvena serija; 18.00 Metodologija političnega dela: Sestanek — potek; 17.20 Spekter; 18.30 Obzornik; 18.40 Mozaik; 18.45 Mladinska

oddaja; 19.15 Risanka; 19.24 TV nocjo; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Vladimir Desnica: Oko, drama TV Zagreb; 21.35 Kulturne diagonale; 22.15 V znamenju

TOREK, 20. JANUARJA:

10.00 Zimski šolski spored; 17.15 Zimski šolski spored; 17.15 Poročila; 17.20 Sebastijanova babica, danska risana serija; 17.35 Ptuj 80; 18.05 Pisani svet: Pasje življenje; 28.30 Obzornik; 18.45 Mostovi—Hidak, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost; 19.00 Knjige; 19.15 Risanka; 19.24 TV nocjo; 19.26 Zrno do zrna 19.30 TV dnevnik; 20.00 Aktualna oddaja; 20.55 W. Reymont: Obljubljena dežela, poljska nadaljevanja; 21.55 V znamenju; 22.10 Iz koncertnih dvoran: L. Bernstein — Zgodba z zahodne strani.

SREDA, 21. JANUARJA:

10.00 Zimski šolski spored; 13.15 Zimski šolski spored; 17.30 Poročila; 17.35 Z besedo in sliki — B. Žužek: Zlatorog; 17.50 Ukročeno oko, kulturno dokumentarna serija; 18.20 Okrogli svet; 18.30 Obzornik 18.45 Festival »kurirček« Maribor; 19.15 Risanka; 19.24 TV nocjo; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Film tedna: Mali, veliki človek, ameriški film; 22.15 V znamenju.

ČETRTEK, 22. JANUARJA:

10.00 Zimski šolski spored; 13.15 Zimski šolski spored; 17.30 Poročila; 17.35 Tovarišija, mladinska nadaljevanja TV Skopje; 18.05 Mozaik kratkega filma: Turčija je polna presenečenj; 18.35 Obzornik; 18.45 Na sedmi stezi; 19.15 Risanka; 19.22 TV nocjo; 19.24 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Propagandna oddaja; 20.00 Dokumentarna oddaja; 21.05 Glasbena oddaja; 21.35 V znamenju.

krvodajalci

TGA Kidričevo, 27. decembra 1980:

Janez Horvat, Poljska 2; Zdravko Jernejšek, Ptujška gora 30; Franc Mohorko, Sitež 12; Franc Smolinger, Lovrenc 81; Konrad Rižner, Spuhlja 111/a; Ivan Majcen, Gerečja vas 48; Janko Krapša, Potrčeva 46; Drago Vugrinec, Zihorlova 12; Stefan Predikaka, Lovrenc 63/a.

Gorišnica, 30. decembra 1980: Pavel Fürbas, Moškanjci 85; Rudi Tašner, Tivolci 24; Marija Levanič, Moškanjci 43; Janja Gobjob, Tivolci 19; Marija Hutinski, Formin 5/a; Franc Petek, Moškanjci 99; Jože Lah, Zagojčiči 8;

Posamezniki, december 1980: Franc Stopajnik, Strmec 12; Bogdan Lješak, Jadranska 7; Marjana Ciglar, Videm 49; Franc Kramberger, Placar 65; Janez Lončarek, Šentiljska 114; Milan Topolovec, Aškerčeva 8; Ivan Pernat, Vrazov trg 2; Ivanka Laura, Prmovaška 4; Dragica Gajšek, Kajuhova 3; Milan Kerin, Draženci 37; Anton Vorih, Kicar 126; Magda Gol, Ul. Zetalskega Jožeta; Minka Sluga, Pleterje 6; Ludvik Sluga, Pleterje 6; Rudi Hlušička, Kajuhova 5; Ivan Kamenšek, Breg 15; Roman Letonja, Skrblje 25; Milan Janžekovič, Janež, vrh 45/a; Anica Frigl, Mestni vrh 18; Milan Herga, Drstelja 29; Bruno Krajnc, Nova vas 7; Janez Ambrož, Mala vas 4; Janko Vavpotič, Mala vas 20; Slavko Peršuh, Pleterje 57; Anton Bauman, Lovrenc 29; Jože Muhič, Mala vas 7; Ferdo Trunk, Formin 26;

Alojz Žuran, Formin 64; Marjan Hergan, Zg. Jablana 21; Anton Dolenc, Zg. Jablana 37; Stanko Petek, Moškanjci 61/c; Janez Murko, Janežovi 15; Janez Muršič, Zagorci 71; Stanko Kokol, Slovenja vas 47/a; Milan Radošič, Brunšvig 26; Ludvik Mlakar, Brunšvig 12; Stanko Pal, Na obrežju 15; Janez Janžel, Zabovci 11; Jože Janžel, Zabovci 11; Vojko Sluga, Kidričevo 9; Janez Muršič, Rogoznica 40; Drago Mislovič, Kidričevo 14; Janez Tašner, Bišečki vrh 39; Jože Pajnek, Prešerno 5; Branko Repič, Njiverce 32/b; Milan Žitnik, Dornavska 13; Anton Sauer, Kicar 124; Ivo Ivežič, Pivkova 4; Jože Meglič, Spuhlja 61; Ivan Černila, Prešerno 2; Janez Kuhar, Podvinci 35; Martin Meznarič, Strelci 4; Jože Rubin, Proletarskih brig 60; Andrej Jančič, Mihovci 35; Jože Dobrun, Bezjakova 2.

Markovci, 6. januarja 1981: Jera Ambrož, Stojnci 32; Franc Muhič, Zabovci 86; Alojzija Meznarič, Spuhlja 136/a; Ivanka Solina, Markovci 31/b; Alojz Solina, Nova vas 1; Markovci 31/b; Slavko Rožmarin, Stojnci 40; Marjana Lesjak, Nova vas 17; Franc Majhen, Stojnci 142; Branko Čeh, Spuhlja n. h.; Milica Letonja, Zabovci 92; Alojz Letonja, Zabovci 92; Marjeta Zavec, Bukovci 177; Rozalija Čeh, Zabovci 59; Lizika Prelog, Sobotinci 15; Franc Plošinjak, Stojnci 81; Elizabeta Muhič, Zabovci 86/a; Terezija Maroh, Zabovci 31.

mali oglasi

USLUŽBENEC ISČE neopremljeno sobo v Ptuj. Karl Fideršek, Ulica Lackove čete 10, Ptuj. SPREJMEM starejšo žensko ali srednjih let za varstvo otrok na domu v bližini Ptuja. Nudim stanovanje in hrano. Ostalo po dogovoru. Naslov v upravi. PRODRAM traktor TOMO VINKOVIČ 18-KM v dobrem stanju in z novo koso, Štefan Plajnsšek, Zg. Pleterje 73, Lovrenc na Dravskem polju. NUJNO PRODRAM Diano, letnik 1977, Branko Godec, Njiverce 18.

Nova očala v enem dnevu, strokovni nasvet pri izbiri okvirjev, nastavitve barometrov, vzdrževanje optičnih pripomočkov. Ekspres Optik Leo Pirc, Slovenski trg 2, Ptuj.

TAKOJ SPREJMEM pridno delo. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Informacije na telefon 792-028. Gostilna Kurež Šikole, Pragersko. PRODRAM dve na novo izdelani lisici, Marija Skledar, Tovarna volnenih izdelkov Majšperk. PRODRAM novo motorno žago HUSGARNA HOLIST TOMOSI Janko Kuhar, Sovjak 11, Trnovska vas. PRODRAM vinograd, sadovnjak, gozd, stanovanjsko hišo z elektriko in dovozom pri Polenškaku. Možna je gradnja vikendov. Naslov v upravi. PRODRAM vinograd v Beljskem vrhu. Dostop z vsakim vozilom. Valič, Mezgovci 25, Moškanjci.

KUPIM motorno žago STIHL, 40 ali 50 cm dolžine lista, rabljena največ dve sezoni in kombinirani bojler na trdo gorivo ali elektriko. Janko Rašl, Kicar 2, Ptuj.

PRODRAM osebni avto AMI-8, ventilator za dosuševanje sena in obračalnik za kosilnico BCS, vse po ugodni ceni. Martin Rudolf, Sp. Ključarovi 23, Velika Nedelja.

PRODRAM 20 arov vinograda na Gomili. Dostop z vsakim vozilom. Vprašajte Podvinci 33, Ptuj.

PRODRAM komplet dnevno sobo, Ber. Kraigherjeva 12, stanovanje 24.

ZAHVALJUJEM se tov. Marjanu Ciglarju iz Mezgovc in tov. Vinku Kokotu iz Dornave, da sta mi vrnila izgubljeno denarnico z dokumenti in denarjem. Mirko Čuš, Mezgovci 57.

PRODRAM takoj vseljivo stanovanjsko enodružinsko hišo z vrtom v Mariboru. Informacije dobite v Mariboru, Jocova 59. MLAD FANT ISČE ogrevano sobo v Ptuj. Plača dobro. Vladimir Blažević, Trg svobode 2, Ptuj. UGODNO PRODRAM domače vino kvinton. Jurovci 5, Videm pri Ptuj. SPREJMEM šiviljo, krojačico ali konfekcialko za določen čas. Nadomeščanje delavke na poročniškem dopustu. Naslov v upravi.

LTH - TEHNOHLAD

ZAMRZOVALNIKI, HLADILNIKI, HLADILNICE

SERVIS

ORMOŽ, Poštna 1

PRALNI STROJI LTH TUDI V GARANCIJSKEM ROKU tel. 70 288, Ptuj 771-823

kino

PTUJ

Četrtek, 15. januarja: FILMSKO GLEDALIŠČE PTUJ: PLOČEVINASTI BOBEN, nem. barv. film, nagraden z Zlato palmo, prikazan na FESTU in izbran v ožji izbor za Oskarga kot najboljši tuji film; Petek, 16. do nedelje, 18. januarja: RESNIČNE ZGODBE III. del, zah. nemški barvni film, v nedeljo ob 10. uri bo risanka GRBASTI KONJICEK; Torek, 20. in sredi 21. januarja: PRIŠEL JE ČAS, DA LJUBEZEN SPOZNAŠ, dom. barvni film, poln humorja; Četrtek, 22. januarja: LABIRINT, fr. barv. kriminalka.

Dežurstvo prehrabnenih trgovin

SOBOTA, 17. januarja 1981 prodajalni SAMOPOSTREŽNA CMD in DELIKATESA

Zahvala ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, ata in starega ata

Ivana Repiča

iz Tržca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga spremljali v njegov poslednji dom, mu darovali vence in cvetje. Posebno zahvalo izrekamo družinam Svenšek, Cafuta, Novak, vsem Štruclovim in Hlišu za vsestransko pomoč v najtežjih trenutkih. Hvala govornikom, pevcem, GD Tržec in Videm, duhovniku za opravljen obred ter zdravniškemu osebju internega oddelka ptujške bolnišnice.

Za njim žalujejo: žena, sin z družino, hčerka z družino in ostalo sorodstvo.

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš sodelavec

Janko Rodošek

transportni delavec iz Desternika

Ohranili ga bomo v trajnem spominu

V Ptuj, 10. januar 1981

Sodelavke in sodelavci AGIS TOZD Velika oprema

ZAHVALA

Ob prezgodnji in boleči izgubi naše drage mame, babice, sestre, tete in tašče

Ane Belšak

roj. GOL iz Pobrežja 140/a

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom iz Brezovca pri Cirkulanah ter sosedom iz Pobrežja pri Vidmu. Iskrena hvala kolektivu trgovine »Jelka« iz Ptuja in kolektivu Osnovne šole Videm pri Ptuj. Zahvala govornikom in tov. Ignacu Purgu, KS Videm pri Ptuj in g. župniku za duševno tolažbo in oporo; zahvalno izrekamo tudi pevcem in Vidma in vsem, ki so nam stali ob strani in nam pomagali v najtežjih trenutkih.

Videm pri Ptuj, 6. januar 1981.

ŽALUJOČI: sin Franček, hčerke Anica, Štefka in Otilija z družinami.

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi dragega moža, ateka, sina, brata, vnuka in zeta

Franca Petka

iz Polenškaka roj. 3. 8. 1954, umrl 5. 1. 1981

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi mnogo prerani zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo: GD Polenšak in Zamenci, TD in CZ Polenšak, Zavodu dr. Marijana Boštarnja Dornava, EM Hidromontaži Maribor, KK TOZD Tehnoservis Ptuj, Presadu Gabrovka in Drogi — skladišče Pula. Hvala vsem govornikom, pevcem, duhovniku za opravljen obred in vsem, ki ste nam pomagali v tem bolečem trenutku.

V imenu žalujočih: žena in hčerka.

ZAHVALA

2. januarja 1981 je dotrpela in za vedno zaspala naša draga mama

Marija Dokl

roj. Kovačič, stara 67 let

Od nje smo se poslovili v nedeljo 4. januarja 1981 izpred domače hiše na Dornavski cesti 13 na staro rogozniško pokopališče.

Iz vsega srca se zahvaljujemo vsem, ki so žalovali, posebej še dobrim sosedom, ki so nam kakorkoli pomagali, sorodnikom in znancem, kolektivu Zdravstvenega doma in Reševalne postaje Ptuj ter Splošne bolnišnice Ptuj, posebej še osebju internega oddelka, Kompassa iz Ljubljane in Agrarie Catež. Hvala vsem, kateri ste darovali cvetje ali denarne prispevke v dobrodelne namene, nam izrazili ustno ali pismeno sožalje ter jo v tako lepem številu pospremili na zadnji poti. Hvala govorniku KS Rogoznica, pevcem in č. g. župniku.

Vsi, ki ste našo dobro mamo v življenju poznali, spoštovali in cenili jo z nami ohranite v lepem spominu.

Vsi njeni

Informiranje mladih dobiva nove in širše oblike

Področje informiranja je za mlade prav gotovo precej zanimivo, predvsem pa pestro, saj je nešteto oblik skozi katere se odraža. Morda smo v zadnjem času nekoliko manj pisali o tem, vendar to ne pomeni, da v mladinskih vrstah ni bilo dobrega in kvalitetnega informiranja.

V ptujski občini je eden izmed pomembnih animatorjev informiranja v vrstah ZSMS prav gotovo Center za obveščanje in propagando, ki deluje pri predsedstvu občinske konference mladih v Ptuj. Člani tega centra so se pretekli četrtek 8. januarja sestali skupaj s predstavniki novinarskega krožka v CSUI Ptuj.

Po tem, ko je članica COP-a Irena Hunjst podala krajše poročilo o poteku nedavnega seminarja o informiranju v mladinskih vrstah, so temu namenili nekaj več besed. Že v lanskem letu so člani COP-a analizirali stanje informiranja v osnovnih in srednjih šolah ptujske občine. Ugotovitev je razveseljiva, saj se lahko mladinska organizacija kosa v informiranju z marsikatero drugo organizaci-

jo. Predvsem je razveseljivo, da je med mladimi vse več dopisnikov lokalnega časopisa Tednik in ptujskega radia, da je vse več mladih ustvarjalcev, ki želijo pisati, ki jim to tudi uspeva in vse bolj so njihovi sestavki obarvani novinarsko. Tudi novinarski krožki na osnovnih in srednjih šolah so dokazali, da je z nekaj volje in dela moč doseči veliko več, kot podatki suho informacija o tem ali onem. Vse več je mladinskih glasil, vse več je stenčarov, oglasnih desk, pa šolskih radijskih postaj, skratka v ptujski občini je med mladimi informiranje krepko prisotno. Morda bi lahko le dodali, da bi tu in tam potrebovali določene vsebinske osvežitve.

Tudi zaradi tega so se na sestanku dogovorili za tesnejše sodelovanje med člani COP-a in novinarskim krožkom v CSUI. Dogovorili so se za konkretne akcije, ki bodo sodelovanje še popestrile. Tudi, ko so razpravljali o aktivnosti »šole mladih peres« so bile ugotovitve razveseljive. Vse več je pionirjev, ki se aktivno vključujejo v to šolo dopisnikov in

literatov. Ponekod pa je žal tudi premalo zanimanja za to obliko izobraževanja.

Beseda je stekla tudi o informiranju v KS, o javnih tribunah mladih iz osnovnih organizacij ZSMS v KS, kjer naj bi pritegnili k sodelovanju čim več mladih informatorjev.

Člani COP-a so se zavzeli še za tesnejše sodelovanje z Zavodom Radio—Tednik Ptuj, predvsem z namenom, da bi pridobili čimveč dopisnikov, mladih dopisnikov v Tednik in radio. Prek obeh medijev je tudi do sedaj potekalo informiranje mladih precej uspešno, kar je posledica obojestranskega uspešnega sodelovanja. Tako so se dogovorili, da bodo člani COP-a med drugim sodelovali enkrat mesečno s svojimi prispevki v redni petkovi mladinski oddaji radia Ptuj. V zvezi s tem so se dogovorili tudi o tematiki, ki so jo časovno opredelili. In najzadnje, tudi mi v Zavodu smo pripravljali sodelovali na tak način, saj se zavedamo, da tudi tako širimo meje našega informiranja.

M. Ozmeč

PRAGERSKO

Prihranjeni kilometri in čas

Preteklo soboto, 10. januarja so prebivalci krajevne skupnosti Pragersko, pa tudi njene širše okolice slavili pomembno pridobitev, prav gotovo eno najtežje pričakovanih v zadnjih nekaj letih, če ob tem odštejemo železniški prehod v neposredni bližini železniške postaje Pragersko. Svojemu namenu so predali sodobno, montažno trgovino.

V soboto dopoldne je bil konec dolgoletnih negodovanj nad slabo preskrbljenostjo tega, hitro razvijajočega se področja, s prepotrebni živili. Že od leta 1975 so prebivalci KS Pragersko glasno opozarjali na težave v preskrbi z osnovnimi živili. Prav to je bil tudi vzrok, da je svet potrošnikov v tej KS zaživel tako kot bi si v drugih sredinah prav gotovo zelo želeli. Prizadevanja niso bila zaman, kar bo tudi pomembna vzpodbuda drugim svetom potrošnikov v bistrski občini, ki kljub temu, da se srečujejo s podobnimi težavami, še vedno čakajo rešitve od »zunanje«.

V novi samopostrežnici v Pragerskem je kar 520 kvadratnih metrov prodajnih površin, v njih je sedaj dovolj prostora za špecerijo pa tudi tekstilni proizvodi so sedaj kupcem bližji kot poprej, saj so morali za vsako majhno stvar v oddaljeno Slov. Bistrico ali Maribor. Prav radi pa so se odločali tudi za nakupe v Ptuj.

Novi trgovski paviljon na Pragerskem je bil plod investicij SOZD TIMA. Planika Slov. Bistrica. Skupno je veljal objekt prek devet milijonov dinarjev, katere so zagotovili iz združenih sredstev, kreditov bank ter sredstev dobaviteljev opreme in izvajalca.

Da je bila nova trgovina v Pragerskem še kako potrebna, kaže tudi sedanja vsakodnevna podoba, ko gospodinje zadovoljnih obrazov, kljub

Težko pričakovanemu objektu so končno odprli vrata.

ne ravno nizkim cenam živil, katere vladajo na današnjem trgu, nosijo polne vrečke različnih živil, do katerih prej niso prišle, ali pa samo v drugih krajih.

Slika in besedilo: Viktor Horvat

GOJENEC BOJAN BEVK IZ GEREČJE VASI

Kmalu aktivni vodnik JLA

Ta sestavek bo pritegnil predvsem učence zadnjih razredov osemletk, čeprav ne bo odveč, da si ga tudi vi preberete. Za kaj gre? Za Bojana Bevka, ki je doma v okolici Ptuja v Gerečji vasi, sicer pa je gojenec srednje tehnične vojaške šole v Zagrebu. Gotovo ste že uganili, da vam želimo predstaviti enega izmed

mu je to ena izmed njegovih delovnih dolžnosti.

Kako sploh lahko postane gojenec srednje tehnične vojaške šole, te na primer, ki jo z veseljem in pridno obiskuje naš Bojan?

»Pogoj so zelo zahtevni, a s tem ne mislim nikogar prestrašiti. Biti moraš dober učenec,

ja nekaj časa, da se privadiš na kolektivno življenje, da ponovno oživiš. A ko mine domotožje, ko spoznaš vse lepote takšnega življenja polnega tovarištva, si vesel, tako kot jaz sedaj. No, v začetku sem imel majhne težave z jezikom, a te ima vsak, skoraj vsak, saj smo skoraj iz vse Jugoslavije. Sedaj, ko sem se navadil na internatsko življenje čutim, kot da sem del tega kolektiva, da sem del njih, tako, kot so oni del mene. Treba se je navaditi tudi na disciplino a pri tem je treba dodati še to: če se enkrat navadiš na vojaško disciplino, potem brez tega več ne moreš.«

Gojenci te šole posebej ne služite vojaškega roka, kajne?

»Mislim, da je prav in logično, da nam po štirih letih te tehnične šole še ni treba posebej v vojsko. Prav gotovo si v teh štirih letih nabereš več teorije in prakse, kot katerikoli mladenič v običajnem roku.«

Kakšen poklic pa boš pridobil po končani šoli?

»Postal bom aktivni vodnik JLA, moja specialnost pa bo predvsem kemijskega značaja, največ se bom zadrževal v skladiščih raznih tehničnih snovi. Zame bo to prijetno delo in ni mi žal, da sem se odločil za ta poklic.«

Kaj pa v času šolanja nosite, ali ste uniformirani?

»Seveda, ves čas smo oblečeni, kot ostali gojenci naših oboroženih sil v sivozeleno uniformo JLA. Dodati pa je treba, da je uniforma obvezna le za šolo in internat, vsak izhod v mesto je v civilu; se pravi, da si lahko oblečemo civilno obleko. Tudi

Bojan Bevk: ni mi žal, da sem se odločil za ta poklic.

domov lahko gremo v civilu, razen, če nimamo kakšnih posebnih obveznosti, kot jaz na primer, ki sem skupaj s predstavnikom oddelka za ljudsko obrambo SO Ptuj obiskal tri OŠ v ptujski občini, kjer smo učencem predstavili vojaški poklic. Z namestnikom načelnika oddelka sva obiskala OŠ Olga Meglič v Ptuj, OŠ v Podlehniku in v Dornavi.«

Kaj pa je pionirje predvsem zanimalo?

»Fantje so se največ zanimali za sistem učenja, za možnosti napredovanja, precej so spraševali za specializacije, medtem ko so o disciplini bolj malo vpraševali. Zanimali so jih izhodi v mesto med šolanjem, denarne nagrade ter vse dobre in slabe strani internatskega življenja. Precej je bilo takšnih, ki so dejali, da bi radi postali vojaški starešine. Vsem tistim želim, da se bi jim želja izpolnila, kot meni na primer, saj bom že drugo leto s šolanjem končal...«

M. Ozmeč

Bojan Bevk in predstavniki oddelka za ljudsko obrambo SO Ptuj med učenci OŠ v Dornavi.

tistih mladih fantov, ki so se odločili za vojaški poklic. Kaj neki prinaša ta posel, ki je trdno povezan z ustavo SFRJ in sivozeleno uniformo branilcev naše domovine. Veliko, veliko zanimivega bi lahko dejali na kratko, čeprav ni besed, s katerimi bi lahko opisali občutek, ki ga nosi vsak starešina, vsak pripadnik naše jugoslovanske ljudske armade, vsak ki ljubi domovino, ki

osnovno šolo moraš končati najmanj z dobrim uspehom, biti moraš zdrav, kar potrди poseben zdravniški pregled, rad moraš imeti šport in vse aktivnosti, ki vedrijo duha in seveda, kar je najosnovnejše, vojaški poklic ti mora biti pri srcu...«

Kako pa šolanje poteka?

»Vsi gojenci srednje tehnične vojaške šole v Zagrebu živimo v posebnem internatu. Seveda tra-

ČRNA KRONIKA

V dneh od 5. do vključno 12. januarja 1981 so miličniki postaje milice Ptuj in oddelkov posredovali v štirih lažjih prometnih nesrečah, ki pa so zahtevale izredno visoko materialno škodo. Le tri osebe so bile lažje telesno poškodovane, materialna škoda pa znaša kar 364.500 din. Med vzroki tudi tokrat prednjači neprimerna hitrost, za tem pa nepravilno prehitjevanje in nepravilnost pri upravljanju z vozilom.

V jarek 6465 litrov smetane

Dokaj nenavadnega dogodek se je pripetil v soboto 10. januarja okoli 16. ure v Šikolah pri Slovenski Bistrici. Voznik tovornega avtomobila Drago Kastelic (21) iz Ljubljane je na tovornjaku peljal tri plastične balone v katerih je bilo 6465 litrov sladke smetane. Smetano je naložil v ptujski mlekarni, namenjena pa je bila ljubljanski mlekarni, kjer naj bi iz nje

Razen tega so miličniki zabeležili hujši požar v Stogovcih, kjer je zaradi človeške nepravilnosti v celoti zgorelo gospodarsko poslopje s 30 tonami sena in 10 tonami koruze. Škodo ocenjujejo na okoli 200.000 din. Od dogodkov naj omenimo nekaj manjših tatvin in vlome v osebne avtomobile. V tem tednu pa so miličniki zabeležili tudi dva samomora razmeroma mladih ljudi.

naredili maslo. Ko je voznik pripeljal v Šikole se je iz do sedaj še nepojasnjenega vzroka sprožila hidravlika, ki je prikolico nagnila v levo. Ko je voznik to opazil je bilo že prepozno, kajti vsi trije plastični baloni so padli v jarek, kjer so se razbili. Pri tem je stekla tudi vsa smetana. Škodo ocenjujejo na okoli 300.000 din.

-OM

Red dela z rdečo zastavo Jožetu Kodeliču

Popolna tišina na slavnostni seji skupščine občine Slovenska Bistrica in vodstev družbenopolitičnih organizacij v dvorani-telovadnici OŠ v Laporju, ko je Ladislav Cvahte prebral obrazložitev za Jožeta Kodeliča, na podlagi katere mu je Predsedstvo SFRJ podelilo Red dela z rdečo zastavo.

Jože Kodelič je sicer upokojen pripadnik JLA, vendar upokojitve praktično ne čuti, saj je izredno prizadeven, poln zagnanosti za uresničevanje ciljev pri graditvi samoupravne socialistične Jugoslavije, zlasti aktiven pa je pri ohranjanju tradicij NOB in pri izpopolnjevanju sistema SLO in družbene samozaščite. Mnogo svojega delovnega časa pa posveča razvoju krajevne skupnosti Črešnjavec, kjer živi in kjer je med ljudmi v okolju izredno priljubljen.

Odliskovanje mu je izročil Mihael Špindler, predsednik SO Slov. Bistrica. To je eno najvišjih priznanj, ki jih je Jože Kodelič prejel doslej. Visoko državno odliskovanje pa mu bo spodbuda, da bo enako delaven in skromen ostal še naprej, tak kakršnega poznajo prebivalci bistriške občine — od Pohorja do Haloz.

Viktor Horvat

POSEZONSKO znižanje CEN TEKSTILNEGA BLAGA IN ŽENSKIH TORBIC

V prodajalnah

TEKSTILNA HIŠA MERKUR, DOM, BISERKA, ZVEZDA, JASMIN.

do **40%**

Izkoristite možnost ugodnega nakupa

od 15. januarja do 15. februarja

emona

ptuj

merkur

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik FRANČIČEN, odgovorni urednik FRANC FIDERSEK, tehnični urednik STEFAN PUŠNIK. Uredništvo in uprava Radio-Tednik, telefon (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 250 dinarjev, za tujino 350 dinarjev. Žiro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer Maribor. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

DOMAČA RAST

PRILOGA TEDNIKA
PTUJ
8. oktober 1981
LETO IV
ŠTEVILKA 2

ANDREJA SABATI

Drobtinice

Začnala se je jesen. Nagnita in zrela jabolka so padala z dreves, tu in tam je ležal porumeneli list na vlažnih tleh. Govorili so, da je to leto lepa jesen. Življenje je teklo svojo pot, ljudje so živeli tako, kot so bili navajeni. Mladina se je z notranjim nemirrom pripravljala na zimska dogajanja, starejšim pa je ta jesen pomenila prav toliko kot sredo, ki pride za torkom. Takrat pa je prišel v vas človek, ki je zbudil njihovo pozornost. Nič posebnega ni bilo na njem, le to, da je bil novinec. Najprej so ga zapazili otroci, nato pa so tudi odrasli začeli šušljati in ga vnašati v vsakodnevne pogovore. Postrani so si ga ogledovali, ga opazovali, nekateri so ga celo zasledovali. A kmalu so se tudi njega navadili, ni jim bil več zanimiv, omenjali so ga le toliko, kot vse ostale. Življenje je teklo svojo pot, ljudje so ponovno živeli tako, kot so bili navajeni. Nagnita in zrela jabolka so še popadala z dreves, vlažna tla so bila prekrita z rumenim in rjavim listjem.

Kadar sem sam, sem lep. Takrat sem tudi vesel in žalosten. Žalosten sem zato, ker sem lep in vesel zato, ker sem sam. Kdaj sem sam? Takrat, ko ni nikogar

doma? Sam sem tedaj, ko zaprem oči in me za polovico sekunde omami čudna vrtoglavica. Tudi takrat sem sam, ko ugašam luči in ne poznam nikogar, ki bi mu lahko telefoniral.

Zadnje čase ne maram primerno glasne glasbe. Biti mora zelo tiha ali pa tako glasna, da se v njej zgubim.

Ko sem sam, se pogledam v ogledalo. Ker ugašam luči, vidim, da sem lep. Zato sem žalosten, kaj je boljše, biti grd in vesel, sam in žalosten, vesel in lep ali žalosten in lep? Najboljše je biti dojenček. Tak, ki se dere, kadar ni po njegovi volji. Življenje je pred njim, ukroji ga bo tako, kot bo ga hotel. Zelo srečen je tudi starček, ki zadovoljen podoživlja (spomine) preteklost. Ve, da ne bo dolgo, ko bo letel k počitku, pa vendar noče umreti.

Teta Mima bo decembra stara 90 let. Oktobra ji je umrl mož. Zdaj je čisto sama. Zjutraj vstane, čaka negovalko, da jo umije in obleče, nato skuha in pomije, se vsede v gugalnik in čaka na večer, da bo šla spat. Ko se bo zbudila, bo prišla negovalka in jo oblekla. Zadnjič mi je dejala: „Našo sosedo je včeraj zadela kap. Veš, najbolj se bojim, da bo lepega dne, enako tudi z menoj.“

Jesen v gorica

Likovni krožek OŠ Hajdina

VESNA REČNIK

»Bila je majhnost v nemem pričakovanju mlade breze sredi hladnega objema zimskega sonca«

Sredi pepelnate jeseni čutim, kako ponika vame nežna melodija časa; breze šepetajo v objemu razcvetelih melodij, ko utrinjajoča misel srebrne sledi kozmosa drsi v naročje materinih sokov; in zavem se najmanjšega atoma lastne »biti« . . .

Teci po zasneženih poljanah skozi iglaste melanholije večera; poigravaj se s kodri luninega naročja; ulovi mavrico žuborečih oči; in sanjaj pravilico srebrnolisastega odseva vesoljnih oceanov . . .

Ko pronika v prostorsko dimenzijo rojstva se te dotika s svojimi brezmadežnimi rokami in se počuti kot Eva ob spočetju novega življenja . . .

Tvoji mehki valovi sporazumevanja jo božajo kot megleno sapo dišeče narcise in zdi se ji, kakor da bo vsak hip obstala v neobstoječem . . . Boji se te »dete« v ogledalu lastnih prevar; kako naj te ogoljufa za bele lokvanje, ki se darujejo pomladi . . . ? S kakšno pravico se v tvojem imenu odreka Lazurnim oceanom očetovega naročja . . . ?

Kako naj ti prikroji menjavanje letnih časov v jeseni . . . ? Stopa VT toploto vajinega azila njenih misli vate prepletene . . . Jo slišiš kako roti Boga lastnega jaza, da ulovi eno seme, eno samo seme . . .

Porumenelo in padajoče VP prepada neizhodnosti vajine usode . . . !?!

Med belimi brezami v senci noči
jočejo sanje nad tokom življenja . . .
Mokre poti, v ogledalu dežja,
ugašajo sonca v razprtih očeh . . .
Solze poljubljajo telesa šepet . . .
Ustnice srkajo poslednje sokove . . .
Metulji pa umirajo v soju svetilk . . .

Drevored sanj
sence se ljubijo v krošnjah dreves
meseca sij
svetloba ljubkuje hrepenenče dlani
odprte poti
koraki odmevajo
narava molči
drevored sanj
ljudje pa se zmeraj beže pred seboj
ljudje pa se zmeraj beže pred nočjo
jesen je kakor najlepša pesem odhajajočega življenja . . .
Kadar prihaja
šepetajoča in nežna
se mi zdi, kakor da vstopam v drevored sanj.

Minili so časi,
ko smo upali ljubiti med
soncem in travnato poljano;
kakor, da bi preklete noči s tem nehale biti
tako težke in dolge . . .
Kakor, da bi se zavedeli da nismo samo »mi« tisti
z izvornim grehom . . .

Vsak
izmed nas in celo vsak po svoje
je zaznamovan . . .
Vsi
smo le krinka usode
v valovih časa;
kapljica omame
v kupolah barv svetlobe,
in hrepenenje miru je le umik v sfero lastnih laži!
»rojevamo«
za poezijo dežja jokajočega
nad življenjem na zemlji;
za tiste majhne stvari, ki so se nam
zdele tako lepe pomembne . . .
da bomo srebrne zvezde njihovega vesolja
posejali v otrokove oči . . .
Kajti, minili so časi,
ko se je po arteriji človeštva pretakala nam tuja kri
kajti, sanje bi umrle brez tistega prvga nežnega
dotika materinih prsti . . .

ANITA KATANEC

Oprosti
zemlji
življenje

oprosti
soncu
kosti

oprosti
materi
trpljenje

bodi srečen

pride
noč
z
dolгими
rokami
v

žepih
sprehajajo
se

vampirji

včerajšnje
pravljice
so
danes
res

tam

nekje

prazne

stene

živijo

življenje

tu

nekje

polne

stene

živijo

smrt

nikjer

pravilne

razporeditve

smeha

ob

odprtem

gnilem

zobu

smrti

že

nova

šala

BREDA SLAVINEC

Pesmi

Trepet vetra ob oknu
da se poljubijo
pajčevine v kotih.
In ko bodo
legle trave na polja
jih potopim s telesom,
da bomo eno.
Silhueta sekunde
se razteza
čez obok rdečega obzorja
odvrkla bom
suhovo vejo
v to čudovito tišino
da znova vzklije.

Preveč bučni so koraki
da bi jih slišala
in golobi odhajajo
umirat v gradove sanj
nežnih deklic
v unitih polknicah

rastejo narcise
da ne bi jokal berač
ob pesmi citer
ki ob zgodnjem mraku
lega k oknu (pesem)
In neprespan krčmar
pometa suho listje
pred vrati.

Trop dirjajočih konjev
v dolg, dolg neslišen dan
ob trepetajočih vejah
pozabljenih jasminov
šelestijo vzdihni
po nasipu
se plazijo grive
trave kot potne dlani
objemajo kopita
tresoč pogled
nazaj
v zraku obstoji
drobna silhueta sonca
in njem odsevajo
plavajoči hrbiti
črnega sija.

Tihota starih mlinov
ob pretečenih bregovih
vabi v sanje.
Razpet zvok
otožne vodne solze
ki je stekla
po mlinskem kamnu
in zarezala
v meglen mokrotan dan.
Bledo ivje
jutranjih razmišljanj
razbolele starke
ob hladnem ognjišču.
Le grenak nasmeh
uvele roke
se je dotaknil
neskončne sivine.

Beseda na koncu poti
in še nešteto besed
vklesanih v obzorja
Sončna božanstva
jih vsrkajo
v tanke prosojne lističe
časovnih vrb
ob starih pozabljenih vilah.
Pobiram jih
iz blatnih ribnikov
in sušim z ustnicami.
Vedno bolj prazne so
čase cvetočih makov.
In jaz ostajam
za vsem tem
v neskončnih drevoredih
iskajoča bele nedolžnosti.

V zametih se podijo drevesa
na dlaneh
se presvibajo listi
koraki tonejo.
Za ledenimi okni
sence beže
kri šipka
blaži brazgotine.
Veter je nanosil
stopinje.
Nikogar ni
le vonj po kadilu
se ovija okoli
starih svečnikov.

Sam, čisto sam . . .

Foto: Ivo Ciani

MARINKA ROŠTRAK

Vozel

S pisanim
vozlom zemlje
se dotaknem
kamna.

Ponavljam
pozabljene besede,
ponavljam kamenje.
V zemljo sem
vpletla
tvojo razdaljo.
Pisani šop zemlje
sprejme ljubezen roke.
Vendar
ne odpre kamna.
Tokrat se
posmehljivi molk
spremeni
v uro čakanja.

Muzikant

Foto: Ivo Ciani

Taize I.

Povsod neskončnost poti.
Večeri so upihnnili
trajanje
z dejanjem konca,
s slamo v očeh
smo pozabili
misliti življenje.
Živelo je samo
brez misli name,
tudi jaz
brez misli nate . . .
pustilo nam je tam,
kjer smo nehali biti to,
kar želimo
in smo živeli,
kar znamo.

Taize II.

Gozdovi so spredli
svoje niti med lase,
pšenica me čuti
z glasom suhe vode.
Vračam se k izvoru rojstva,
k otroku
pred spočetjem . . .
nikogar ne oplodim
z besedami
ali z molkom,
nihče me ne more oploditi,
edino skrivoma
padajo besede
ali misli
z vonjem polja v prsi,
da jih posrkam
in rodim
izpaznjen klas.
Dajte mi vode,
suša solz
lahko uniči moj jok.

Pigalle

Če se najem mesa,
da se ranim,
potopim roke v telesa
v ogledalu,
da se slečem
se ponudim,
razžalostim,
da počakam na ljudi.
Kako smo razgaljeni
sredi ulic.

Križanje

V skrinji noči
izgubijo lasje glavo.
Zavozlane ustnice
odpuščajo dnevu
votle zvezde.
Prekrižajo se telesa
v dar pozabljenja.
Samota bližine,
kruhove sredice,
objemi boječih lic
rodijo naplavine reke.

Znova

Hodniki strahu
za umrlimi cvetovi
vodijo v neznano
k ljudem
z bogastvom
peska na mizah.
Škripanje vretenč
kriči v samoto
na pečlju.
Vsak dan
umre nov jutri.

Kartazma

Ne poznam kali,
tleče v krikih kač.
Morajo biti tudi ljudje
v noči brez sebe,
ko so pobili vse zakone
skrivalnic.
Morajo biti odtisi rok
v zemlji,
ki grejejo nastajanje smisla
in skrhani noži
se morajo očistiti
v vodi rojstva.

Počitek

Rušim prazen dotik.
Ko sežem med obraze,
ptice papirnatih igranj,
ko ladje potopim
in obrišem prah
ostanem s sabo.
Neznano obleži
v kopicah besed.
Diši po življenju.

**Sužnji
ali krotileci**

Zemlja me ni sprejela
z mokrim pričakovanjem rešitve,
rože sonca
so pognale
v spominih ljudi,
mladosti,
kesanj starcev
se oglašajo ptiči
novega strahu
prepuščeni volji.
Na treh koncih sveta
stojimo vsaksebi,
obrnjeni z očmi navznoter,
samo roke
na treh koncih sveta.
Jok . . . ker se zgrešimo
Jok . . . ker se najdemo le z dotiki
Jok . . . ker smo
ker živimo na treh koncih sveta.
Jok krotilcev daljav . . .

VESNA STOJANOVIČ

Dež

V tej noči razigranih otrok
si odšel
v veter zapisal besede:

Če prideš nekoč

ne odpiraj dežnika
poglej roje v nebo
in pusti
da drstijo po tvojem čelu
te božanske solze.

ISABELLA BREGANT

Neznanka F

Moja najljubša neznanka F.
Pred teboj se lahko skrivajo vsi x in y,
vsi t, z in ostale majhne, nepomembne, zoprne,
suhoparne, vsiljive neznanke.

Ta F me spominja na polne zelene oči,
ki so se mi nekega peška
vtisnile globoko v spomin

IVICA FUS

Ogorek

Ko me prevzemajo ideje brezvezja,
se zavem,
da sem človek.
Šele sedaj zvem,
zakaj ljudje živijo.

Povsod se vije dim cigaret,
ki ugašajo in se prižigajo druga za drugo.
Šele sedaj spoznam,
kakšen je moj cilj.

Vse življenje jo iščem,
pa vendar jo še prekmalu srečam.
Vse življenje me spremlja,
pa vendar je ne poznam.
Včasih jo kličem,
v svoji pravi podobi pa pride le enkrat.

Enkrat se z njo v eno spojiš,
in takrat veš,
da je to tisto,
čemur pravimo smrt!

Ivica Fus

Luč

meglina je luč.
meglen je dan.
oko je stekleno.
roka je trda.
usta so nema,
obraza pa ni . . .

Krog

vrtilim se v krogu.
krog sanj,
smeha.
vrtilim se
med mrtvimi,
smehom,
smehom brez glasu,
smehom,
ki joče.

Idila iz Haloz

Foto: Ivo Ciani

Vesna Rečnik

«Kolikokrat so se rojevala jutra, ko si padal skozi tople
valove sožitja»

Kako čudna je žalost v duši pričakujočega življenja . . .
kakor, da bi bili zaman vsi tisti nemi dnevi zadnjih jesenskih
melanholij;

Med nežnim ihtenjem ujetih večerov padajo cvetovi molka
v otrokovo naročje . . .
Srebrne sveče skrivoma ugašajo, da valovi harmonij zvene
kot mol napete strune . . .

Prelivanje barv se pa zdi odprta slika v neskončnosti beline;

Ko ob nočeh molka zrem v mesečev sij izvirajoč izza gora se
zavem svoje podobe v ogledalu . . .
In samotni popotnik se ljubi v vijolicah;

Plesala je med hrepenečimi vonjavami rože malega princa
in se pretihotapila v njegove sanje tako nenadoma in tako tiho,
da so še ptice zaupale njeni izpolnitvi;

Pod večer;
Ko duše poljubljajo svoje obraze,
ko se utrinjajo zvezde
in ko mesečevi otroci zaspe v naročju oblakov;
odplavajo sanje v odprte dlani skrivnostnih dežel . . .

Križ na vrhu skale zre v vzhajajoče sonce,
ciklame sejejo svoje vonjave v zmedenosti letnih časov,
pomlad pa pozvanja, kakor da bi pozabila na življenje
svojih začetkov cvetenja;

Začelo se je prav tako nenadoma kot se bo končalo . . .
Stopal si skozi mreno dialektike v atomskem hipu svojega
gibanja, v samotnem kozmičnem prostranstvu sodobnosti.

SANDI GRANDA

Sanje

Sanjal sem čudovite stvari
videl sem
poročni spreved brez godcev
pogreb brez krste
in tebe v beli halji
na oblaku.

Rdeča vrtnica v tvoji roki
trnje in kaplje krvi,
ki so zbudile me v oči
videl sem lilijo belo
Marijo z družino
in ovce na paši.

Sanjal sem,
da sva sama nad oblaki,
da ni sveta okrog naju,
da ni sive vsakdanjosti
le rdeče je bilo
rdeče kot ljubezen
rdeče kot revolucija
rdeče kot tvoja kri
kot tvoje oči
po neprespani noči.

Tudi ponoči

Ko si Dan obleče črn plašč
s svetlikajočimi gumbki
in ga preganja hlad,
mu pravimo Noč.

Tokrat vse umre,
le jaz bedim
— z mano je

Ljubezen

Ta prečudovita bol
me noče pustiti,
venomer je z menoj.
Ni skrita v najtemnejšem kotičku mojega srca,
temveč sem vsa njena
in s tem tudi tvoja
le tvoja, tvoja, tvoja, tvoja . . .

IRENA

Če rečem

Če rečem, da sem zaspana
se nisem zlagala.
Če rečem, da sem še mlada
se nisem zlagala.
Če rečem, da nisem zatrapana
sem se pošteno zlagala.

29. nadaljevanje

To spoznanje je rodila civilizacija. Tako je živel pračlovek in ginil, ko je umiral v boju za življenje preden je prekorajčil vrhunec življenjskih moči. Z dozorelim razumom in nabranimi izkušnjami pa premagajo človeka sile, ki so mu bile dotodaj neznanne in ga popolnoma usmerijo v zavestno življenje, katero teče, kakor deroči hudournik z gore med neumakljivimi čermi nepremagljivih skal.

V občutku odgovornosti za nadaljnje življenje se dan za dnem srečuje z novimi skrbmi in počasi tudi z bojaznijo pred smrtjo. Cimbolj se poglablja v starost, tembolj si išče pomoči in se mnogokdaj v pritajenem obupu zateka tudi veri v naročje. Toda ni nujno, da bi to bilo kaj slabega, je pa brez dvoma dokaz, da je življenjska sila bitja strta. Končno pa je vera v svojem bistvu hči svetovnega nazora pravtako, kakor vsak drug odtonek posvetnega političnega usmerjanja. Medsebojna nasprotovanja so povsem neumesna in neutemeljena, saj vsi stremijo za dobrim, le poti so različne. Izmaljenjenja pa so v obeh taborih možna.

Iskanje izhoda v zdravilnih ali pa v veri ni bistveno različno, verjetno pa je zadnje plemenitejše. Igorju ni bilo potrebno ne eno ne drugo, bil je še mlad in neiztrošen. Četudi prizadet po težkih udarcih v mladem življenju, je bil odločno usmerjen v bodočnost in je zato krizo boleznih preživel, kot da se ni zgodilo nič nenavadnega. Niti se mu ni zdelo vredno o tem razmišljati in govoriti.

Pogrešanje matere, na katero je bil zelo navezan, ga je mučilo vedno bolj. Otilija je obiskovala mamo skoraj vsak mesec in bila je že toliko odrasla, da so se v njej prebujala tudi že drugačna čustva individualnega življenja, pa je tako nekaj lažje prenašala odsotnost staršev. Mlajša Marija se še ni popolnoma zavedala opustošenja, ki je nastalo v družini z izgubo matere.

Želja po dolgem času zopet videti ljubljeno mamo je postajala iz dneva v dan bolj neutešljiva. Igor je prezgodaj zorel v svojih razmišljanjih in uveljavljanju lastne volje. Brez posvetovanja s starejšimi je sklenil odpeljati se na obisk k materi. Vsi so temu nasprotovali in pomislekov je bilo mnogo.

Rednih vlakov za civilne potnike ni bilo. Vozili so večinoma sami vojaški transportni vlaki. Posebno na progi med Dunajem in Trstom, ki je bila najbolj direktna povezava med severno in južno avstroogrsko fronto, je bil vojaški promet zelo zgoščen. Ob času večjih ofenzivnih napadov pa je bil navadni promet včasih tudi popolnoma ustavljen.

Taka izradna stanja so nastajala povsem nepričakovano. Takorekoč čez noč in popotnik je lahko običjal bogve kje daleč od doma. Poseben pomislek pa je bil neznanje tujega jezika. Toda Igor, tedaj, star že petnajst let, je bil sodeljavec in zakoreninila se mu je misel, da o svojih zadevah sam odloča.

Gospodinj stana napeljal nekaj skromnih dobrot, ki si jih je bilo treba odtrgati od ust, da bi razveselili mamo in jo potolažili z domačimi darili. Malo sladkega peciva, suhih češpelj in krehljev, pa še steklenico ribizovega soka in na vrh pol hleba kruha, da je bil zajetni nahrbtnik poln.

Otilija mu je napisala na listek naslov, nekaj stavkov posebnih vprašanj, ako bi se kje kaj zataknilo. Tudi številke cestne železnice je imel napisane. Najbolj važna je bila tista, ki ga naj pripelje od železniške postaje do glavnega križišča cestnih železnic na velikem Jakominijevem trgu. Od tam dalje je bilo lažje, ker je en voz pripeljal naravnost do klinike in ni bilo treba prestopati. Prositil pa po tuje je znal in tako je bilo treba samo pokazati na listku zapisano vprašanje.

Bil je še zimski čas in dnevi so bili kratki. Ko se je dobro zdanilo, je Lenčka zapregla, naložili so natrpan nahrbtnik in zdirljali na železniško postajo v maminem trgu.

Četudi je bil vojni čas, vlak ni imel velike zamude. Dva osebna voza sta bila določena za potnike. Na vlaku je bilo sicer zakurjeno, toda ne dovolj, ker je nekje pod vozom z glasnim piskanjem uhajala para. Igor se je še bolj tesno zavil v pelerino, ki je bila njegovo edino toplo zimsko oblačilo. V velikem vagonu je bilo natrpano ljudi.

Potniki so govorili večinoma nemško in madjarsko, pa tudi nekaj hrvaščine in slovenščine je bilo slišati. Igor se je spomnil sestrinega navsveta: »Čim boš stopil v železniški voz, takoj prisluhni pogovorom in izberi si najbolj primernege med potniki, ki ga boš lahko povprašal za nasvet, ako bo potrebno!«

Po tem navodilu se je Igor ravnal ves čas svojega potovanja. Do prvega velikega železniškega križišča je šlo vse po sreči. Sedel je na sedež na klopi ob vzdolžnem hodniku blizu vrat, ki je bil še prazen.

Potniki so se še malo stisnili in prisledla je kmečka ženska, ki je tudi vstopila na isti postaji. Zgovorna potnica je takoj ogovorila Igorja, odkod kam in čigav da je. Ko ji je vse obrazložil, se je zelo začudila, kako da si upa sam na tako dolgo pot in še v nevarnem vojnem času. Hitela mu je povedati, da mamo dobro pozna, da sta bili celo sošolki, da je zvedela za njeno nesrečo in je naročila, da naj jo pritrčno pozdravi.

Že na križišču je nastala zmešnjava in Igor, ki se dotodaj še nikdar ni vozil z vlakom, je bil znane potnice zelo vesel. Kmalu so razglasili, da je ukinjen vlak, s katerim sta nameravala nadaljevati potovanje. To je pomenilo čakanje za

nedoločen čas, ki se je včasih zelo zavlekel, preden je prispel vlak s priklopljenimi vozovi za civilne potnike.

Nestrpnega čakanja ni hotelo biti konec in minilo je že pol dne, a pravega vlaka še ni bilo od nikoder. Bilo je megleno oblačno vreme in kljub poldnevemu času je mraz pritiskal, da so bili prsti tudi v toplih rokavicah krepni. V čakalnici je bilo komaj malo bolje in bila je bolj zatoхла, kakor pa topla, pa sta se raje sprehajala po peronu. Od snega premočena obutev jima je zmrzovala na nogah in morala sta strumno stopicati, da jima ne bi noge otrpale od mraza.

Počasi se je oglašil še glad. V vojnem času so restavracije ponujale samo prazen čaj, skuhan iz domačih zelišč, navadno iz robidnega listja, ki so ga takrat šolarji morali skupno z učitelji nabirati za vojsko. Kaj boljšega za pod zob ni bilo moč dobiti. Bil je pač topel napitek brez okrepljene vrednosti, sladkan kvečjemu z umetnimi sladili. Zato so potniki poleg ostale prtljage nosili s seboj tudi še malice.

Umaknila sta se v čakalnico. Igorju so iz previdnosti naložili v poseben zavitek brašna za cele tri dni. Sopotnica se je nameravala po kratkih opravkih takoj vrniti domov in ni imela malice. Igor sicer ni bil vajen kake posebne družabnosti. Ko pa je videl, da krajanka nima

potniki, ki so na nagnetenih vozovih iskali vsak svojo številko.

Isto je počel tudi Igor, pa ni mogel dolgo zdržati. Nahrbtnik je bil pretežak. Na useko snega kupa je položil nahrbtnik in sedel nanj. Nestrpno je opazoval pogostne vozove, ki so prihajali in odhajali z vseh smeri. Zanj je bilo mnogo težje tudi še zato, ker ni vedel niti odkod pride njegov voz, ne v katero smer se bo odpeljal. Največja zabloda pa je bila v tem, daje ogledoval napačne številke, namreč tiste, ki so označevale serije voz, ne pa smeri in proge, po katerih so vozili. Tako je potratil mnogo časa in že je obupaval. Bile so same visoke številke, po več sto in tudi čez tisoč. Že mnogokrat so se naložili vsi potniki, ki so čakali na križišču.

Do kosti premražen in obupan je stopil do na videz najskromnejše ženske s pisano ruto na glavi. Iz izkušenj svojega mladega življenja je vedel, da so ženske z rutami na glavah Slovenke, one s klobuki pa tujke. Tako je pač bilo pri njih na Rogu.

To žensko je nemeneč se za tujino nagovoril v svojem materinem jeziku in ni se varal. Sreča mu je pomagala iz stiske. Odgovorila mu je po domače. Pojasnila mu je, da ima napisano pravo številko, toda daje opazoval narobe. Moral bi bil gledati številke na strehah, ne pa na podnožju.

Franjo Brumen

Zamujena življenja

(Biografski roman petih rodov)

popotnice, ji je hitel ponuditi prigrizek. Skupno sta pospravila dobrrote in to ju je še bolj povežalo in lažje sta prenesla zopnost čakanja.

Vlak z južne strani je privozil pozno. Sopotnica je menila, da bi bilo skoraj bolje vrniti se nazaj proti domu. Tako bi verjetno tudi storila, ako bi se ponudila prilika. Toda v tisto smer so bili vlaki še bolj redki. Kadar pa je prišlo do zagate zaradi večjih potreb na važnejših progah, so vlake enostavno ukinili.

Sopotnica je bila za neizkušene Igorja malo v skrbeh, pa mu je svetovala, da naj jo počaka, da se bosta skupno vrnila domov, ko bi ona opravila svoje opravke. Igorju naj bi prometnik prekinil vozovnico, da bi jo brez škode lahko uporabil prihodnjič. On paje vztrajal: »Če sem prišel že tako daleč, bom nadaljeval potovanje. Rad bi videl mamo in ji izročil pripravljeno, ki bi se sicer pokvarilo. Morda se me bodo kljub pozni uri usmili in mi dovolili obisk. Če pa ne bom uspel noč, bom prečul noč na postaji in bom poskusil jutri zjutraj!« Je povedal Igor s tresočim glasom in v očeh so se mu pokazale solze.

Dobra znanca je uvidela, da ga ne bo mogla odvrniti od naklepa. Mali možak je dobro preračunal. Podpirala ga je misel, da bi gospodinja sestra njegov neuspeh izkoristila in ga obrnila v podporo svojih prvotnim pomislekom in tako on verjetno ne bi nikdar obiskal mame, kar je bilo trenutno njegova največja želja. Zato je moral s tveganim pogumom naprej.

V zadnjem večjem mestu na slovenskih tleh sta se poslovila. Domačinka mu je želela srečno pot in izstopila, vlak pa je nadaljeval pot proti severu. Domače govorice je bilo čedalje manj, dokler končno tuj jezik ni popolnoma prevladal.

Igor je razumel let u in tam kako besedo, ker so potniki govorili drugače, kakor pa jih je v šoli učil njihov domači učitelj. Včasih so mu nekatere besede tako čudno zvenele v ušesih, da bi se najraje na glas zasmeljal. Narečje štajerskih hribovcev se zdi tujcu smešno.

Noč je hitro legala na zemljo in še daleč pred postankom na končni postaji so se prižgale lučke v vlaku. Ko so izstopili, je bila že pravcata tema. Številni potniki so se vsuli iz postaje na razsežno ulično ploščad. Ljudje so navalili na vagončke cestne železnice, ki jih je stalo mnogo pred postajo.

Igor je kmalu uvidel, da si bo treba pomagati s pisanimi navodili in hitro je pokazal ženski, ki je stala v bližini, prvo vprašanje »Jakominijev trg?« Ne da bi odgovorila, ga je potegnila za seboj v voz in ko so se pripeljali na trg, mu je velela izstopiti. Igorju se je zdelo čudno in tuje, niti povprašala ga ni ne odkod, ne kam. Ravnala je z njim, kakor s prtljago in to ga je zelo prizadelo. V srcu je občutil tesnobo in hladnost tujine. Stiskala ga je dušiča osamljenosti in prvič ga je zaskrbelo.

Že drugo leto zapored je zima nasula toliko snega, da ga niti v večjih mestih niso mogli pospraviti z ulic in na trgu so bile v napatje velike grmade stlačene in umazane snežne brozge, ki je ponoči zmrznila. Okoli teh kupov in med njimi so se cepetaje gnetli premraženi

Kakor da bi se mu bil odvaljal kamen od srca, je Igorju odleglo, ko je slišal domačo besedo. Zdelo se mu je, kot da bi se bil potapljaj, pa mu je nekdo pomolil roko rešitve.

Neznanki se je fantiček zasmilil. Pustila je svoj voz mimo, da bi se podrobneje pogovorila z njim in da bi mu pomagala. Razložil ji je nesrečo z materjo in ni mogel zadržati solz. Zajokal je skoraj na glas.

Ženska je na kratko utihnila, potem pa je rekla: »Mislim, da noč, ne boš mogel opraviti svojega namena. Čas obiskov na kliniki, posebno na živčnem oddelku, je strogo določen. Če pa si odločen vseeno poskusiti; morda naletiš na dobrega človeka, potem si zapomni!«

Na levi roki je začela preštevati prste in to še enkrat ponovila, potem pa nadaljevala: »Spravila te bom na prvi voz, ki pripelje naravnost pred glavno poslopje bolnišnice, ki jo iščeš. Ko bodo ljudje sedmič izstopali, tisto je prava postaja, kamor si namenjen. Precej odmaknjeno od ulice boš na prostem ugledal mnogo velikih poslopj. Po široki razsvetljeni aleji boš prispel do glavnega vhoda. Če ti noč, ne bo uspelo priti do mame, potem poišči s stražarja na ulici, pokaži mu naš naslov in poprosi ga, da te popelje do nas. Pri nas boš prespal in bomo jutri obisk skupno opravili. Tako bi bilo zate najbolje, ker te je prehitela noč, ne poznaš kraja in ne razumeš nemškega jezika.

Tako sta končala pogovor in izročila mu je star pisemski zavitek, ki ga je vzela iz ročne torbice.

Še malo sta počakala in že je prihajal prvi voz. Poslovila sta se in Igor je vstopil. Dobra neznanka mu je želela srečo in na svidenje. Bila je skoraj trdno prepričana, da bo fant še tisto noč njihov gost.

Prijetno naključje je Igorja dobro pomirilo. Skoraj da je postal samozavesten, češ tudi sam se vem preriniti in končno povsod najdeš dobre ljudi. Skrbno je spravil pisemski zavitek z naslovom v notranji žep suknjiča. V isti žep, kjer je hranil denar, naslov je bil noč, zanj enakoveren.

Bil je globoko zamišljen, le cviljenje z zamrznjenih tračnic ga je dramilo. Voz se je ustavil prvič, drugič, tretjič in končno sedmič. Postaje je pazljivo prešteval. To je bil njegov edini kašipot. Zunaj je vladala tema in samo številne lučke so bežale mimo zaledenelih oken. Z njim so ostali proti koncu samo še trije potniki in na sedmi postaji nihče ni vstal. Igor je hitro pograbil nahrbtnik in izstopil.

Pred seboj je zagledal planjavo, na njej sklop velikih poslopj in široka razsvetljena kostanjeva aleja je vodila naravnost do največje stavbe, ki je bila posebno močno obsvetljena. Zdelo se mu je, kakor da že vse to dobro pozna. Kakor da bi pred nedavnim bil tukaj. Kot najpodrobnejšo sliko si je vtisnil v spomin pritrčen opis neznanne ženske.

Hitri korakov se je pognal po aleji. Počasi pa so mu noge postajale težke kot svenc. Kakor da bi bil utrujen. Pa ni bil. Čedalje bolj

živo je začel misliti na mamo in na vse, kar je dobrega in hudega doživel z njo...

Naenkrat je stal pred glavnim portalom. Ustavil se je. Nekaj mu je popolnoma zavrlo korak. V srcu ga je stisnilo. Hrepenenje in o enem strah pred materjo! Trenutno je v njegovem spominu oživela groza tistega strašnega večera, ko je zbegani materi utekel skozi okno v noč.

Nepremagljiv strah mu je prešinil misli. Kaj če bi našel mamo še vedno v podobnem stanju! Kaj če bo srečanje na samem! Kaj če se bo mati maščevala nad njim, ki ji je preprečil strašni naklep!? Od tiste noči dalje nikdar več ni upal biti niti za trenutek z njo sam, čeprav jo je neizmerno ljubil.

Obstal je pred veliko porto. Zdelo se mu je, da ne bo mogel naprej. V njegovem srcu in mislih sta zaključevala in se tepla dva nasprotujoča si čustva. Dosedaj je prevladovalo hrepenenje po materi. Želja zopet jo videti in objeti se je borila z grozljivim strahom, ki je vstal v njegovem spominu sedaj, ko bi naj stopil pred njo. Ni hujšega trpljenja, kakor bati se tistega, ki ga najbolj ljubiš...

Opogumil se je. Na cilju ni mogoče odnehati. Potegnil je za ročaj zvonca, kakršni so bili nekoč na starih portalih. Prodiren glas ga je znova uplašil. Kaj bo?

Kmalu je zaslišal trde korake po hodniku. Zaškrtalo je v veliki železni ključavnici in že je stal pred njim v belo oblečen mož. »Was wuenschst du, Junge?« Igor ga ni razumel, a vedel je odgovoriti. Najprej je povedal svoje želje v svojem jeziku. Ko je videl, da ga mož ne razume, je zajokal in ponovil: »Moechte meine Mutter besuchen!« Povedal je, kakor ga je sestra doma naučila.

Vratar je malo pomišljal, potem pa mu z zamahom roke pokazal, naj počaka. Vrata so se zopet zaprla, zaklenil jih je in Igorja je še boj zaskrbelo. Ni vedel, kaj bo čakanje prineslo. Mož v belem ga sicer ni zavrnil, a siromček ni vedel, kaj namerava. Jokal je in kot neusliščan berač stal pred zaprtimi vrati.

Zopet so odmevali koraki po hodniku. Več kot prvič. Odprla so se visoka in težka vežna vrata in s strežnikom je prišla usmiljenka z velikim belim pokrivalom. Ko je ugledala jokajočega fantička, ni ničesar rekla, objela ga je in prisrčno stisnila k sebi. Zasmilil se ji je. Potem pa ga je tolažila »Nič ne jokaj, dečko! Pogovorila se bova v tvojem jeziku, da me boš razumel in pomagala ti bom.« Zopet se je Igorju odvalil težek kamen od preplašenega srca.

S presekanimi besedami je med jokom povedal, kako se piše, odkod je in kaj želi. Usmiljenka je bila Slovenka, kakršnih je bilo nekoč mnogo po samostanskih redovih.

Pojasnila mu je, da so obiski dovoljeni samo ob določenem času in da bo ob tako pozni uri težko kaj urediti. »Zakaj nisi prišel predpoldne? Ali pa vsaj za dne? Saj bi doma morali vedeti, da ponoči pri nas ni mogoče opraviti obiska!«

Igor je znova zajokal in se trudil pojasniti, kaj se mu je pripetilo na velikem križišču, da so vse potrebno vedeli doma in on da je nameraval priti ob pravem času, toda ni si mogel pomagati iz zagate.

Sestra ga je potrpljala po ramenu in mu pobožala objokano lice: »Vseeno še malo počakaj. Stopila bom do sestre prednice. Dobra je po srcu, morda pa nama bo uspelo. Tudi jaz bom lepo poprosila zate. Počakaj, vrnila se bom!«

Ko so se tretjič vrata odprla, so prišli trije. Prednica je Igorja samo pogledala, nič govorila, prišla ga je za roko in popeljala s seboj.

V prvem nadstropju na širokem hodniku so bile ob steni razpostavljene klopi. Usmiljenka mu je velela odložiti nahrbtnik in sesti. Obe sta odšli in Slovenka se je kmalu vrnila. Odvedla ga je v posebno sobo, ki je bila čisto na koncu hodnika ob kopalnicah.

V sobi je bila velika podolgovata miza in ob njej mnogo stolov. Visoko na steni v kotu je viselo veliko razpelo, ob njegovem vznožju, na posebnem podstavku pa bogat šopek zimskih rož in na vsaki strani je gorela po ena rumena sveča. Tu so usmiljenke imele svoje pogovore.

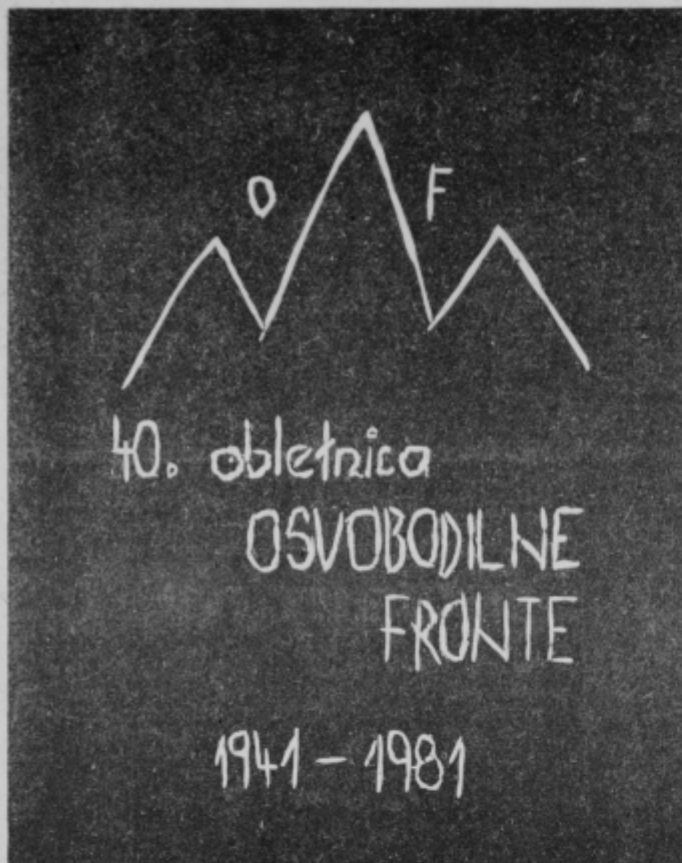
Mati je kakor okamenela stala pred mizo. Ko je zagledala sina, je na glas zaihtela. Hlastno ga je pograbila in ga krepko stisnila k sebi. V njeni gesti ni bila izražena zgolj ljubezen do sina, temveč predvsem odločen protest proti nasilnemu iztrganju iz sredine lastnega doma. Bilo je videti, da se ne zaveda podrobnosti iz nedavne preteklosti svojega lastnega življenja.

Poljubov v ihtenju ni hotelo biti konca. Ne mati ne sin od ganjenosti nista mogla spregovoriti besede. Ko ga je izpustila iz trdnega objema, je usmiljenka rekla: »Sedita in pomenita se, toda ne predolgo, kmalu se bom vrnila!«

Usmiljenka se je napatila proti vratom. Igor se je sunkovito izvil materi iz rok in se pognal za sestro: »Prosim vas, lepo vas prosim, ostanite z nama!« Je vzkliknil in nič več. Usmiljenka ga je razumela. Poznala je družinsko tragedijo, prečutila je tudi bolniške zapiske, znane so ji bile vse podrobnosti. »Če pa tako želite, pa rada ostanem z vama. Bomo se v troje še lepše pomenili!« Jima je pomagala iz zadrege.

Igor se je na mah spremenil. Obraz se mu je razjasnil. Pomiril se je in oči so se mu razveselile. Sproščan se je zagledal v topli materin pogled. Sedaj jo je on objel: »Vsi te imamo zelo radi!«

Nadaljevanje prihodnjič

Likovni krožek OŠ Hajdina

PODAJMO SI ROKE, OTROCI SVETA

Svoboda, bratstvo in enotnost, to vse je v naši državi. Včasih se sprašujemo: ali ne bi bilo lepo, če bi tudi ljudje vsega sveta bili med seboj povezani? Ali ne bi bilo lepše takrat, kadar ne bi bilo nikjer nemirov, napadov, vojn in podobnih grozot. Lahko smo srečni, da živimo v lepi urejeni in svobodni državi. Kaj pa drugi otroci? Živijo v lakoti in od tega tudi umirajo. Mi večkrat mislimo, da bi jim pomagali, zato pa tudi v šoli zbiramo denar za njih. To je le malo, vendar njim veliko pomeni, saj se takrat spomnijo na nas.

In mi! Večkrat pomislimo na njih in želeli bi da bi se otroci vsega sveta združili. Ali bi to bilo mogoče? Da, in še kako! In takrat bi bili zelo srečni, saj bi bili združeni in bi si med seboj pomagali.

Tovariš Tito je bil pobudnik združenja neuvršenih držav. In prav te države so med seboj povezane in imajo vsako leto sestanek. Na sestankih se pogovarjajo o najrazličnejših stvareh, problemih in ugotovljajo, premišlujejo, kaj bi bilo boljše za marsikatero državo. Mi mladina, otroci, smo tisti, ki bomo nadaljevali poti naših staršev. Najbolj pa se bomo držali poti tistih, ki so se borili za svobodo, bratstvo in mir na svetu, med katerimi pa je bil vedno Tito in med tistimi bomo tudi mi. Kolikor bomo mogli, si bomo prizadevali, da bi bili med seboj povezani. In tudi sedaj so v naših mislih močne želje, da bi si otroci vsega sveta podali roke in se strnili v močan krog, ki ga nikdar nihče ne bi mogel razdreti. To si želim jaz in mislim, da bi se tudi drugi strinjali s tem.

Jolanda ZUPANIČ
OŠ Franc Osojnik
Podruž. GRAJENA
7. razred

Srečanje s pesniki

V četrtek, 24. septembra smo se zbrali v Narodnem domu pionirji in mladinci ptujskih šol. Obiskali so nas trije slovenski pesniki: Jože Šmit, Manko Golar in Niko Grafenauer. Pozdravili smo jih s pristrčnim aplavzom.

Najprej so nam predstavili nekaj svojih pesmi. Na vrsti je bil najstarejši. Manko Golar je več svojih pesmi posvetil vnukinji Lenki. Bile so zelo pristrčne in smešne. Ob njih smo se tudi mi razvedrili in nasmejali. Rodil se je v Ljutomeru. Prebral nam je tudi eno prleško. Jože Šmit nam je predstavil nekoliko resnejše pesmi. Preživel je težko mladost. V družini je bilo dvanajst otrok. Živi jih še osem. Najmlajši med našimi gosti je bil Niko Grafenauer-ljubljanska srajca. Tudi on nam je ob svojih lepih pesmicah povedal mnogo zanimivega. Med nami in pesniki je stekel pristrčen razgovor. Mi mladi radovedneži smo postavljali najrazličnejša vprašanja, oni so pa odgovarjali.

Ob koncu srečanja smo jim v znak hvaležnosti izročili skromna darila in se jim zahvalili za prijetno doživetje. Oni so se nam podpisali v spominske knjige. Zadovoljni smo se razšli.

Petra Grdina, 5. r. OŠ Franc Osojnik

JESENSKA PODOBA

V zraku se širi značilni vonj po zadnji košenini — otaviču, ki ga še tu in tam kdo pospravi za zimsko krmo. Na širokih travnikih ukresavajo pastirji ogenjčke, da se ob njih ogrejejo ali pečejo dobrote jesenskih polj in sadovnjakov.

Ob večerih ožive skednji, v katerih se zbira staro in mlado. Ličkanje, delovni obred, ki počasi umira. Ostal bo spomin na nekdanjo jesensko kmečko idilo.

V vinogradih je slišati razposajeno pesem bračev. Listje šelesti pod rokami, brentar odnaša težke brente grozdja, na stiskalnici hrečči vreteno, v kad pa teče sladak mošt. Otroci se podijo po sadovnjakih, polnih sočnih jabolok. Nekateri hite v gozd pod gorico,

kamor jih zvabijo kostanji, ki gledajo iz svojih ježic.

Pod nogami šumi listje, ki ga je jesenski slikar čudovito obarval. Rumeno, rjavo, rdeče, vijoličasto, rjasto! Veverička se podi za orehi, polček se slini po stezi, ježek išče poslastico. Ptice so se vznemirile. Zbirajo se v jate, da odleto v sončne in tople kraje. Polja in vrtovi se praznijo. Polnijo se kašče in kleti, ponos kmečkih ljudi, ki so se vse leto trudili in se razdajali v delu z zemljo.

Jesen, lepa in bogata, počasi umira.

Metka Skofič,
OŠ Gorišnica

V babičinem vinogradu

Jesen je najlepši in najbogatejši letni čas. Gozdovi se prelivajo v čudovitih barvah, ki žarijo v jesenskem soncu. Kmetje imajo polne roke dela. Vsi hitijo in se pripravljajo na zimski počitek.

Najbolj živahno je seveda v vinogradih, kjer brači veselo prepevajo in trgajo grozdje. Brentarji se vzpenjajo po griču in odnašajo grozdje na „prešo“. Tudi tam je polno veselih besed in pesmi. V sode pa se že nateka mošt.

Tudi moja babica ima vinograd, ki je precej velik. Povabila nas je v trgatve. To smo bili veseli! V petek zjutraj smo se brači zbrali na babičinem dvorišču in se na traktorju odpeljali v gorico, kjer so nas že čakali domačini, ki jih je babica tudi povabila v trgatve. Med njimi so bili tudi otroci, s katerimi sem se pognal med trte, da bi se nazobali sladkega grozdja.

Starejši brači so se napatili v vinograd, otroci pa smo odhiteli na „prešo“, kjer smo pridno pomagali. Delo se je zavleklo v mrak. Takrat so brači prišli v zidanico, kjer jih je čakala obilna večerja. Po večerji so se porazgubili domov. Bratranec, oče, stric in jaz pa smo odšli na „prešo“, kjer smo prelagali in stiskali grozdje. Ko smo znova preložili, smo se vrnili v toplo zidanico. Oče in stric sta načela prijeten pogovor, ki ga je bilo zanimivo poslušati. Zunaj so peli črički, rahla sapica pa je vrtinčila suho listje. Pesem me je utrudila in uspavala. Tudi bratranec se je pogreznil v spanec. Prebudila sva se šele zjutraj, ko sta oče in stric opravila delo. Doživetje v babičinem vinogradu mi bo ostalo v spominu, saj sem bil prvič celo noč med „prešarji“.

Slavko Leber,
OŠ Gorišnica

pero
v rokah
mladih

Moja domovina

Beseda domovina mi pomeni ljubezen in svobodo. To je topel dom, varnost in zavetje. Zame je domovina zibelka mojega otroštva in sreča. Spoštovanje, bratstvo in enakost med narodi, to je domovina. To so tudi širna rodovitna polja, prostrani gozdovi, vinorodne gorice in sonce, ki sije na srečne ljudi naše domovine, moje domovine. To je sreča, ki se ne da opisati z besedami, sreča, ki jo lahko samo čutiš in doživljaš. Domovina je nekaj, kar se s tabo rodi, s tabo živi in česar ne moreš nikoli iztrgati iz srca.

Srečna sem in ponosna, da živim v domovini, kakršna je moja. To je bogata dežela z dobrinami, ki smo jih ustvarili s trudom svojih rok. Vsak lahko živi lepo in srečno, če je le pripravljen delati. Pripravljeni delati pa smo vsi, kajti za lenuhe v naši družbi ni prostora. Naši starši delajo v tovarnah in raznih ustanovah, delo nas pionirjev pa je v prvi vrsti učenje. S tem se pripravljamo, da bomo naši družbi nekoč koristili in da bo naš jutri še lepši.

Največje bogastvo za nas pa je svoboda. Samo svobodni narod je lahko srečen. Srečni smo, dalhko govorimo materin jezik — jezik svoje domovine. Pesmi lahko pojemo v materinem jeziku, tako pesmi najlepše zvenijo. Dobro se zavedamo, kolikšna je bila cena, ki smo jo plačali za dvobodo, zato ne pustimo, da bi nam to svobodo kdo vzela. Držali se bomo Titovih besed, ki jih je tolikokrat izrekel: »Tujega nočemo, svojega ne damo!«

Naša domovina je majhna kot zemlja, toda velika in pomembna kot država, ki si je utrla svoj ugled po vsem svetu zaradi svoje neodvisnosti in neuvrčenosti. Največ zaslug za to ima naš dragi tovariš Tito. Na svetu ni človeka, ki še ni slišal za Jugoslavijo — ni človeka, ki ne bi vedel, kdo je Tito.

Zaradi Tita, ki je postal legenda, sem ponosna, da je moja domovina prav Jugoslavija. Če bi mi kdo vzela pravico do domovine, bi se počutila kot ptica, ki so ji pristigli peruti.

Mojca Metličar, OŠ Hajdina

Želim si svet brez vojn, lakote . . .

24. oktober je po vsem svetu zapisan kot dan Združenih narodov. Tega dne je pred 36. leti začela veljati ustanovna listina OZN. V njej se združuje že 151 članic, med njimi je tudi Jugoslavija. OZN ima veliko ciljev. Najpomembnejši pa so: ohranitev miru in varnosti v svetu, prijateljstvo med narodi, OZN pa mora biti središče, kjer narodi usklajujejo svoje akcije za uresničitev vseh skupnih ciljev.

Kakšen bi bil svet brez vojn, lakote . . . kakršnega si želim? Svet, v katerem bi bil mir in ne bi bilo lakote, je težko ustvariti, vendar pa to ni mogoče. Vsak dan premišlujem o otrocih, ki trpijo lakoto. Želim jim pomagati. Ne razumem tega, da mi živimo v izobilju, medtem ko na drugi strani sveta otroci

množično umirajo zaradi lakote. Večkrat se tudi vprašam, zakaj smo tako prevzetni. Odgovor pa je vedno enak. Prevzetni smo zato, ker imamo vsega dovolj. Vsak večer si predstavljam svet razgraničen otrok, v katerem živijo varno in svobodno, imajo enake možnosti razviti svoje sposobnosti in sodelovati pri razvoju skupnosti. Že naslednji dan preberem sestavke o lačnih otrocih, ki trpijo.

Želim si svet brez vojn, lakote, trpljenja in bede. Hočem naj imajo vsi otroci sveta enake pravice do življenja, kakršnega živimo mi. Tako zelo se mi smilijo otroci prestrašenih obrazov, katerih fotografije gledam v časopisih.

Nataša Ljubec, OŠ Hajdina

DELAVEC NEKOČ IN DANES

Življenje delavca nekoč, lahko mi mladi spoznamo le iz pripovedovanja odraslih in iz knjig. Ugotovimo lahko, da je bilo življenje delavca nekoč mnogo težje kot je danes.

Delavec je garal od zore do mraka, dobil je le borno plačo-komaj toliko, da je kupil hlebec, ki si ga je s krvavimi žulji prislužil. Dogajale so se krivice. Težko je prenašal, moral je trpeti zavoljo družine, saj jo je moral nasiti. Nenasiten kapitalist, čigar last je bila tovarna, pa je znal polniti le svoje žepe. Tudi Josip Broz je doživljal to vrstne bridkosti, večkrat je končal v zaporu, skupaj z drugimi komunisti. Učil se je iz knjig velikih revolucionarjev: Marxa, Englesa in drugih. Ko se je otrsela zaporov, je s svojimi sodelavci pripravil več demonstracij. Vlada, ki ni vedela, kako naj zaduši stavko, je bila

zmedena. Delavci so nosili rdeče kravate, ženske pa rdeč negeljnov cvet. Zandarji so streljali na gorloroke delavce, malo kdo se je rešil iz svinčene toče. Zaporji so bili takrat prepolni, mnogo je bilo mrtvih.

Prišla je vojna, sovražnik je s svojim kopitom razdejal domovino, kljub temu je zavedni narod odšel v boj proti okupatorju. V štiriletni borbi so doživeli mnogo krutega in slavne zmage. V njegovih srcih je bila le ena misel: „Svo-

bodo ali smrt“, zato so se bojevali dokler niso pregnali sovražnika.

Takrat se je začelo novo življenje za delavce. Danes imajo delavci olajšano delo — težja dela opravijo stroji. Delavci sprejemajo plačilo kakršno si prislužijo — delavci samoupravljajo. Ženske so popolnoma enakopravne z moškimi. Tito pa nam je vzor dela, enakopravnosti, socializma, bratstva in enotnosti. Branko Stošič, 6/6, OŠ Hajdina

Likovni krožek OŠ Hajdina

DROBEN SPOMIN

Moje otroštvo je minilo. Ker sem podeželski otrok, nisem uživala pravega otroštva. Še majhno dekletce sem morala pasti krave in velikokrat čuvati mlajšega brata, ki mi je bil dostikrat v breme. Pri nas doma je bilo vedno dovolj dela. Ker sem bila večja od svojih vrstnikov, so me starši često grajali: „Kaj bi se igrala, saj si že tako velika!“ Te besede so me vselej hudo prizadele. Velikokrat sem pogrešala otroško igro. Najhuje mi je bilo, ko sem morala na polje ali travnik, vaški otroci pa so se lahko doma igrali. Kljub prezgodnjemu delu pa se otroških let rada spominjam, ker niso poznala skrbi.

Bil je poletni dan. Doma začudo nisimo imelu nobenega takega dela. S prijateljki sem se odpravila na dravsko obrežje. V bližnjem gozdu

smo nabrali suhljad in zakurili ogenj. Nekdo je prinesel zgodnja jabolka, da bi jih spekli. Ker so bila zapeljivo rdeča, sem si izbrala najlepšo in ugriznila vanj.

„Joj, kaj pa je to?“ sem zakričala. Nekaj me je pičilo v ustnico. Bila je čebela. Prijateljki so se smejali, meni pa je šlo na jok. Ustnica me je močno bolela. Skakala sem okrog ognja, misleč, da bom tako pregnala bolečino. Čez nekaj časa se je res poglela, toda ustnica je tako otekla, da nisem mogla govoriti.

Po bližnjici sem stekla domov in držala roko na ustnici, ker sem bila prava nakaza. Ko sem se prikazala na domačem dvorišču, so domači prasnili v smeh, jaz pa v jok. Ko pa sem se pogledala v ogledalo, je tudi meni ušel smeh.

Tkali so se dnevi, vrstili so se dogodki in se izgubljali v času, ostali pa so drobni spomini.

Darinka Vojsk,
OŠ Gorišnica

V trgatvi

Na razrednem sestanku smo se zmenili, da bomo šli v ponedeljek, 20. oktobra, v trgatve in tako pomagali družbenemu sektorju.

Vreme se je zjasnilo in ponedeljek je bil sončen, toda zelo mrzel. Ker smo se hoteli ogreti, smo manevrirali po cesti in tovarišica nas je morala nenehno opozarjati. Brez prask smo prispeli na cilj.

Razporedili smo se v skupine. V vsaki skupini so bili štiri dečki in štiri deklice in en brentar. Naš brentar je bil Vlado. Marljivo smo pričeli trgati in vedra so se kar hitro polnila. Grozdje je bilo že gnilo in plesnivo. Pobirati smo morali tudi jagode, ki so padale na tla. To nam ni bilo najbolj všeč in vsak se je otepal tega dela. Nazadnje so se zmenili, da bo vsakdo pobral na svojem.

Med delom smo se zbadali, zbijali šale in tudi katero zapeli. Tako je čas hitreje tekkel. Vlado, ki je pridno nosil brente, je po dveh urah povedal, da smo nabrali samo četrto količino. Pristnili smo. Želeli smo natrgati čimveč, da bi prehiteli osme razrede, ki so trgali nekaj dni pred nami.

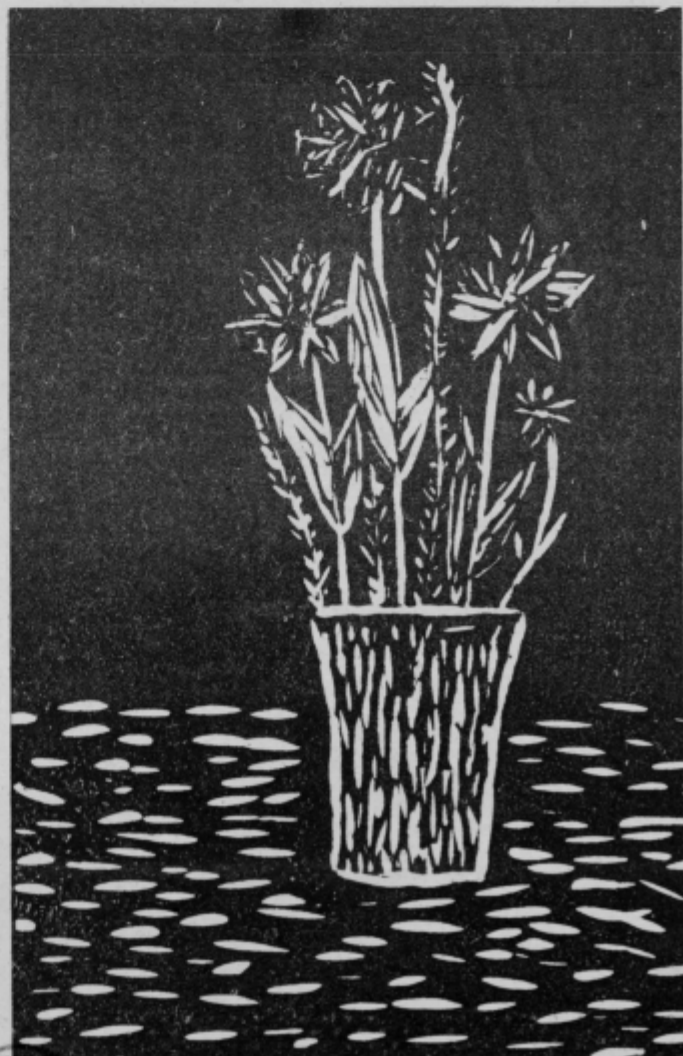
Pošteno so se nam začeli oglašati želodci. Končno je le napočil čas malice. Zbrali smo se pri prikolic, kjer nas je čakala izdatna malica, ki jo je pripeljal tovariš Boško. Ko smo se okreptali, smo nadaljevali delati. Dan se je počasi prevesil v toplo jesensko popoldne. Sonce nas je polenilo in delovna vna je pojenjala. Tovariš Boško si je oprtal brento in nas znova vzbudil k delu.

Naenkrat smo dekleta v naši skupini opazila, da so fantje izginiti. Mislili smo, da so se potuhnil, ker so se naveličali dela. Čez nekaj časa so se vrnili z jabolkami v rokah. Sedli smo v travo in jedli sočna jabolka. Skoraj nas bi zasačil tovariš.

Končno je napočil čas odhoda. Spustili smo se po hribu in se ustavili pri potočku, kjer smo si umili umazane roke. Zajezdili smo jeklene konjičke in se spustili domov.

Manja Bežjak,
OŠ Gorišnica

DOMAČA RAST je literarna priloga TEDNIKA in jo izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO — TEDNIK Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. DOMAČA RAST UREJA UREDNIŠKI ODBOR: Nataša Belšak, Branka Bezeljak-Glazer, Viktorija Dabič, Drago Šuligoj in Darja Križančič

Likovni krožek OŠ Hajdina